

LATVIJAS UNIVERSITĀTE

PEDAGOĢIJAS, PSIHOLÓĢIJAS UN MĀKSLAS FAKULTĀTE

studiju virziena

PSIHOLÓĢIJA

PAŠNOVĒRTĒJUMA ZIŅOJUMS

2015/2016. akadēmiskais gads

Studiju virziens akreditēts no 17.05.2013. līdz 16.05.2019.

Studiju virziena vadītāja profesore M. Raščevska

Apstiprināts Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes domē 27.10.2016.

Domes lēmums Nr. 2040/249

Apstiprināts Latvijas Universitātes Senātā 27.02.2017.

Senāta lēmums Nr. 84

Satura rādītājs

I STUDIJU VIRZIENA RAKSTUROJUMS	5
1.1. Studiju virziena attīstības stratēģija, kopīgie mērķi un to saistība ar augstskolas vai koledžas kopējo attīstības stratēģiju	5
1.2. Studiju virzienam atbilstošo studiju programmu kopa, tās attīstības pamatprincipi, perspektīvais novērtējums no Latvijas attīstības plānošanas dokumentos noteikto valsts attīstības prioritāšu viedokļa	5
1.3. Studiju virziena un studiju programmu atbilstība darba tirgus pieprasījumam, darba devēju aptaujas rezultāti	7
1.4. Studiju virziena stipro un vājo pušu, iespēju un draudu analīze	8
1.5. Studiju virziena vadība: pārvaldības struktūra	9
1.6. Studiju virziena resursi un materiāltehniskais nodrošinājums	10
1.7. Zinātniskās pētniecības un radošās darbības īstenošana studiju virziena ietvaros	11
1.8. Kvalitātes nodrošinājums un garantijas.....	16
II STUDIJU PROGRAMMU RAKSTUROJUMS	17
2.1. Psiholoģija (Profesionālās augstākās izglītības bakalaura) 42310.....	17
2.1.1. Studiju programmas nosaukums, iegūstamais grāds, profesionālā kvalifikācija vai grāds un profesionālā kvalifikācija	17
2.1.2. Studiju programmas mērķi un uzdevumi	17
2.1.3. Studiju programmā paredzētie studiju rezultāti.....	18
2.1.4. Uzņemšanas noteikumi	19
2.1.5. Studiju programmas plāns	20
2.1.6. Studiju programmas praktiskā īstenošana (izmantotās studiju metodes un formas, tālmācības metožu izmantošana)	20
2.1.7. Vērtēšanas sistēma (izglītības kritēriji un vērtēšanas metodes studiju rezultātu sasniegšanai un novērtēšanai, pārbaudes formas un kārtība).....	21
2.1.8. Studiju programmas absolventu nodarbinātības perspektīvas, pamatojot atzinumus ar atsaucēm uz informācijas avotiem	21
2.1.9. Iepriekšējā studiju virziena akreditācijā vai studiju programmas licencēšanas ietvaros konkrētajai studiju programmai saņemto ieteikumu ieviešana.....	22
2.1.10. Pielikumi profesionālā bakalaura studiju programmai “Psiholoģija”	24
2.2. Psiholoģija (Bakalaura) 43310	43
2.2.1. Studiju programmas nosaukums, iegūstamais grāds, profesionālā kvalifikācija vai grāds un profesionālā kvalifikācija	43
2.2.2. Studiju programmas mērķi un uzdevumi.....	43
2.2.3. Studiju programmā paredzētie studiju rezultāti.....	44
2.2.4. Uzņemšanas noteikumi	44
2.2.5. Studiju programmas plāns	45

2.2.6. Studiju programmas praktiskā īstenošana (izmantotās studiju metodes un formas, tālmācības metožu izmantošana)	46
2.2.7. Vērtēšanas sistēma (izglītības kritēriji un vērtēšanas metodes studiju rezultātu sasniegšanai un novērtēšanai, pārbaudes formas un kārtība)	47
2.2.8. Studiju programmas absolventu nodarbinātības perspektīvas, pamatojot atzinumus ar atsaucēm uz informācijas avotiem	48
2.2.9. Iepriekšējā studiju virziena akreditācijā vai studiju programmas licencēšanas ietvaros konkrētajai studiju programmai saņemto ieteikumu ieviešana.....	49
2.2.10. Pielikumi baklaura studiju programmai “Psiholoģija”	52
2.3. Psiholoģija (Profesionālās augstākās izglītības maģistra) 47310	63
2.3.1. Studiju programmas nosaukums, iegūstamais grāds, profesionālā kvalifikācija vai grāds un profesionālā kvalifikācija	63
2.3.2. Studiju programmas mērķi un uzdevumi	63
2.3.3. Studiju programmā paredzētie studiju rezultāti.....	64
2.3.4. Uzņemšanas noteikumi	65
2.3.5. Studiju programmas plāns	65
2.3.6. Studiju programmas praktiskā īstenošana (izmantotās studiju metodes un formas, tālmācības metožu izmantošana)	65
2.3.7. Vērtēšanas sistēma (izglītības kritēriji un vērtēšanas metodes studiju rezultātu sasniegšanai un novērtēšanai, pārbaudes formas un kārtība)	66
2.3.8. Studiju programmas absolventu nodarbinātības perspektīvas, pamatojot atzinumus ar atsaucēm uz informācijas avotiem	66
2.3.9. Iepriekšējā studiju virziena akreditācijā vai studiju programmas licencēšanas ietvaros konkrētajai studiju programmai saņemto ieteikumu ieviešana.....	68
2.3.10. Pielikumi profesionālā maģistra studiju programmai “Psiholoģija”	70
2.4. Psiholoģija (Doktora) 51310	82
2.4.1. Studiju programmas nosaukums, iegūstamais grāds, profesionālā kvalifikācija vai grāds un profesionālā kvalifikācija	82
2.4.2. Studiju programmas mērķi un uzdevumi	82
2.4.3. Studiju programmā paredzētie studiju rezultāti	83
2.4.4. Uzņemšanas noteikumi	83
2.4.5. Studiju programmas plāns	84
2.4.6. Studiju programmas praktiskā īstenošana (izmantotās studiju metodes un formas, tālmācības metožu izmantošana)	86
2.4.7. Vērtēšanas sistēma (izglītības kritēriji un vērtēšanas metodes studiju rezultātu sasniegšanai un novērtēšanai, pārbaudes formas un kārtība)	87
2.4.8. Studiju programmas absolventu nodarbinātības perspektīvas, pamatojot atzinumus ar atsaucēm uz informācijas avotiem	87
2.4.9. Iepriekšējā studiju virziena akreditācijā vai studiju programmas licencēšanas ietvaros konkrētajai studiju programmai saņemto ieteikumu ieviešana.....	88
2.4.10. Pielikumi doktora studiju programmai “Psiholoģija”	88
III KOPSAVILKUMS PAR STUDIJU VIRZIENA ATTĪSTĪBAS PLĀNIEM	96

Studiju virziena un studiju programmu perspektīvais novērtējums, ņemot vērā nacionāla līmeņa attīstības plānošanas dokumentos izvirzītās valsts attīstības prioritātes, Latvijas uzdevumus Eiropas Savienības kopējo stratēģiju īstenošanā, kā arī studiju programmas atbilstība Eiropas augstākās izglītības telpas veidošanas rekomendācijām..... 96

IV STUDIJU VIRZIENA PAŠNOVĒRTĒJUMA PIELIKUMI97

4.1. Studiju programmu uzskaitījums, norādot to apjomu kredītpunktos, studiju veidu, formu, tai skaitā atsevišķi norādot tālmācību, īstenošanas valodu un vietu, iegūstamo grādu, grādu un profesionālo kvalifikāciju vai profesionālo kvalifikāciju..... 97

4.2. Studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla uzskaitījums, norādot tā kvalifikāciju un pienākumus, kā arī studiju programmu un tās daļu, kuru katrs no akadēmiskā personāla īsteno98

4.3. Studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla galveno zinātnisko publikāciju, radošās darbības un sagatavotās mācību literatūras saraksts pārskata periodā 14

4.4. Studiju virziena īstenošanā iesaistīto struktūrvienību uzskaitījums, norādot to uzdevumus studiju virziena un konkrētu studiju programmu īstenošanā..... 115

4.5. Studiju virziena īstenošanā nepieciešamā mācību palīgpersonāla raksturojums, norādot tā uzdevumus studiju virziena un konkrētu studiju programmu īstenošanā..... 115

4.6. Prakses līgumi vai tās personas izsniegtas izziņas, kas nodrošinās prakses vietas, kā arī prakses nolikumi..... 115

4.7. Ja studiju virziens ir ticis akreditēts jau iepriekš, informācija par iepriekšējā studiju virziena akreditācijā izteikto ieteikumu ieviešanas rezultātiem un konstatēto trūkumu novēršanu..... 116

I STUDIJU VIRZIENA RAKSTUROJUMS

1.1. Studiju virziena attīstības stratēģija, kopīgie mērķi un to saistība ar augstskolas vai koledžas kopējo attīstības stratēģiju

Latvijas Universitātes Stratēģiskajā plānā 2010. – 2020. gadam kā LU attīstības mērķis ir norādīts kļūt par starptautiski atzītu Eiropas un pasaules nozīmes zinātnes universitāti. Psiholoģijas studiju virziena attīstības stratēģija balstās uz LU kopīgiem mērķiem:

1. Kļūt par vienu no vadošajiem psiholoģijas studiju centriem Baltijas valstīs, kā konkurētspējas pamatu izvirzot padziļinātu specializāciju klīniskajā psiholoģijā, attīstības psiholoģijā, organizāciju un darba psiholoģijā, psihometrikā, kā arī sociālajā psiholoģijā.
2. Kļūt par Ziemeļeiropas reģionā vadošu psiholoģijas un starpdisciplināru pētniecības centru, specializējoties satiksmes psiholoģijas, izglītības psiholoģijas, ekonomikas psiholoģijas un biheiviorālās ekonomikas un politiskās psiholoģijas pētījumos, kā arī psiholoģiskās novērtēšanas metožu izstrādē, adaptācijā un standartizācijā.
3. Īstenot visu studiju līmeņu programmas psiholoģijā – bakalaura (akadēmisko un profesionālo), maģistra (profesionālo) un doktora, nodrošinot darba tirgu ar augsta līmeņa šīs nozares speciālistiem, kas varētu strādāt kā psihologi vai kā pētnieki un docētāji.

Uzdevumi, stratēģijas mērķu sasniegšanai:

- paaugstināt studiju virziena ietvaros realizējamo studiju programmu un kursu kvalitāti, regulāri sekojot līdzī aktualitātēm psiholoģijas zinātnē;
- veicināt programmā iesaistīto mācībspēku pētniecisko darbību, līdzdalību Latvijas mēroga un starptautiskos projektos un profesionālās kvalifikācijas paaugstināšanu; veicināt akadēmiskā personāla mobilitāti un kvalifikācijas celšanu augstākās izglītības un pētniecības institūcijās ārpus Latvijas;
- paplašināt un izvērst sakarus ar līdzīgām augstākās izglītības programmām Latvijā un ārvalstīs; veicināt studējošo mobilitāti, piesaistot starptautisku pieredzi guvušos studējošos un programmu absolventus pedagoģiskajam un pētniecības darbam;
- attīstīt sadarbību ar citu sociālo zinātņu un dabaszinātņu pārstāvjiem gan Latvijas robežās, gan starptautiski, kopīgi meklējot finansējumu un realizējot starpdisciplinārus pētniecības projektus, īpašu uzsvāru liekot uz praktiski pielietojamās pētniecības projektiem.

1.2. Studiju virzienam atbilstošo studiju programmu kopa, tās attīstības pamatprincipi, perspektīvais novērtējums no Latvijas attīstības plānošanas dokumentos noteikto valsts attīstības prioritāšu viedokļa

Studiju virzienā iekļautas divas bakalaura līmeņa studiju programmas (akadēmiskā un profesionālā), divas profesionālā maģistra studiju programmas, kā arī doktorantūras programma. *Psiholoģijas bakalaura studiju programmas* apjoms ir 120 KP (pilna laika klātienes studiju ilgums 6 semestri, nepilna laika klātienes—7 semestri). Programmas mērķis ir dot iespēju studentiem iegūt akadēmisko pamatizglītību psiholoģijā, nodrošināt iespēju studējošiem apgūt psiholoģijas zinātnes teorētiskās zināšanas un pētniecības iemaņas un prasmes, veicināt analītiskās un kritiskās domāšanas iemaņas un pilnveidot prasmi patstāvīgi risināt problēmas, pieņemt lēmumus. Psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programmas apjoms ir 160 KP (pilna laika studiju ilgums 8 semestri, NLK – 9 semestri) un tā papildus akadēmiskajai pamatizglītībai psiholoģijā nodrošina iespēju apgūt prasmes un iemaņas

psihologa asistenta profesionālai darbībai psihologa pārraudzībā, programmas noslēgumā iegūstot psihologa asistenta profesionālo kvalifikāciju.

Psiholoģijas profesionālā maģistra programmu (80 un 120 KP) mērķis ir attīstīt un pilnveidot praktiskās iemaņas, kā arī paaugstināt studentu teorētisko zināšanu apguves līmeni un izpratni par psiholoģijas zinātņi, lai iegūtu profesionālo maģistra grādu un psihologa kvalifikāciju klīniskajā, izglītības, organizāciju vai juridiskajā psiholoģijā. Kopējais studiju ilgums bakalaura un maģistra programmās psiholoģijas maģistra grāda un psihologa profesionālās kvalifikācijas iegūšanai ir ekvivalents 6 gadu pilna laika studijām, kas atbilst Eiropas Savienības definētām prasībām psihologu kvalifikācijai. Attiecīgi psiholoģijas bakalaura programmas absolventi maģistrantūras studijas turpina trīsgadīgajā maģistra studiju programmā, savukārt psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programmas absolventi—divgadīgajā maģistra studiju programmā.

Psiholoģijas doktora studiju programmas mērķis ir sagatavot augsti kvalificētus zinātniekus un mācībspēkus dažādās psiholoģijas nozarēs (programmas studiju virzienos - vispārīgā/kognitīvā, klīniskā (t.sk. kognitīvi biheiviorālā psihoterapijā), attīstības, personības, sociālā/ organizāciju psiholoģijā), veicinot viņu kompetences un prasmes pētniecības akadēmiskā darba organizācijā, vadībā un realizācijā.

Psiholoģijas virziena attīstības stratēģija ir balstīta uz Latvijas Universitātes pētniecības programmu 2015.-2020. gadam, kurā definēta izglītības zinātņu un psiholoģijas (atbilstoši LU pētniecības nozaru dalījuma) atbilstība Latvijas attīstības plānošanas dokumentos noteiktajām valsts attīstības prioritātēm. Izglītības zinātņu un psiholoģijas pētniecības programma ir balstīta uz Zinātnes, tehnoloģiju attīstības un inovācijas (ZTAI) pamatnostādnes 2014.–2020.gadam (apstiprinātas ar Ministru kabineta 2013.gada 28.decembra rīkojumu Nr.685) noteiktajiem mērķiem, rīcības virzieniem un attīstības pamatprincipiem, ņemot vērā cilvēkkapitāla un talanta attīstības prioritāti, izglītības izcilību un kvalitāti, integrāciju ar industriju, ilgtspējību un līdzsvarotību.

Izglītības zinātņu un psiholoģijas pētniecības programma atbilst arī Latvijas Viedās specializācijas stratēģijai (VSS, RIS3) (akceptēta ar Ministru kabineta 2013.gada 17.decembra protokollēmumu (prot.Nr.67 96.§). Izglītības zinātņu un psiholoģijas pētniecības programma balstīta uz Latvijas Viedās specializācijas stratēģijas 5.izaugsmes prioritāti – modernā izglītība, kurā ietverti psiholoģiskie (indivīda līmenī), pedagoģiskie (klases un skolas līmenī) un izglītības vadības (izglītības sistēmas līmenī) aspekti, sekmējot modernu un nākotnes darba tirgus prasībām atbilstošu izglītības sistēmu, kas veicina tautsaimniecības transformāciju un VSS prioritāšu īstenošanai nepieciešamo kompetenču, uzņēmējspējas un radošuma attīstību visos ekosistēmas līmeņos.

Programma spēj nodrošināt personības un visu līmeņu izglītības atbilstību valsts un sabiedrības ilgtspējīgas attīstības vajadzībām, tajā skaitā kompetenču pieejā balstītu izglītības procesu un inovāciju kultūras veidošanu, nodrošinot psiholoģijas un pedagoģijas nozares saikni ar citām zinātņu nozarēm (ekonomiku, socioloģiju, juridiskās zinātnes, komunikācijas zinātnes, politikas zinātnes, Eiropas studijas u.c.) paredzēto starpdisciplināro pētījumu ietvaros (cilvēkkapitāla attīstība, mediju psiholoģija un izglītība, informācijas pratība, uzņēmējspēja un uzņēmības kompetence, iekļaušana un vienlīdzība, jaunā likumdošana un politika demokrātijai un iekļaušanai, uzvedības mērījumi un pētījumi, modernā izglītība Eiropas mobilitātes un migrācija kontekstā u.c.), izglītību un sabiedrības pārvaldības institūcijām un radot pamatojumu – zināšanu bāzi lēmumu pieņemšanai sabiedrības pārvaldībā. Psiholoģijas virziena studiju programmu saturs ļauj sagatavot speciālistus, kas spējīgi gan pētniecībā, gan praktiskajā darbā veicināt šo valsts attīstības prioritāšu realizāciju.

1.3. Studiju virziena un studiju programmu atbilstība darba tirgus pieprasījumam, darba devēju aptaujas rezultāti

Šobrīd pieprasījums pēc speciālistiem ar psihologa kvalifikāciju ir praktiski visās iespējamās specializācijas jomās. Lai arī izglītības iestādēs psihologa štata vieta nav obligāta prasība (izņemot speciālās izglītības iestādes), tomēr daudzas skolas izvēlas pieņemt darbā psihologus. Pašreizējā situācijā ir nedaudz pieaudzis atalgojuma līmenis, kas padara šo darbu izglītības iestādē nedaudz pievilcīgāku absolventiem. Situācija ar atalgojumu vēl nav īpaši uzlabojusies veselības aprūpes iestādēs. Tā kā psihologa profesija nav regulēta ārstniecības likumā, Veselības ministrijas finansējums psihologa štata vietām netiek paredzēts un ārstniecības iestādes algo kvalificētus psihologus no iekšējām finanšu rezervēm vai palīgpersonālam paredzētajiem līdzekļiem, kas bieži vien ir ierobežoti. Kopumā ne pārāk konkurentsapējīga atalgojuma dēļ gan izglītības, gan ārstniecības jomā psihologu pieprasījums pārsniedz piedāvājumu darba tirgū. Labi izglītoto psihologi var viegli pielāgoties arī citu amatu pienākumu izpildei, ja atalgojums ir pievilcīgs. Organizāciju psiholoģijas jomā darba tirgū valda labāks līdzsvars. Tā kā lielākā daļa darba vietu ir privātās organizācijās, atalgojuma līmeni un pieprasījuma un piedāvājuma attiecību nosaka tirgus dinamika. Līdz ar ekonomikas pieaugumu var prognozēt stabilu darba vietu skaita kāpumu gan organizāciju konsultāciju uzņēmumos, gan komercorganizāciju personālvadības struktūrās, kas ir iecienīta psihologu darba vieta. Nākotnes darba tirgus pieprasa aizvien augstākas kvalifikācijas psihologus, vēlams ar doktora grādu, kas daudz profesionālāk varētu strādāt arī tajos projektos, kas paredz lietišķo pētījumu sadaļas, ne tikai klientu konsultēšanu un psiholoģisko izpēti. Līdzšinējie doktora studiju programmas absolventi ir sekmīgi ne tikai Latvijas, bet arī starptautiskā darba tirgū.

Darba devēju aptaujas rezultāti rāda, ka kopumā psiholoģijas studiju virziena absolventu prasmes un zināšanas ir labas vai ļoti labas, tomēr norāda, ka absolventu sagatavotības līmenis mēdz būt dažāds. Darba devēji arī atzinuši, ka pēc prakses vairāki studenti ir pieņemti darbā prakses iestādēs, piemēram, bērnu dzirdes centrā, izglītības iestādēs. Vairāku aptauju komentāros tika izteikts gandarījums, ka viņa darbinieks ir beidzis tieši LU psiholoģijas studiju programmu. Studējošo prakšu vadītāji un darba devēji, novērtējot studentu un absolventu sniegumu, atzīst, ka studējošie un programmu beigušie ir sagatavoti atbilstoši iegūstamajai kvalifikācijai, attiecīgi ir sasniegti programmai izvirzītie mērķi. Salīdzinoši augstu tiek vērtēta absolventu spēja tikt galā ar darba pienākumiem, viņu izpratne par psihologa ētikas normām un spēju realizēt tās darbā, absolventu gatavība mācīties un sevi pilnveidot, atbildības izjūta un mērķtiecība darbā. Salīdzinoši zemāk darba devēji vērtē tās absolventu saskarsmes iemaņas, kas pamatojas klientu dziļākā izpratnes pieredzē un kuras rodas ilgākas prakses rezultātā, kā arī spēju strādāt komandā, patstāvīgi risināt problēmas un pieņemt lēmumus. Darba devēju atbildēs norādīts, ka psiholoģijas programmu absolventi ir profesionāli ar vēlmi turpināt mācības, papildinot savas zināšanas un prasmes psiholoģijas jomā. Tomēr atzīmēts arī, ka nepieciešams, lai programma dotu studentiem lielākus izaicinājumus savu prasmju pilnveidošanai, jo biznesa vidē tas ir ļoti būtiski, un, salīdzinot, ar biznesa virziena studiju programmām, psihologiem ir mazāk skaidrības par savām ambīcijām, mazāk pārliecības, lai piedāvātu idejas. Joprojām daudz veiksmīgāk tiek vērtēti psiholoģiskās novērtēšanas jeb diagnostikas kursi, jo tiem ir tieša izmantošanas lietderība.

Absolventu priekšstats par savu varēšanu mēdz būt paaugstināts, un viņi, sastopoties ar reālām situācijām, dažreiz mēdz apjūk un vilties. Tāpēc būtu labi, ja supervīzijas turpinātos vēl kādu laiku pēc programmas absolvēšanas. Pozitīvi ir tas, ka mūsu studenti izgājuši cauri dažādiem ar mācībām un praksi saistītiem izaicinājumiem, kļūst mērķtiecīgi, neatlaidīgi, nebīstas, ja jāapgūst kaut kas jauns. To var labi redzēt doktorantūrā, jo pēdējos 4 gados tajā stājas ļoti labi pretendenti un viņi spēj sekmīgi studēt. Tāpēc ir ļoti svarīgi piesaistīt vairāk

pētniecības resursus, lai talantīgie studējošie varētu vairāk ieguldīt savu enerģiju novatorisko pētījumu izstrādē un tiktu nodarbināti kā pētnieki, pašlaik viņu enerģija vairāk tiek izmantota klientu un organizāciju konsultēšanas darbā, bet šajā jomā psihologu netrūkst, bet trūkst augstas zinātniskas kvalifikācijas speciālistu. Jauna pozitīva tendence darba tirgū ir arī tā, ka vairāki psihologi ar maģistra grādu un jaunie doktori aizvien biežāk tiek aicināti dažādās valsts iestādēs strādāt ES fondu finansētajos projektos ar pētījumu sadaļām, piemēram, probācijas dienestā.

Gan doktorantu, gan virziena docētāju zinātniskā aktivitāte ir augsta, piedaloties dažādos sabiedrībai aktuālos un starptautiski novatoriskos pētījumos, konferencēs, pārskata gadā publicējot 71 zinātniskajā izdevumā (skat. *pielikumus: [Psiholoģijas virziena docētāju publikācijas pārskata periodā \(2015.-2016.gads\)](#) un [Psiholoģijas doktorantu publikācijas, 2015./2016.akad.gads](#)*) un strādājot projektos.

1.4. Studiju virziena stipro un vājo pušu, iespēju un draudu analīze

STIPRĀS PUSES	VĀJĀS PUSES
<ul style="list-style-type: none"> • Programmas realizācijā strādā pieredzējuši un augsti kvalificēti mācībspēki, vēlētie docētāji visi ir ar doktora grādu psiholoģijā, kas pozitīvi ietekmē pieprasījumu pēc programmas. • Programmā iesaistīto docētāju augstā pētnieciskā aktivitāte un regulāra piedalīšanās zinātniskās konferencēs, dažādos pētniecības projektos. • Nodaļā ir tikai viens vēlēts docētājs pensijas vecumā, vairums docētāju ir vecumā no 30 līdz 45 gadi. Veiksmīga akadēmiskā personāla atjaunošana, pašlaik stundu pasniedzēju statusā. • Docētāju aktīvā zinātniski pētnieciskā darbība skar sabiedrībai aktuālas tēmas. • Labvēlīga studiju vide un veiksmīga pasniedzēju un studentu mijiedarbība studiju procesā, individuāla pieeja studiju procesā • Valsts budžeta finansētas studiju vietas. • Pieejamas nozīmīgas psiholoģijas pētījumu datu bāzes un plaša psiholoģijas bibliotēka, kas ir pieejama arī citu AII studējošajiem. • Pieejama mūsdienīga e-studiju vide. Daudz labi izstrādātu kursu Moodle vidē. • Darba devēji kā supervizori un prakses vadītāji tiek iesaistīti prakses nodrošināšanā • Sadarbība pētniecībā ar citām augstskolām un organizācijām. • Pasniedzēju labās svešvalodu zināšanas. Individuāls darbs ar ERASMUS+ studentiem. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vajadzība atjaunot un papildināt materiāli tehnisko nodrošinājumu. • Netiek izmantotas visas studējošo un mācībspēku apmaiņas iespējas. • Varētu vairāk iesaistīt studentus docētāju un doktorantūras studentu pētnieciskajā darbībā • Tikai 2 profesori/asoc. profesori no 7 ir paši piesaistījuši pētniecības projektus, pārējie strādā citu vadītos projektos, atbildības uzņemšanās problēma. • Fakultātes ģeogrāfiskais novietojums ārpus Rīgas centra, kas apgrūtina iespējas studējošiem elastīgāk izvēlēties C-daļas studiju kursus. • Visos studijuursos nav pieejama mūsdienīga literatūra latviešu valodā. • Latvijā nav pietiekami daudz standartizētu psiholoģiskās novērtēšanas metožu studējošo lietošanai mācību procesā. Tie, kas docē šos kursus, iesaistās cita veida pētījumos.

IESPĒJAS	DRAUDI
<ul style="list-style-type: none"> • Iespējas piesaistīt līdzekļus, lai nodrošinātu studiju procesu ar jaunākajām tehnoloģiskajām iekārtām. • Sagatavojot studiju kursus angļu valodā, iespējas piesaistīt ārzemju studentus. • Ārvalstīs studējošo LU studentu pieredzes izmantošana studiju programmas pilnveidē. • Iespējas organizēt starpdisciplinārus pētījumus ar citām fakultātēm. • Iespējas apgūt studiju kursus citās augstskolās un veidot kopīgas programmas. • Iespējas paplašināt mācībspēku un studējošo apmaiņu. • Iespējas piesaistīt vieslektoros, sadarbojoties ar citu AII psiholoģijas programmām. • Iespējas palielināt maksas studentu skaitu • Iespējas attīstīt un piedāvāt tālākizglītības kursus dažādās psiholoģijas un starpdisciplinārās jomās • Iespēja veidot jaunu maģistra studiju programmu reflektantiem, kam bakalaura grāds nav psiholoģijā, un starptautiskiem studentiem. • Iespējas attīstīt LU psiholoģijas nodaļas zīmolu, skaidrāk diferencējot studiju virziena stiprās puses salīdzinājumā ar citu AII psiholoģijas programmām. • Iespēja piesaistīt vairāk doktorantus, ja būtu vairāk budžeta vietu vai pētnieka darba vietu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nepietiekams finansējums jaunu profesionāļu iesaistīšanai programmas realizācijā un pienācīgai prakses vadītāju darba apmaksai. Pašlaik docenta ar doktora grādu atalgojums LU ir zemāks nekā skolas psihologa ar maģistra grādu atalgojums. • Vidusskolas absolventu skaita samazināšanās. • Studentiem pieaug iespējas izvēlēties līdzīgas programmas Latvijā un ārvalstīs, kas var mazināt potenciālo studentu skaitu. • Psihologu skaita pieaugums un konkurences palielināšanās darba tirgū. • Valsts finansēto studiju vietu skaita samazināšanās

1.5. Studiju virziena vadība: pārvaldības struktūra

Studiju virziena programmu saturu izvērtē, t.sk. gada pārskatus, un apstiprina Psiholoģijas studiju programmu padome, kuras sastāvā iekļauti visu psiholoģijas studiju programmu direktori, akadēmiskā personāla pārstāvji (Psiholoģijas nodaļas profesori un asociētie profesori), studējošo pārstāvji, kā arī darba devēju pārstāvis. Visas izmaiņas studiju programmās tiek veiktas ar studiju programmu padomes akceptu. Psiholoģijas studiju virziena realizācijā iesaistītā administratīvā personāla un akadēmiskā personāla pienākumi un atbildība definēta amatu aprakstos un LU normatīvajos aktos. Studējošo pienākumi un atbildība definēta LU iekšējās kārtības noteikumos un citos LU normatīvajos aktos. Ikdienas studiju organizāciju psiholoģijas studiju virzienā pārrauga Psiholoģijas nodaļas vadītājs sadarbībā ar studiju programmu direktoriem. Reizi mēnesī notiek Psiholoģijas nodaļas personāla sapulces, kurās tiek apspriesti aktuālie jautājumi saistībā ar studiju virziena realizāciju un tiek koleģiāli pieņemti lēmumi saistībā ar praktiskā studiju un pētniecības darba organizāciju.

1.6. Studiju virziena resursi un materiāltehniskais nodrošinājums

1.6.1. Finanšu resursi studiju programmu īstenošanas nodrošināšanai, kā arī akadēmiskā personāla pētniecības (radošās) darbības nodrošināšanai. Finanšu resursu izmantošanas kontrole un ilgtspēja. Finansējums literatūras iegādei un elektronisko datubāzu abonēšanai

Psiholoģijas virzienam atbilstošo studiju programmu īstenošana (personāla atalgojums un infrastruktūras nodrošināšana) tiek nodrošināta par Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes budžeta līdzekļiem, ko savukārt veido gan valsts finansējums, gan studējošo mācību maksas.

Katru gadu, arī pārskata periodā, no fakultātes līdzekļiem tiek piešķirts finansējums literatūras iegādei un elektronisko datu bāzu abonēšanai. Īpaši psiholoģijas studiju virziena vajadzībām no fakultātes līdzekļiem ik gadu tiek apmaksāta PsychARTICLES datu bāzes abonēšana, kas ir dārga. Pētniecības darbs tiek daļēji apmaksāts no zinātnes bāzes finansējuma līdzekļiem. Pētniecības darbs pārskata periodā ticis apmaksāts arī no universitātes budžeta, finansējot LU pētniecības projektus konkursa kārtībā.

Dalība zinātniskajās konferencēs atsevišķos gadījumos mācībspēkiem tiek apmaksāta ar īpašu dekāna lēmumu, bet pārsvarā docētāji izmanto dažādu projektu līdzekļus, kuros papildu strādā, lai segtu komandējuma izdevumus. Pārskata periodā 6 cilvēki no 16 pamatdarbā strādājošajiem bija komandējumos. Studējošajiem bakalaura un maģistra programmu ietvaros dalība zinātniskajās konferencēs pārskata periodā nav tikusi apmaksāta. Visiem doktorantiem dalība zinātniskās konferencēs tiek apmaksāta no doktorantūras programmas līdzekļiem un 72% no aktīviem doktorantiem to ir izmantojuši. Psiholoģijas virziena programmas pašu ieņēmumu sadaļā fakultātes budžetā ienes 28% jeb 421 405 EUR pārskata gadā.

1.6.2. Studiju virzienā iesaistītā augstskolas vai koledžas akadēmiskā personāla kvalifikācija, tā atbilstība studiju virzienam atbilstošo studiju programmu īstenošanai

Visiem vēlētajiem akadēmiskā personāla pārstāvjiem Psiholoģijas nodaļā ir doktora grāds psiholoģijā, izņemot vienu docētāju, kam ir doktora grāds pedagoģijā. Citu nodaļu vai fakultāšu 2/3 docētājiem, kas ir iesaistīti Psiholoģijas virziena kursu docēšanā, ir vai nu doktora grāds psiholoģijā vai docējamajam kursam atbilstošajā zinātnē. Kā stundu pasniedzēji atsevišķu kursu docēšanā tiek piesaistīti pieredzējuši profesionāļi psiholoģijas jomā vai citās saistītās jomās, kam ir vismaz maģistra grāds psiholoģijā vai docējamajam kursam atbilstošā zinātnē (un tam atbilstoša profesionālā kvalifikācija) un ievērojama praktiskā darba pieredze attiecīgā jomā.

Studiju virziena mācībspēku angļu valodas vai citu svešvalodu zināšanas ļauj docēt atsevišķas studiju programmu daļas (studiju kursus) angļu valodā, kas jau vairākus gadus tiek darīts gan bakalaura, gan maģistra studiju programmu līmenī. Studiju programmās nodarbinātā akadēmiskā personāla valsts valodas zināšanas atbilst noteikumiem par valsts valodas zināšanu apjomu un valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību profesionālo un amata pienākumu veikšanai un ļauj jebkuru studiju virziena kursu pilnvērtīgi docēt valsts valodā.

1.6.3. Studiju virziena metodiskais, informatīvais (tai skaitā bibliotēkas resursu) un materiāltehniskais nodrošinājums, tā atbilstība apgūstamo profesiju reglamentējošo normatīvo aktu prasībām

Psiholoģijas studiju virziena materiāltehnisko bāzi veido Psiholoģijas nodaļas un LU Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes materiāltehniskais nodrošinājums. Psiholoģijas nodaļas studiju biroja telpā studentu vajadzībām ir aprīkoti 4 datori un divi printeri, datori ir pieslēgti internetam, fakultātes ēkā darbojas arī bezvadu internets. E-studiju vide (*Moodle*) dod studentiem piekļuvi mācību materiāliem un informācijai arī mājās, kā arī ir iespēja kontaktēties ar pasniedzējiem. Lielai daļai kursiem ir labi izstrādātas *Moodle* vides, tās satur lekciju slaidus, norādes par semināriem, arī testus. Psiholoģijas nodaļas studiju birojā studentiem ir iespējas izstrādāt un noformēt studiju darbus, apstrādāt pētījumu datus, lietojot SPSS programmu, izdrukāt nepieciešamos materiālus, iepazīties ar noslēguma darbiem. Daži lekciju kursi tiek docēti speciāli ierīkotās PPMF datorklasēs: fakultātē ir 5 datorklases ar 96 darba vietām studentiem.

LUB Izglītības zinātnes un psiholoģijas bibliotēkā un nelielā bibliotēkā Psiholoģijas nodaļā pieejama Latvijā izdotā zinātniskā periodika psiholoģijā un vairāki tūkstoši oriģināldarbi galvenokārt angļu valodā, kā arī Latvijā un Krievijā izdotās psiholoģijas grāmatas. Tā kā pēdējos gados studentiem ir nodrošināta brīvpieeja zinātnisko pētījumu datu bāzēm, piemēram, [EBSCO](#), t.sk. *PsychArticle*, *ScienceDirect*; *Eastview Social Sciences & Humanities*, *Ebrary*, *SAGE Journals Online* u.c., bibliotēka vairs neabonē psiholoģijas ārzemju periodiskos izdevumus papīra formātā, jo šajās datu bāzēs ir pieejami visi līdz šim abonētie izdevumi. Studentiem un Universitātes mācībspēkiem ir iespējams piekļūt LU abonētajām un izmēģinājuma datubāzēm no savas mājas stacionārā vai portatīvā datora. Izglītības zinātņu un psiholoģijas bibliotēkā lietotājiem brīvi ir pieejamas 18 datorvietas.

Psiholoģijas studiju programmām īpaši nozīmīgi ir tas, ka LU bibliotēkai ir iespēja abonēt psiholoģijas pētījumu datu bāzi *PsychArticles*, kurā ir apkopoti vairāk nekā 150 tūkstoši zinātniski, akadēmiski un pētnieciski pilna teksta raksti no vairāk nekā 70 zinātniskajiem izdevumiem Amerikā, Kanādā un Eiropā, un, izstrādājot savus pētnieciskos darbus, studenti var vadīties pēc visjaunākās informācijas un tāpat ir pieejama informācija par vēsturiski svarīgiem pētījumiem. Ņemot vērā līguma noteikumus, šī datu bāze ir pieejama Psiholoģijas nodaļas un PPMF bibliotēkas datoros, kur to ir iespējams izmantot arī citu augstskolu studentiem. Bibliotēkā ir pieejams arī Psiholoģijas nodaļas akadēmiskā personāla veidots un vadītais EBSCO datu bāzē iekļautais žurnāls „Baltic Journal of Psychology”. Studentiem ir pieejamas arī LU Bibliotēkas veidotās datu bāzes: LU zinātnieku publikāciju un vēstures datubāze, LU bakalaura un maģistru darbu datubāze, LU disertāciju datubāze, kā arī psiholoģiskās novērtēšanas metožu un psiholoģijas pētījumos izmantoto aptauju katalogs.

Humanitāro un sociālo zinātņu pētniecības centrā (Kalpaka bulv. 4) studējošajiem ir pieejamas psiholoģijas laboratorijas telpas ar videonovērošanas iespējām, datorizētiem testiem, autovadīšanas simulatoru ar acu kustību mērītāju un citu laboratorijas aprīkojumu ar “Noldus” kompānijas aparatūru un programmatūru (*Observer XT*, *Face Reader*, *Media Recorder* sistēmas).

1.7. Zinātniskās pētniecības un radošās darbības īstenošana studiju virziena ietvaros

Pārskata periodā psiholoģijas studiju virziena mācībspēki ir piedalījušies vairākos pētniecības projektos, piemēram, LU projektā “Vidusskolēnu lēmumu par turpmāko izglītību determinējošie faktori” kopā ar Sociālo zinātņu fakultātes un Ekonomikas un vadības fakultātes akadēmisko personālu un LU Fonda finansētā projektā “Attieksme pret uzņēmējdarbību, longitudināls pētījums” kopā ar EVF pārstāvjiem. Pārskata periodā ir arī turpināti iesāktie pētījumu virzieni satiksmes psiholoģijā (piemēram, par riskantas braukšanas saistību ar dažādiem individuālo atšķirību mainīgajiem lielumiem), sociālajā psiholoģijā

(piemēram, par skatu punkta maiņu un tās saistību ar informācijas reprezentācijas abstrakcijas līmeni), politiskajā psiholoģijā (par individuālo atšķirību mainīgajiem lielumiem, kas ļauj prognozēt indivīdu politisko orientāciju) u.c. jomās. Būtisku lomu pētnieciskajā darbībā spēlē studējošo iesaistīšana pētniecības projektos. Vairāki doktoranti ir iesaistījušies studiju darbā, piemēram, palīdzot docētājiem vadīt seminārus savās kompetences jomās, kā arī vadot kursa darbus un bakalaura darbus, kas tuvi viņu promocijas darbu tēmām. Tādējādi tiek nodrošināta gan bakalaura programmu studentu iesaistīšana aktuālajā pētnieciskajā darbā, gan arī pētnieciskā darba atziņu integrācija mācību procesā. Notika sadarbība ar Austrālijā dzīvojošo psiholoģijas doktoru A. Putniņu, kā rezultātā tika izdota Angļu-latviešu psiholoģijas terminu vārdnīca. Tika piesaistīts finansējums ap 270 000 EUR ESF fondu finansētajā projektā 8.3.1. "Attīstīt kompetenču pieejā balstītu vispārējās izglītības saturu" 8.3.11.1. pasākuma "Kompetenču pieejā balstīta vispārējās izglītības satura aprobācija un ieviešana" 4. aktivitātes īstenošanai "Diagnosticas instrumentu izstrāde", ko bija plānots sākt 2016. gada maijā, bet IZM līguma slēgšanu uzsāks novembrī, tāpēc šajā periodā pētnieki vairs neiesaistījās citos pētījumos.

LU darbības mērķa - kļūt par starptautiski atzītu Eiropas un pasaules nozīmes zinātnes universitāti - sasniegšanu pārskata periodā nozīmīgi veicināja Psiholoģijas doktora studiju programmas 13 aktīvi studējošie doktoranti un 5 zinātniskā grāda pretendenti, jo 2015. gada oktobrī tika aizstāvēti 2 promocijas darbi, kuru autores publicēja 3 rakstus *Web of Science* indeksētos izdevumos, kopš jūnija-augusta gaida aizstāvēšanu vēl 3 Promociju padomē iesniegtās disertācijas, kā arī pārskata gada beigās 4 doktoranti sekmīgi priekšizstāvēja promocijas darbus, kurus gan recenzenti, gan padome atzina par virzāmiem uz aizstāvēšanu. Pārskata periodā starptautiskās datu bāzēs ir iekļauti kopā 6 doktorantu raksti. Starptautisku atpazīstamību veicināja arī doktorantu aktīva dalība 5 dažādās starptautiskās konferencēs ar 6 prezentācijām.

1.7.1. Sadarbība ar darba devējiem, profesionālajām organizācijām Latvijā un ārvalstīs

Sadarbība ar darba devējiem un profesionālajām organizācijām tiek organizēta trīs galvenajos virzienos.

Pirmkārt, darba devēji un profesionālās organizācijas (Latvijas Klīnisko psihologu asociācija, Latvijas Skolu psihologu asociācija, Latvijas Psihologu biedrība, Latvijas Psihologu apvienība, Latvijas Organizāciju psihologu biedrība, Latvijas testu komisija) ir aktīvi iesaistītas studējošo prakses organizēšanā gan profesionālā bakalaura, gan maģistra studiju programmās. Psiholoģijas nodaļai ir izveidojusies ilggadēja sadarbība ar vairākām iestādēm un organizācijām, piemēram ar Krīžu un konsultāciju centru "Skalbes", "Swedbank", Rīgas skolu valdi u.c. Darba devēji un LU psiholoģijas programmu absolventi kā supervizori un prakses vadītāji regulāri tiek iesaistīti prakses nodrošināšanā. Darba devēji izsaka priekšlikumus studējošo prakses organizācijai, prakses uzdevumiem.

Otrs būtisks sadarbības virziens ir darba devēju un profesionālo organizāciju pārstāvju iesaistīšanās gala pārbaudījumu komisijās profesionālajās studiju programmās. Tādējādi tiek nodrošināta darbam nepieciešamo kompetenču pārbaude pirms diploma iegūšanas gan bakalaura, gan maģistra studiju programmās.

Trešais sadarbības virziens ir darba devēju pārstāvja dalība psiholoģijas studiju programmu padomē, kur tādējādi tiek nodrošināta studiju satura atbilstības kontrole darba devēju prasībām un profesionālo organizāciju izvirzītajiem standartiem.

Programmā iesaistītie mācībspēki aktīvi darbojas dažādās Latvijas profesionālās organizācijās, piemēram, Latvijas psihologu apvienībā, Latvijas testu komisijā, Latvijas skolu psihologu asociācijā, Latvijas klīnisko psihologu asociācijā, kā arī starptautiskās asociācijās, piemēram, Eiropas International Test Commission, International School Psychology Association, European Association of Development Psychology, Psiholoģiskās novērtēšana asociācijā (EAPA - European Association on Psychological Assessment). Dalība šajās organizācijās dod iespēju sekot jaunākajam psiholoģijas zinātnē un ir labs pamats tālākās sadarbības un kopīgu projektu attīstībai. Tomēr te pastāv tendence, ka 5-7 docētāji (piem., M. Raščevska, S. B. Sebre, B. Martinsone, I. Austers, A. Miltuze) ir aktīvi vairāku asociāciju biedri, bet citi īpaši nepiedalās starptautiskās asociācijās, arī šajā jomā sadarbība būtu jāpaplašina.

1.7.2. Augstskolas vai koledžas starptautiskās sadarbības un internacionalizācijas politika studiju virziena īstenošanas kontekstā, tās īstenošana un ietekme uz studiju un pētniecības procesu

Studējošo mobilitātes veicināšana ir viens no svarīgākajiem programmas attīstības uzdevumiem tuvākajam periodam. Tiek attīstītas diskusijas, kā labāk piesaistīt ārvalstīs studējošos. PPMF ir noslēgti divpusējie Erasmus līgumi ar Mykolas Romeris Universitāti Lietuvā, Tallinas Tehnoloģiju Universitāti Igaunijā, Konstances Universitāti (Vācija) un Kopenhāgenas Universitāti (Dānija) par psiholoģijas virzienā studējošo un mācībspēku apmaiņu. LU ietvaros ir panākta sadarbība ar Tartu un Viļņas Universitātēm par sadarbību studijās un pētniecībā, studējošo un mācībspēku apmaiņu un nākotnē tiek plānota vēl ciešāka sadarbība ar šo augstskolu psiholoģijas nodaļām. Psiholoģijas studiju virziena attīstības plānos ir strādāt īpaši pie sadarbības augstskolu tīkla paplašināšanas. Katru gadu gan maģistrantūras, gan doktorantūras programmās tiek pieaicināti ārvalstu viespasniedzēji, pārskata periodā doktorantūras ietvaros lekcijas lasījuši gan prof. *Julius Kuhl* (Vācija), gan prof. *Amanda Golbeck* (ASV, Fulbraita stipendiāte). Turklāt prof. Julius Kuhl, būdams ievērojams Eiropas personības psiholoģijas pētnieks, jau vairākus gadus regulāri konsultē psiholoģijas doktorantus viņu pētījumu projektu jautājumos. Lekcijas un seminārus klīniskā psiholoģijā, kognitīvi biheiviorālā virzienā vadīja Julius Neverauskas (Lietuva); Zuilma Gabriela Sigurdardottir (Islande), Kirsti Akkermann (Igaunija), Jan Praško (Čehija)

Notiek darbs pie atsevišķu studiju kursu sagatavošanas angļu valodā un plānots plašāk reklamēt studiju iespējamību ārvalstu studentiem. Šobrīd ārvalstu studējošajiem studijas psiholoģijas virzienā būtu viegli pieejamas individuālai apguvei studiju kursus angļu valodā izmantotās literatūras dēļ. Profesionālo kursu un prakses apguve varētu būt sarežģītāka, jo tai nepieciešama valsts valodas prasme ļoti labā līmenī. Personāla svešvalodu zināšanas ir labas, visi pasniedzēji brīvi lasa un kopumā labi runā angļu vai vācu valodā, ļoti labā angļu valodā var vadīt lekcijas apmēram 50% mācībspēku, daļa var vadīt lekcijas arī krievu valodā. PN personāla sadarbība ar citām augstskolām un organizācijām Latvijā notiek dažādu pētniecības un apmācības projektu (tai skaitā starppozaru) ietvaros. Ar ārzemju augstskolām un organizācijām sadarbība notiek gan starppersonu, gan organizāciju līmenī. Piemēram, pārskata periodā turpinājās Psiholoģijas nodaļas profesora Ģirta Dimdiņa sadarbība ar Sēdertonas Universitātes pētniekiem Baltijas un Austrumeiropas studiju fonda (Östersjöstiftelsen) finansētā projektā "Psiholoģiskie mehānismi politiskās orientācijas pamatā vecā un jaunā demokrātijā--salīdzinošs pētījums starp Zviedriju un Latviju". Kā prof. M. Raščevskas ilggadējus sadarbības partnerus var minēt ASV "Dynamic Measurement Group", Viļņas Universitātes Psiholoģiskās novērtēšanas un testu adaptācijas pētnieku grupu, asoc. prof. I. Bite cieši sadarbojas ar Eiropas Kognitīvi biheiviorālās asociācijas (EABCT) biedriem, kas ir bieži viesi LU kā viesprofesori.

Ārvalstīs studējošo skaits studiju virzienā

<i>LRI kods</i>	<i>Studiju programmas nosaukums</i>	<i>2015/2016</i>
	Kopā virzienā	4
	<u>Erasmus+ studijās</u>	<u>4</u>
	<u>Erasmus+ praksē</u>	<u>0</u>
	<u>Citās mobilitātes programmās</u>	<u>0</u>
42310	20474 Psiholoģija (PBSP)	
	Kopā	3
	<u>Erasmus+ studijās</u>	<u>3</u>
	<u>Erasmus+ praksē</u>	<u>0</u>
	<u>Citās mobilitātes programmās</u>	<u>0</u>
	Vācija	1
	Portugāle	1
	Nīderlande	1
43310	20483 Psiholoģija (BSP)	
	Kopā	1
	<u>Erasmus+ studijās</u>	<u>1</u>
	<u>Erasmus+ praksē</u>	<u>0</u>
	<u>Citās mobilitātes programmās</u>	<u>0</u>
	Vācija	1
47310	2049X Psiholoģija (PMSP)	
	Kopā	0
	<u>Erasmus+ studijās</u>	<u>0</u>
	<u>Erasmus+ praksē</u>	<u>0</u>
	<u>Citās mobilitātes programmās</u>	<u>0</u>
51310	37301 Psiholoģija (DOK)	
	Kopā	0
	<u>Erasmus+ studijās</u>	<u>0</u>
	<u>Erasmus+ praksē</u>	<u>0</u>
	<u>Citās mobilitātes programmās</u>	<u>0</u>

Ārvalstu studējošo skaits studiju virzienā

<i>LRI kods</i>	<i>Studiju programmas nosaukums</i>	<i>2015/2016</i>
	Kopā virzienā	7
	<u>Grāda, kvalifikācijas iegūšanai</u>	<u>1</u>
	<u>Apmaiņas programmā</u>	<u>6</u>
42310	20474 Psiholoģija (PBSP)	
	Kopā	0

	<u>Grāda, kvalifikācijas iegūšanai</u>	0
	<u>Apmaiņas programmā</u>	0
43310	20483 Psiholoģija (BSP)	
	Kopā	5
	<u>Grāda, kvalifikācijas iegūšanai</u>	1
	<u>Apmaiņas programmā</u>	4
	Armēnijas pilsonis	1
	Lietuvas pilsonis	2
	Vācijas pilsonis	2
47310	2049X Psiholoģija (PMSP)	
	Kopā	2
	<u>Grāda, kvalifikācijas iegūšanai</u>	0
	<u>Apmaiņas programmā</u>	2
	Slovākijas pilsonis	2
51310	37301 Psiholoģija (DOK)	
	Kopā	0
	<u>Grāda, kvalifikācijas iegūšanai</u>	0
	<u>Apmaiņas programmā</u>	0

Akadēmiskā personāla starptautiskā apmaiņa

	2014/2015
<i>Studiju virziena akadēmiskais personāls ārvalstīs (pasniedzēju skaits)</i>	0
Valstu uzskaitījums --	
<i>Ārvalstu akadēmiskais personāls studiju virzienā (pasniedzēju skaits)</i>	7
Valstu uzskaitījums ASV, Beļģija, Čehija, Kanāda, Lietuva, Polija, Vācija	

Docētāju ilgstošāka mobilitāte nav notikusi. Psihologiem nav nepieciešamas kādas specifiskas iekārtas citās universitātes, un visaktīvākie un produktīvākie kontakti norisinās starptautiskās zinātniskās konferencēs, kas tiek bieži apmeklētas, piedaloties ar ziņojumiem, vidēji gadā 53% akadēmiskā personāla piedalās vismaz 1 ārvalstu konferencē, ne vienmēr dalības finansētājs ir LU.

1.7.3. Sadarbība ar Latvijas un ārvalstu augstskolām un koledžām, kuras īsteno līdzīgus studiju virzienus un līdzīgas studiju programmas, norādot, vai augstskolai vai koledžai ir sadarbība ar citām augstskolu vai koledžu bibliotēkām

LU Psiholoģijas nodaļai izveidojusies veiksmīga sadarbība ar vairākām Latvijas un ārvalstu augstskolām psiholoģijas studiju virziena realizācijā. No Latvijas augstskolām kā sadarbības partnerus var minēt Daugavpils Universitāte, Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības akadēmija un Rīgas Stradiņa universitāte. Sadarbība ar šo augstskolu pārstāvjiem notiek gan

profesionālo organizāciju ietvaros, gan pētniecībā, gan doktorantūras studiju ietvaros. Ārpus Latvijas ir izveidojusies veiksmīga sadarbība ar Konstances Universitāti Vācijā, Tartu Universitāti Igaunijā, Viļņas Universitāti Lietuvā. Ir iesākta sadarbība ar Tallinas Tehnisko Universitāti Igaunijā un Mykolas Romeris Universitāti Lietuvā par starptautiskas darba un organizāciju psiholoģijas maģistratūras programmas izveidi un realizāciju. Turpinās sadarbība ar Sēdertēnas augstskolu (Sōdertōrns hōgskola) Zviedrijā. Tāpat turpinās iepriekšējos gados iesāktā sadarbība ar mācībspēkiem un pētniekiem no Stokholmas Universitātes Zviedrijā.

Latvijā kopumā (Akadēmiskās Informācijas centrs, www.aic.lv) pastāv noteikta kārtība, kā tiek atzīta citās valstīs iegūtā izglītība un LU ir definēta Studiju kursu atzīšanas kārtība (Senāta lēmums Nr.190, 29.12.2008).

1.8. Kvalitātes nodrošinājums un garantijas

1.8.1. Ikgadēja studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu pozitīvo un negatīvo iezīmju, izmaiņu, attīstības iespēju un plānu apspriešana, iekšējās pašnovērtēšanas un kvalitātes pilnveidošanas sistēmas nepārtraukta darbība

Studiju procesa kvalitātes un vadības nodrošināšanas sistēmas galvenais mērķis ir garantēt programmas satura atbilstību psiholoģijas zinātnē pastāvošajām prasībām, profesijas standartiem, kā arī Latvijas un Eiropas Savienības darba tirgus prasībām. Kvalitātes kontrole un vadīšana psiholoģijas studiju virzienā notiek sekojošā veidā:

- pieņemot darbā pēc iespējas augsti kvalificētu akadēmisko un palīgpersonālu;
- konsekventi organizējot iespējas gūt atgriezenisko saikni par studiju procesu no studentiem (aptauju un diskusiju formā);
- regulāri vērtējot un pilnveidojot studiju programmas;
- regulāri vērtējot akadēmisko personālu pēc pētniecības un studiju darba rezultātiem;
- vērtējot akadēmiskā personāla darba efektivitāti, kompetenču attīstību un kvalitātes pilnveidošanas uzdevumu izpildi.

Studiju programmas iekšējās kvalitātes kontroli veic Psiholoģijas nozares studiju programmu padome un tiešie programmas īstenotāji – Psiholoģijas nodaļa. Šo darbu koordinē un vada LU Kvalitātes vadības un audita departaments un LU Akadēmiskais departaments. Akadēmiskā personāla vērtēšanu pēc pētniecības un studiju darba rezultātiem, kā arī darba efektivitātes, kompetenču attīstības un kvalitātes pilnveidošanas uzdevumu izpildes vērtēšanu veic Psiholoģijas nodaļas vadītājs sadarbībā ar programmu direktoriem, balstoties uz akadēmiskā personāla individuālā darba gada rezultātiem. Virziena attīstības plāna apspriešana notiek vismaz divreiz akadēmiskā gada laikā Psiholoģijas nozares studiju programmu padomes sēdē. Regulāra attīstības virzienu apspriešana notiek arī Psiholoģijas nodaļas akadēmiskā personāla sēdēs, kas notiek reizi mēnesī visa studiju gada laikā. Pārskata ziņojums tiek vērtēts fakultātes Domē.

1.8.2. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas atbilstība prasībām, kas noteiktas Standartos un vadlīnijās kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā, ko izstrādājusi Eiropas asociācija kvalitātes nodrošināšanai augstākajā izglītībā

Psiholoģijas studiju virziena kvalitātes nodrošināšanas sistēma ir daļa no Latvijas Universitātes iekšējās kvalitātes vadības sistēmas, kas ir daļa no augstskolas stratēģiskās vadības. Virziena ietvaros studiju programmu kvalitātes uzraudzību veic programmu direktori; šo uzraudzību pārrauga un vada Psiholoģijas nozares studiju programmu padome. Universitātes ietvaros virziena ārējo kvalitātes kontroli nodrošina LU Akadēmiskais departaments. Katru gadu tiek sastādīti pašvērtējuma ziņojumi jeb pārskati, iesaistot plašāku

informācijas sniedzēju loku – studenti, docētāji, absolventi, darba devēji. Studenti tiek iedrošināti piedalīties mācību procesa veidošanā gan caur saviem pārstāvjiem Psiholoģijas nozares studiju programmu padomē, gan caur ikdienas komunikāciju ar programmu direktoriem, gan arī caur īpaši organizētām sanāksmēm ar studējošo pārstāvju un virziena vadības pārstāvju piedalīšanos. Studējošo uzņemšanas, studēšanas un studiju beigšanas noteikumi un procesi ir definēti atbilstošajos LU normatīvajos dokumentos, kas ir publiski pieejami. Arī dekāne neatkarīgi tiek ar visu grupu pārstāvjiem kopīgā diskusijā, lai iedziļinātos jautājumā, ko studenti domā par programmām, studiju procesa uzlabošanu. Studenti pozitīvi izteicās par psiholoģijas virziena programmām, atzīmējot, ka docētāji ir kvalificēti speciālisti, ir pieejami materiāli *Moodle* vidē, vienīgi dažviet kursu saturu pārklājas, kas būtu nākotnē jānovērš. Tas gan saprotami, jo lietišķo psiholoģijas nozaru kursi pamatojas uz teorētiskiem kursiem un, uzsākot praktiski orientētus tematus, pamati jāatkārto.

Personāla pieņemšana darbā notiek ar atklātu konkursu palīdzību. Prasības amata pretendentiem un amata pienākumi ir skaidri definēti, izsludinot konkursu. Visiem amatu pretendentiem tiek dotas vienādas iespējas sevi prezentēt vispirms psiholoģijas nodaļas personālam, pēc tam fakultātes Domei vai Psiholoģijas profesoru padomei. Kritēriji akadēmiskā personāla kompetences un attīstības novērtēšanai tiek definēti universitātes, fakultātes un nodaļas līmenī. Virziena ietvaros akadēmiskā personāla kompetences un attīstības novērtējumu veic Psiholoģijas nodaļas vadītājs.

1.8.3. Studiju turpināšanas iespējas un finansiālās garantijas gadījumā, ja likvidē vai reorganizē kādu no studiju virzienam atbilstošajām studiju programmām vai notiek citas izmaiņas

Latvijas Universitātei ir noslēgtas [vienošanās ar Daugavpils Universitāti \(akadēmiskā bakalaura un doktora studiju programma\)](#) un Baltijas Psiholoģijas un menedžmenta augstskolu (psiholoģijas profesionālā bakalaura programma) par iespēju turpināt izglītības apguvi šo augstskolu psiholoģijas virziena studiju programmās, bet atsevišķi līgumi steidzīgi jāpārslēdz, jo Baltijas Psiholoģijas un menedžmenta augstskola ir likvidēta.

II STUDIJU PROGRAMMU RAKSTUROJUMS

2.1. Psiholoģija (Profesionālās augstākās izglītības bakalaura) 42310

2.1.1. Studiju programmas nosaukums, iegūstamais grāds, profesionālā kvalifikācija vai grāds un profesionālā kvalifikācija

Profesionālā bakalaura programma “**Psiholoģija**” paredz 4 gadu studijas pilna laika formā vai 4,5 gadu studijas nepilnā laika formā.

Studijas beidzot, tiek iegūts *profesionālā bakalaura grāds psiholoģijā* un *psihologa asistenta kvalifikācija*.

2.1.2. Studiju programmas mērķi un uzdevumi

Psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programmas **mērķis** ir dot iespēju studentiem iegūt gan profesionālu, gan teorētisku pamatizglītību psiholoģijā, nodrošināt iespēju apgūt prasmes un iemaņas psihologa asistenta profesionālai darbībai psihologa pārraudzībā, kā arī nodrošināt iespēju studējošajiem apgūt teorētiskās zināšanas un pētniecības iemaņas un

prasmes, veicināt analītiskās un kritiskās domāšanas iemaņas un pilnveidot prasmi patstāvīgi risināt problēmas, pieņemt lēmumus.

Lai sasniegtu izvirzīto mērķi, ir izstrādāti šādi **uzdevumi**:

- **nodrošināt psihologa darbā nepieciešamo profesionālo prasmju un iemaņu apguvi atbilstoši psihologa asistenta profesijas standarta prasībām, lai varētu strādāt psihologa pārraudzībā;**
- veicināt prasmes izvēlēties klienta mērķiem un psiholoģijas zinātnes pamatprincipiem atbilstošas izvērtēšanas un psiholoģiskās palīdzības sniegšanas stratēģijas;
- nodrošināt indivīda un grupu psiholoģiskās izpētes un izvērtēšanas prasmju apguvi, kas iekļauj arī atzinumu un profesionālās darbības aprakstu veidošanas un atgriezeniskās saites sniegšanas prasmju apguvi;
- nodrošināt psiholoģiskās konsultēšanas un grupu darba vadīšanas pamatprasmju apguvi;
- **nodrošināt teorētisko pamatzināšanu apguvi psiholoģijā un veicināt to praktisku pielietojumu gan studiju laikā, gan psihologa asistenta un pētnieciskajā darbā;**
 - veicināt studentu izpratni par psiholoģiju kā zinātni un attīstīt spējas izprast, salīdzināt un izvērtēt dažādas psiholoģijas teorijas;
 - veicināt analītiskās un kritiskās domāšanas iemaņas un prasmi patstāvīgi risināt problēmas, pieņemt lēmumus;
 - veicināt profesionālās ētikas izpratni un tās ievērošanu zinātniski pētnieciskajā un praktiskajā darbā;
 - nodrošināt apgūto akadēmisko zināšanu sekmīgu pielietojumu zinātniskās un praktiskās izpētes darbā;
 - veicināt prasmi izstrādāt pētniecības pamatprincipiem atbilstošu un korektu psiholoģisku pētījumu;
- **veicināt psiholoģijas studentu kā topošo psihologu personības izaugsmi, radīt motivāciju tālākizglītbai un mūžizglītbai.**

2.1.3. Studiju programmā paredzētie studiju rezultāti

Absolvējot psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programmu, studenti ir ieguvuši šādas zināšanas, prasmes un kompetences:

1. Zināšanas un izpratne:

1.1. absolventi spēj demonstrēt pamatzināšanas psiholoģijā, izpratni par psiholoģiju kā zinātni un profesionālās darbības sfēru, kā arī spēju kritiski izvērtēt, analizēt un savstarpēji salīdzināt dažādas psiholoģijas teorijas;

1.2. spēj demonstrēt psiholoģijas zinātnes nozīmīgāko jēdzienu un likumsakarību izpratni.

2. Prasmes (spēja pielietot zināšanas, komunikācija, vispārējās prasmes):

2.1. absolventi spēj iegūtās zināšanas un prasmes pielietot psihologa asistenta un zinātniskās izpētes darbā:

2.1.1. strādājot pieredzējuša psihologa vadībā spēj pielietot sekojošas psihologa asistenta profesijas standartā noteiktās profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanas prasmes: psiholoģiskās konsultēšanas pamatprasmes, grupu vadīšanas pamatprasmes, psiholoģiskās izpētes pamatprasmes, prasme sniegt atgriezenisko saiti par psiholoģiskās izpētes rezultātiem, prasmes sadarboties un strādāt komandā un sadarboties ar citiem speciālistiem klienta rehabilitācijas procesā, savas darbības izvērtējuma prasmes;

2.1.2. spēj veikt psiholoģiskus pētījumus ar atbilstošām metodēm, veikt nepieciešamo datu analīzi ar atbilstošām datu apstrādes programmām, kā arī interpretēt rezultātus, un rakstīt pārskatu par pētījuma rezultātiem un tos prezentēt.

2.2. spēj realizēt veiksmīgas kontakta veidošanas un efektīvas komunikācijas prasmes;

- 2.3. spēj izmantot analītisko un kritisko domāšanu, kā arī zinātnisku pieeju problēmu risināšanā, spēj pielietot efektīvas problēmu risināšanas stratēģijas;
- 2.4. spēj formulēt un analītiski aprakstīt psiholoģijas zinātnei atbilstošu informāciju, problēmas un to risinājumus, tos izskaidrot, prezentēt un argumentēti diskutēt par tiem gan ar speciālistiem, gan ar nespeciālistiem;
- 2.5. spēj uzņemties atbildību un iniciatīvu, veicot darbu individuāli, komandā vai, vadot citu cilvēku darbu, pieņemt lēmumus un rast radošus risinājumus mainīgos vai neskaidros apstākļos;
- 2.6. spēj patstāvīgi strukturēt savu mācīšanos, virzīt savu tālāko mācīšanos, profesionālo un personisko pilnveidi.

3. **Kompetences:**

- 3.1. spēj patstāvīgi iegūt, atlasīt un analizēt informāciju gan no tradicionāliem, gan no mūsdienīgiem tehnoloģiju avotiem un to izmantot, pieņemt lēmumus un risināt problēmas;
- 3.2. spēj izprast un pielietot psiholoģijas ētikas principus, prot izvērtēt savas profesionālās darbības ietekmi uz vidi un sabiedrību, piedalīties psiholoģijas zinātnes un psihologu profesijas attīstībā, turpinot tālākizglītību.

Šīs psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programmas ietvaros apgūtās zināšanas, prasmes un kompetences atbilst 6. EQF līmenim.

2.1.4. **Uzņemšanas noteikumi**

Psiholoģijas profesionālā bakalaura programmā tiek uzņemti reflektanti ar vidējo vai vidējo speciālo izglītību. Imatrikulācijai ir nepieciešami centralizēto eksāmenu (CE) rezultāti latviešu valodā un svešvalodā. Svešvalodu zināšanas ir būtiskas, lai studējošie spētu pilnvērtīgi sekot jaunākajām psiholoģijas zinātnes atziņām un veiksmīgi izstrādāt studiju darbus, līdz ar to šis atlases kritērijs ir uzskatāms par nozīmīgu tālākajam studiju procesam.

- *Vērtējuma aprēķināšanas formulas 1. variants:* CE latviešu valodā un literatūrā līdz 2011. gadam vai CE latviešu valodā no 2012. gada (rakstīšana vai tekstveide (4 x 100 = 400)) + CE angļu valodā vai CE franču valodā, vai CE vācu valodā (klausīšanās (1,2 x 100 = 120) + lasīšana (1,2 x 100 = 120) + runāšana (1,2 x 100 = 120) + valodas lietojums (1,2 x 100 = 120) + rakstīšana (1,2 x 100 = 120));
- *vērtējuma aprēķināšanas formulas 2. variants:* vidējās izglītības dokumenta gada vidējā atzīme latviešu valodā un literatūrā (30 x 10 = 300) + vidējās izglītības dokumenta gada atzīme angļu valodā vai franču valodā, vai vācu valodā (50 x 10 = 500) + vidējās izglītības dokumenta gada vidējā atzīme noteiktos mācību priekšmetos (20 x 10 = 200);
- *priekšrocības:* Latvijas valsts skolēnu zinātniskās konferences psiholoģijas sekcijas 1. – 2. pakāpes ieguvējiem 2015. un 2016. gadā; LU Jauno pedagogu un psihologu skolas ar izcilību atzīmēto darbu autoriem psiholoģijā 2016. gadā.

Studijas programmā ir iespējams uzsākt arī vēlākos studiju posmos un turpināt citā akreditētā augstskolā uzsāktas studijas psiholoģijā vai atsevišķos gadījumos arī citā nozarē. Šajā gadījumā tiek izskatīti iepriekš apgūtie kursi un veikta to akadēmiska atzīšana LU noteiktajā kārtībā. Ja studējošajam ir profesionāla pieredze un/vai iepriekš apgūta neformāla izglītība, kas atbilst programmā paredzētajam, studentam ir iespēja iesniegt dokumentus šīs pieredzes atzīšanai. 2015. gadā viena studente šo iespēju izmantoja un tika atzīta prakse personālvadības uzņēmumā, kurā jau bija iegūta liela pieredze.

2.1.5. Studiju programmas plāns

Profesionālā bakalaura studiju programmas "Psiholoģija" studiju plāns (160 kredītpunkti (240 ECTS):

- [PBSP " Psiholoģija" pilna laika studiju plāns](#)
- [PBSP " Psiholoģija" nepilna laika studiju plāns](#)

2.1.6. Studiju programmas praktiskā īstenošana (izmantotās studiju metodes un formas, tālmācības metožu izmantošana)

Studijas programmā notiek valsts valodā.

Docētāji lekciju nodrošināšanai plaši izmanto vizuālās prezentācijas tehniku un lielākajā daļā kursu pasniedzēju izstrādātie prezentāciju materiāli un pētnieciskie raksti studentu patstāvīgajam darbam ir pieejami studentiem, izmantojot Moodle vidi vai atsevišķos gadījumos docētāji tos nosūta pa e-pastu. Studējošo vērtējumi tiek ievadīti Moodle vidē un ir nekavējoties pieejami studentiem. Kopš 2010. gada Moodle platformas lietošana LU tiek īpaši veicināta, un šobrīd to lieto lielākā daļa docētāju. Praktisko iemaņu pilnveides kursus e-studiju vides lietošana vēl ir jāuzlabo.

Studijās sagaidāmie rezultāti un vērtēšanas kārtība ir izklāstīti kursu aprakstos, kas pieejami LUIS. Katrā studiju kursā prasības studentiem docētājs definē pirmajās nodarbībās, nosakot gala pārbaudījuma formu, tās izpildes veidus un termiņus, kas ir pieejams arī Moodle vidē. Tiek veicināta pasniedzēju izvirzīto termiņu ievērošana, kas atsevišķosursos ietekmē galīgo novērtējumu.

Psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programmā tiek izmantotas sekojošas studiju metodes un formas, kas tiek izvēlētas atbilstoši katra kursa izvirzītajiem mērķiem un specifikai.

- **Lekcijas.** Pasniedzēji izmanto lekciju ne tikai kā priekšlasījumu, bet integrē tajā tādas aktīvās mācību metodes kā diskusijas, grupu darbu, problēmsituāciju analīzi. Ar šo metožu palīdzību psiholoģijas docētāji rada demokrātisku un brīvu gaisotni mācību procesā un veicina kritiskās domāšanas prasmju attīstību. Docētāji lekciju nodrošināšanai plaši izmanto vizuālās prezentācijas tehniku, un daļā kursu pasniedzēju izstrādātie prezentāciju materiāli ir pieejami studentiem.
- **Semināri** ir īpaši organizētas nodarbības par aktualitātēm psiholoģijas zinātnē, kas ļauj padziļināti izprast kursa saturu, iepazīstoties ar zinātniskām monogrāfijām vai pētnieciskiem rakstiem. Semināri notiek diskusiju un studentu gatavotu prezentāciju veidā, izmantojot diskusiju, grupu darbu, gadījumu analīzes vai lomu spēļu metodes.
- Kā zināšanu pārbaudes metodes lekcijās un semināros tiek izmantoti **kontroldarbi un testi**, kas ļauj pārbaudīt iegūtās zināšanas semestra laikā, kā arī novērtēt studentu prasmes analizēt apgūstamo materiālu. Rakstisks **eksāmens** ir biežāk izmantotā studenta zināšanu novērtēšanas forma.
- **Praktikumi, treniņi un supervīzijas** tiek organizētas specifiski psihologa asistenta praktisko iemaņu un sociālo un komunikatīvo iemaņu trenēšanai. Tajās tiek sekmēta studentu saskarsmes iemaņu pilnveidošana, pilnveidotas individuālā vai grupas darba prezentācijas iemaņas, sava viedokļa izteikšanas un gadījumu analīzes prasmes. Tiek izmantotas intervijas, novērošana, gadījumu analīze u.c. metodes. Darbojoties šādā veidā, studenti bagātina viens otra pieredzi, apmainās domām ar docētājiem, apzinās pastāvošo viedokļu daudzveidību. Šādas nodarbības ir ļoti būtiskas arī studentu kā

topošo psihologu pašizziņai un personības izaugsmei. Praktikumī ir iekļauti gan studiju kursu ietvaros, gan arī ir patstāvīgi studiju programmas studiju kursi.

- **Pētījuma projektu izstrāde un zinātniski pētniecisko darbu izstrāde un aizstāvēšana/ prezentācija** tiek izmantotas kā atskaites formas dažādos kursa apguves etapos. Ir kursi, kur izstrādāts pētījums vai projekts apliecina kursa apguves līmeni.

Psiholoģijas studiju programmu ietvaros īpaša uzmanība tiek pievērsta 1. kursa studentu psiholoģiskajai adaptācijai. Lai atvieglotu studiju uzsākšanas procesu, augusta beigās jaunuzņemtajiem studentiem tiek organizēti divu dienu sociālpsiholoģiskie treniņi, kuru laikā studenti iepazīstas ar saviem kursa biedriem un Psiholoģijas nodaļas mācībspēkiem, attīsta savas komunikāciju prasmes, kā arī iegūst priekšstatu par PPMF telpām un auditoriju izvietojumu. Šie treniņi ir studiju kursa „Sociālo prasmju treniņš” sastāvdaļa.

2.1.7. Vērtēšanas sistēma (izglītības kritēriji un vērtēšanas metodes studiju rezultātu sasniegšanai un novērtēšanai, pārbaudes formas un kārtība)

PBSP „Psiholoģija” ietvaros izmantotā vērtēšanas sistēma atbilst LU studiju kursu pārbaudījumu organizēšanas nolikumam, kas nosaka, ka starppārbaudījumu kopējais vērtējums ir ne mazāk kā 50% no kopējā kursa vērtējuma un mutiski/rakstiski eksāmeni veido ne mazāk kā 10% no kopējā vērtējuma. Kursu novērtēšana notiek 10 ballu sistēmā. Kā starprezultātu pārbaudes metodes lekcijās un semināros tiek izmantoti kontroldarbi un testi, kas motivē studējošos patstāvīgi mācīties visa semestra laikā, kā arī ļauj pārbaudīt iegūtās zināšanas un novērtēt studentu prasmes analizēt apgūstamo materiālu. Kursu noslēgumā tiek izmantoti eksāmeni, kas tiek kārtoti rakstveidā - tiek izmantoti zināšanu novērtēšanas testi, referāti, esejas, kā arī praktisko zināšanu apguves kursus studenti patstāvīgi izstrādā studiju darbus, apliecinot noteiktu profesionālo prasmju apguves līmeni. Pētījuma projektu izstrāde un zinātniski pētniecisko darbu izstrāde un aizstāvēšana/prezentācija tiek izmantotas kā atskaites/vērtēšanas formas dažādos kursa apguves etapos. Ir kursi, kur izstrādāts pētījums vai projekts apliecina kursa apguves līmeni. Bakalaura darba izstrādes novērtēšana sastāv no vairākām pakāpēm – pētījuma projekta izstrāde, teorētiskās daļas un pētījuma projekta priekšizstrāde, praktiskās daļas priekšizstrāde, un noslēgumā bakalaura darba galīgā aizstāvēšana. Šāda daudzpakāpju novērtēšanas sistēma ļauj sekot līdzi studentu pētniecības projekta izstrādei un realizācijai, uzturēt studējošo motivāciju un nodrošināt, lai darbs tiktu veikts kvalitatīvi. Prakses vērtējumu veido studenta izstrādātā prakses atskaite un tās aizstāvēšana, prakses vadītāja (iestādē) vērtējums un supervizora atzinums par supervīziju apmeklējumu un darbu supervīzijās.

Kopumā var teikt, ka docētāji ir izstrādājuši adekvātas vērtēšanas formas un sistēmas, par ko liecina arī studentu aptaujās apkopotā informācija. Akadēmiskais personāls ir pieejams studējošajiem konsultācijām vismaz 1,5 stundas nedēļā klātienē un visi docētāji dod iespēju sazināties arī ar e-pasta palīdzību vai Moodle vidē.

2.1.8. Studiju programmas absolventu nodarbinātības perspektīvas, pamatojot atzinumus ar atsaucēm uz informācijas avotiem

Darba iespējas psihologa asistentam ir dažādās izglītības iestādēs, klīnikās, krīžu centros, kā arī organizāciju personāla nodaļās, kur jau strādā pieredzējuši psihologi. Psihologa asistenta kvalifikācija paredz tikai darbu pieredzējuša profesionāļa vadībā un pārraudzībā. Savukārt pilntiesīgu darbu kā psihologam programmas beidzēji var uzsākt tikai pēc maģistra grāda ieguves un vismaz gadu ilga darba supervizora pārraudzībā, kā to paredz arī topošais Psihologu likums.

Šobrīd Saeimā otrajā lasījumā apstiprinātajā “Psihologu profesionālās darbības likumā” ir paredzēts, ka “*Psihologs ir speciālists ar attiecīgu psihologam nepieciešamo izglītību un psihologa profesionālo kvalifikāciju, kurš apguvis valsts akreditētu bakalaura studiju programmu psiholoģijā un maģistra studiju programmu psiholoģijā, kuru kopējais apjoms ir vismaz 200 kredītpunkti, turklāt vismaz viena no apgūtajām studiju programmām ir profesionālā studiju programma. Lai iegūtu tiesības pretendēt uz psihologa sertifikātu, psihologs pēc šā panta pirmajā daļā minētās izglītības iegūšanas vismaz vienu gadu ir veicis psihologa profesionālo darbību psihologa–pārrauga (supervizora) pārraudzībā attiecīgajā jomā vismaz 1500 stundu apjomā pēdējo triju gadu laikā*”.

Programmas beidzēji ir sagatavoti darbam supervizora pārraudzībā un var sākt gūt profesionālo pieredzi arī paralēli maģistra studijām. Tas ir būtiski, lai veicinātu studējošo ciešāku sasaisti ar psihologa profesiju un radītu augstāku motivāciju psiholoģijas psihologa kvalifikācijas un profesionālā maģistra grāda ieguvei.

Programmas beidzēju iespējas atrast darbu arī citās sfērās, kas saistītas ar darbu ar cilvēkiem, klientu apkalpošanu u.t.t., ir ļoti augstas, ko nodrošina komunikatīvo un citu psihologam nepieciešamo profesionālo prasmju apguve.

Turklāt indivīdam ar psiholoģijas zināšanām un prasmēm darbības sfēra ir ļoti plaša arī ārpus sociālo un humanitāro zinātņu tipiskā darba tirgus – psihologs ar savām specifiskajām zināšanām palīdz citu zinātņu nozaru projektu realizēšanā un problēmu risināšanā –, piemēram, strādājot sabiedrisko attiecību, projektu vadības, sporta, tiesu sistēmās u.c. Jāatzīmē, ka viens no programmas uzdevumiem ir veicināt absolventu tālākizglītību, līdz ar to tie programmas beidzēji, kas turpina studijas, ir augsti motivēti profesionālajai darbībai un, iespējams, paši radīs jaunas darba vietas.

Psihologa darbs ir aktuāls un nepieciešams skolās, pirmsskolas iestādēs, sociālās aprūpes iestādēs, krīzes centros, rehabilitācijas centros, slimnīcās, klīnikās, dienas centros un dažādās iestādēs un organizācijās. Sabiedrībā psihologu teorētiskās zināšanas un prasmes veikt pētījumus ir nepieciešamas, lai pētītu tādus nozīmīgus sabiedrības jautājumus kā attiecības starp dažādām etniskām grupām, starp-grupu tolerance, stereotipi, vērtību hierarhijas dažādās sabiedrības grupās, u.c. Tādējādi psihologi sniedz lielu ieguldījumu sabiedrības labklājības un valsts attīstības veicināšanā.

Augstākā izglītība psiholoģijas jomā ir būtiska sabiedrībā, jo tā dod iespēju iegūt augstāko izglītību arī tiem studentiem, kuri vēlas padziļināt izpratni par cilvēku, apgūt zināšanas, kas būs noderīgas ļoti daudz un dažādās darbības sfērās.

2.1.9. Iepriekšējā studiju virziena akreditācijā vai studiju programmas licencēšanas ietvaros konkrētajai studiju programmai saņemto ieteikumu ieviešana

Psiholoģijas profesionālā bakalaura programma akreditācijā ir saņēmusi pozitīvus ekspertu vērtējumus, lielākoties minētajās pozīcijās 4 un tikai atsevišķās 3 balles. Tikai par dažiem aspektiem ir sniegti ekspertu komentāri, kas biežāk ir secinājumi, bet nav noformulēti kā ieteikumi. Līdz ar to varam sniegt izvērtējumu par ekspertu ieteikumu izpildi tikai par dažiem aspektiem, kā arī komentēt ekspertu ieteikumus par virzienu kopumā no konkrētās programmas skatu punkta.

	<i>Ieviešanas termiņš (līdz nākamajai akreditācijai)</i>	<i>Atbildīgā struktūrvienība/persona</i>	<i>Ieteikumu ieviešana un tās novērtējums studiju programmu padomē un fakultātes domē</i>
1. Akreditācijas eksperta ieteikums:			
1.1. Uzdevums: Bakalaura darba kopsavilkumam ir jābūt konkrētākam, jāsaturs galvenie pētījuma rezultāti			
1) precizēt kopsavilkuma izstrādes nosacījumus		Programmas direktors	Kopsavilkuma izstrādes principi ir izskaidroti, un studenti tos ievēro, visos noslēguma darbu kopsavilkumos vismaz pēdējos 3 gadus skaidri tiek atspoguļoti pētījuma rezultāti
2) pārbaudīt kopsavilkumus		Bakalaura darbu vadītāji	
2. Akreditācijas eksperta ieteikums: Pārbaudes darbi nav pietiekami daudzveidīgi, pārsvarā testi un eksāmeni			
2.1. Uzdevums: Izvērtēt esošās pārbaudes formas un piedāvāt jaunas, daudzveidīgākas pārbaudes darbu iespējas		Kursu docētāji	Pārbaudes darbos eksāmeni un testi bieži tiek lietoti kā standartizēts veids studentu zināšanu novērtēšanai, ko joprojām uzskatām par nozīmīgu un sevi attaisnojošu pārbaudes formu. E-studiju platforma paredz arī testu izpildi elektroniski, arī neatrodoties auditorijā. Praktisko iemaņuursos pārbaudes darbi ir kļuvuši elastīgāki, tie paredz gadījumu analīzi, sava praktiskā darba pašanalīzi, audio ierakstus, izpētes rezultātu aprakstus, slēdzienus, problēmsituāciju analīzi u.c. Šāda novērtēšanas forma ir piemērota studējošo praktisko iemaņu novērtēšanai.
3. Akreditācijas eksperta ieteikums: Piesaistīt finanšu līdzekļus programmas īstenošanai		Nodaļas vadītājs	Iespēju robežās tiek piesaistīti iespējamie finanšu līdzekļi
4. Akreditācijas eksperta ieteikums: Pētījumos vairāk lietot kvalitatīvās pētniecības metodes			
4.1. Uzdevums. Izvērtēt piemērotāko pētniecības metožu lietošanu bakalaura darbā		Programmas direktors	Bakalaura līmenī studējošie biežāk izmanto kvantitatīvas pētniecības metodes, lieto adaptētas aptaujas, tādējādi demonstrējot prasmes veikt akadēmisku pētījumu, apkopot tā rezultātus ar matemātiskās statistikas metodēm. Kvalitatīvo metožu lietošana ir piemērotāka augstāka līmeņa darbos un bakalaura līmeņa darbos nav

			paredzēts to veicināt.
5. Akreditācijas eksperta ieteikums: <i>Paredzēt lielāku elastību lekciju plānojumā</i>		Programmas direktors	LU ir ieviesta iespēja studējošajam izvēlēties studijas pēc individuāla plāna, kas ļauj studējošajiem apgūt studiju programmu sev vēlamā tempā. Studējošajiem pēc vienošanās atsevišķos gadījumos ir iespēja apmeklēt nodarbības gan kopā ar pilnā, gan nepilnā laika grupu, kas arī dod iespēju pielāgot studijas individuālām vajadzībām.
6. Akreditācijas eksperta ieteikums: <i>Veicināt sadarbību ar citām Latvijas augstākās izglītības iestādēm, organizējot psiholoģijas studijas</i>			
6.1. uzdevums: izvērtēt, vai un kurosursos būtu lietderīgi piesaistīt citu augstskolu resursus kursu docēšanā		Programmas direktors	LU Psiholoģijas nodaļas mācībspēki šobrīd spēj labā līmenī nodrošināt esošo kursu docēšanu, un citu augstskolu resursi nav nepieciešami. LU ir vienošanās ar vairākām Latvijas augstskolām par studiju kursu savstarpēju atzīšanu un studējošo tiesībām izvēlēties līdzvērtīgus kursus sevi interesējošā augstskolā. Psiholoģijas nodaļas studenti ir izmantojuši šo iespēju brīvās izvēles kursu apgūvē.
7. Akreditācijas eksperta ieteikums: <i>Izveidot vienotu bibliotēku sistēmu un nodrošināt datu bāzu pieejamību</i>			LU studentiem un docētājiem ir brīvi pieejamas nozīmīgākās studijām un darbam nepieciešamās datubāzes un bibliotēku resursi.
8. Akreditācijas eksperta ieteikums (no komentāriem par programmu): <i>ir grūtības atrast darbu kā psihologa asistentam</i>			Psihologa asistenta kvalifikācija dod iespēju strādāt pieredzējuša psihologa vadībā laikā, kamēr students turpina studijas maģistra programmā. Jāpiekrīt, ka psihologi ar maģistra grādu darbu atrod vieglāk, tomēr psihologa asistenta kvalifikācija dod iespēju strādāt profesijā, iegūt praksi, lai pēc maģistra programmas apguves varētu vieglāk uzsākt patstāvīga darba gaitas. Līdz ar to psihologa asistenta kvalifikācija dod papildu prakses iespējas, kas ir ļoti svarīgi psihologa darbā.

2.1.10. Pielikumi profesionālā bakalaura studiju programmai “Psiholoģija”

2.1.10.1. Studiju programmas saturs atbilst valsts akadēmiskās izglītības standartam vai profesijas standartam un profesionālās augstākās izglītības valsts standartam un citiem normatīvajiem aktiem augstākajā izglītībā, tai skaitā, ja iegūstamā kvalifikācija ir reglamentēta profesija

Psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programma pilnībā atbilst LR MK noteikumu "Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu" Nr. 512 prasībām. Sīkāku atbilstības analīzi skat. 1. un 2. tabulā.

1.tabula. Studiju programmas atbilstība valsts akadēmiskās izglītības standartam

<p>LR MK noteikumu “Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu” nr. 512 prasības</p>	<p>Psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programma</p>
<p>Profesionālā bakalaura programmas apjoms ir vismaz 160 kredītpunktu.</p>	<p>Studiju programmas apjoms ir 160 kredītpunktu</p>
<p>vispārizglītojošie studiju kursi vismaz 20 kredītpunktu apjomā</p>	<p>Vispārizglītojošo un komunikatīvo iemaņu apguves kursu apjoms ir 20 kredītpunkti. To skaitā modulis uzņēmējdarbības profesionālo kompetenču veidošanai – uzņēmējdarbības pamati, ievads tiesību zinātnē.</p>
<p>nozares (profesionālās darbības jomas) teorētiskie pamatkursi un informācijas tehnoloģiju kursi vismaz 36 kredītpunktu apjomā</p>	<p>Nozares teorētisko kursu apjoms ir 36 kredītpunkti, t.sk. ievads psiholoģijā, psiholoģijas vēsture, psihiķes bioloģiskie pamati, pētniecības metodoloģija psiholoģijā, psihometrika, personības psiholoģija, sociālā psiholoģija, attīstības psiholoģija, patopsiholoģija u.c.</p>
<p>nozares (profesionālās darbības jomas) profesionālās specializācijas kursi vismaz 60 kredītpunktu apjomā;</p>	<p>Profesionālās specializācijas kursi ir 60 kredītpunktu apjomā, piemēram, psihodiagnostika, psiholoģiskā konsultēšana, ģimenes psiholoģija, neiropsiholoģija u.c.</p>
<p>Izvēles daļas kursi vismaz 6 kredītpunktu apjomā</p>	<p>Brīvās izvēles C daļā studējošie var izvēlēties savām interesēm atbilstošus citu nozaru kursus 6 kr.p. apjomā</p>
<p>prakse vismaz 20 kredītpunktu apjomā;</p>	<p>Prakses apjoms ir 26 kredītpunkti.</p>
<p>Valsts pārbaudījums, kura sastāvdaļa ir bakalaura darba vai diplomdarba (diplomprojekta) izstrāde un aizstāvēšana, vismaz 12 kredītpunktu apjomā.</p>	<p>Programmā paredzēts bakalaura darbs, kura apjoms ir 12 kredītpunkti.</p>
<p>Papildus bakalaura programmā ietver arī Vides aizsardzības likumā (“Augstskolu un koledžu visu studiju programmu obligātajā daļā iekļauj vides aizsardzības kursu”) un Civilās aizsardzības likumā (“Izglītības iestādes nodrošina obligātā civilās aizsardzības kursa pasniegšanu studējošajiem”) noteiktās studiju kursu satura prasības.</p>	<p><i>Tiks iekļauts, sagatavojot programmu atkārtotai akreditācijai</i></p>

2.tabula. Studiju programmas salīdzinājums ar psihologa asistenta profesijas standartā iekļauto nepieciešamo zināšanu un prasmju sarakstu

Zināšanas	Kurss programmā, kurā tiek apgūtas nepieciešamās zināšanas
<i>1. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas priekšstata līmenī:</i>	
1.1. datorzinības;	Matemātiskā statistika psiholoģijā Psiholoģisko datu datorapstrāde un analīze
1.2. loģika;	Sociālā antropoloģija
<i>2. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas izpratnes līmenī:</i>	
2.1. filozofija;	Filozofijas pamati
2.2. socioloģija;	Socioloģija
2.3. vides aizsardzība;	Vides psiholoģija
2.4. darba aizsardzība.	Ievads tiesību zinātnē, Organizāciju psiholoģija
2.5. profesionālie termini valsts valodā un vismaz divās svešvalodās.	Svešvaloda, Kursa darbs I, II, III
<i>3. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas lietošanas līmenī:</i>	
3.1. psiholoģijas vēsture;	Psiholoģijas vēsture
3.2. psiholoģijas metodes;	Eksperimentālā psiholoģija Pētniecības metodoloģija psiholoģijā
3.3. vispārīgā psiholoģija;	Ievads psiholoģijā I, II
3.4. psihofizioloģija;	Psihofizioloģija, Psihes bioloģiskie pamati I, II
3.5. neiropsiholoģija;	Neiropsiholoģija
3.6. kognitīvā psiholoģija;	Kognitīvā psiholoģija I, II
3.7. sociālā psiholoģija;	Sociālā psiholoģija
3.8. personības psiholoģija;	Personības psiholoģija
3.9. attīstības psiholoģija;	Attīstības psiholoģija
3.10. organizāciju psiholoģija;	Organizāciju psiholoģija
3.11. diferenciālā psiholoģija;	Diferenciālā psiholoģija
3.12. patopsiholoģija;	Patopsiholoģija
3.13. veselības psiholoģija;	Veselības psiholoģija, Psihosomatika
3.14. pedagoģiskā psiholoģija;	Pedagoģiskā psiholoģija
3.15. psiholoģiskās pētniecības metodes;	Pētniecības metodoloģija psiholoģijā,
3.16. psihometrika;	Psihometrika
3.17. statistiskās datu apstrādes metodes;	Matemātiskā statistika psiholoģijā Psiholoģisko datu datorapstrāde un analīze
3.18. psiholoģiskās izpētes (novērtēšanas) metodes;	Psihodiagnostika I, II, Izpētes metodes psiholoģijā
3.19. psihoterapijas un psiholoģiskās konsultēšanas teoriju un metožu pamatprincipi;	Psiholoģiskā konsultēšana I, II, Grupu vadīšanas metodes
3.20. psihologu profesionālās ētikas principi;	Psihologa ētika un profesionālā darbība
3.21. informācijas tehnoloģijas;	Psiholoģisko datu datorapstrāde un analīze
3.22. valsts valoda;	Kursi tiek pasniegti valsts valodā
3.23. vismaz divas svešvalodas saziņas līmenī, no kurām vismaz viena ir Eiropas Savienības dalībvalsts valsts valoda;	Svešvaloda
3.24. darba tiesiskās attiecības	Organizāciju psiholoģija Ievads tiesību zinātnē Uzņēmējdarbības pamati

Kopīgās prasmes nozarē	Kurss programmā, kurā tiek apgūtas nepieciešamās prasmes
1. Spēja izprast, analizēt un piemērot profesionālajā darbībā psiholoģijas zinātnes teorētiskos un empīriski pamatotos principus.	Nozares teorētiskie kursi, Kursa darbs I, II, III, Bakalaura darbs, Prakse II, III, IV,
2. Spēja izvirzīt un saskaņot ar klientu psiholoģiskās palīdzības sniegšanas mērķus atbilstoši klienta vajadzībām un psiholoģijas zinātnes pamatprincipiem.	Patopsiholoģija, psiholoģiskās izpētes metodes Psihodiagnostika, Prakse II, III, IV Ievads psihiatrijā
3. Spēja veidot psiholoģiskās palīdzības sniegšanas stratēģiju un izvēlēties palīdzības sniegšanas stratēģiju atbilstoši izvirzītajiem mērķiem un psiholoģijas zinātnes pamatprincipiem.	Psihologa ētika un profesionālā darbība, Psiholoģiskā konsultēšana I, II
4. Spēja veikt indivīda vai grupas psiholoģisko izpēti (novērtēšanu), izmantojot atbilstošas metodes (intervijas, testus, aptaujas un/vai novērošanu).	Psiholoģiskās izpētes metodes Psihodiagnostika I, II, Prakse II, III, IV, Ģimenes psiholoģija, Kursa darbs II, III Bakalaura darbs.
5. Spēja veikt atbalsta psiholoģisko konsultēšanu un lietot citas zinātniski pamatotas psiholoģiskās palīdzības sniegšanas metodes atbilstoši izvirzītajiem mērķiem.	Psiholoģiskā konsultēšana I, II Grupu vadīšanas metodes Prakse I, II, III, IV
6. Spēja novērtēt psiholoģiskās palīdzības sniegšanas efektivitāti atbilstoši izvirzītajiem mērķiem un intervences plānam.	Prakse III, IV,
8. Spēja sniegt atgriezenisko saikni klientam atbilstoši izvirzītajiem mērķiem.	Psiholoģiskā konsultēšana I, II, Prakse II, III, IV
9. Spēja kritiski analizēt un novērtēt savu profesionālo darbību.	Prakse II, III, IV, Psihologa ētika un profesionālā darbība
10. Spēja sadarboties un strādāt psihologa pārraudzībā.	Prakse II, III, IV,
11. Spēja veikt pētījumus ar zinātnisku vērtību psiholoģijas jomā.	Matemātiskā statistika psiholoģijā, Psiholoģisko pētījumu datu datorapstrāde Psiholoģisko pētījumu metodoloģija Psihometrika Eksperimentālā psiholoģija Kursa darbs I, II, III Bakalaura darbs.
12. Spēja sazināties valsts valodā un vismaz divās svešvalodās.	Svešvaloda

Var secināt, ka psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programma ietver kursus, kas nodrošina psihologa asistenta profesijas standartā paredzēto zināšanu un prasmju apguvi.

2.1.9.2. Studiju programmas izmaksas un to kalkulācija

Programmas finansējums tiek veikts no budžeta līdzekļiem un studiju maksas ieņēmumiem. Mainoties valsts sociāli ekonomiskajai situācijai un LU vadības lēmumiem, 2015./16. akadēmiskajā gadā studiju maksa tika paaugstināta līdz 2000 eiro gadā pilna laika klātienē

studijās. Programmas reālo izmaksu aprēķinu skat. pielikumā - [Psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programmas izmaksu aprēķins uz 1 studentu 2015. gadā](#)

2.1.9.3. Salīdzinājums ar vienu tāda paša līmeņa un tādām pašām studiju virzienam atbilstošu Latvijas (ja līdzīga studiju programma Latvijā tiek īstenota) un vismaz divām Eiropas Savienības valsts atzītu augstskolu vai koledžu studiju programmām

Salīdzinājums veikts ar **Rīgas Stradiņa universitātes** profesionālā bakalaura studiju programmu "Psiholoģija", kas ir tāda paša līmeņa programma un Viļņas un Stokholmas Universitāšu psiholoģijas programmām, kas, atbilstoši konkrēto valstu normatīviem, sagatavo psihologus līdzīga apjoma programmās. **Viļņas Universitātes** programma ir vairāk akadēmiski orientēta, savukārt **Stokholmas Universitātes** programma ir specifiski psihologu profesionālā programma.

3.tabula. LU Psiholoģijas PBSP salīdzinājums veikts ar Rīgas Stradiņa universitātes profesionālā bakalaura studiju programmu "Psiholoģija"

LU Psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programmas kursi (160 KP)	KP	Studiju kursi Rīgas Stradiņa universitātes bakalaura studiju programmā "Psiholoģija" (160 KP)	KP
<i>Vispārizglītojošie studiju kursi, 20 kr.p.</i>			
Uzņēmējdarbības pamati	4	Uzņēmējdarbība	2
Svešvaloda	4	Svešvaloda (I, II) 2. svešvaloda	4 4
Filozofijas pamati	4	Filozofijas pamati	2
Ievads socioloģijā	2	Ievads socioloģijā	2
Ievads tiesību zinātnē	2	Profesionālās darbības tiesiskie pamati	2
Psiholoģisko datu datorapstrāde un analīze	2		
Sociālā antropoloģija	2		
		Ievads projektu vadībā	2
		Loģika	2
<i>Nozares teorētiskie pamatkursi, 36 kr.p.</i>			
Ievads psiholoģijā I, II	7	Vispārīgā psiholoģija I, II	6
Psihes bioloģiskie pamati I	2		
Psiholoģijas vēsture	3	Psiholoģijas vēsture	2
Pētniecības metodoloģija psiholoģijā	2	Pētījums psiholoģijā	2
Psihometrika	2	Psihometrika	2
Attīstības psiholoģija	4	Attīstības psiholoģija	4

Sociālā psiholoģija	4	Sociālā psiholoģija	4
Personības psiholoģija	4	Personības psiholoģija	4
Patopsiholoģija	4		2
Matemātiskā statistika psiholoģijā	4	Statistisko datu matemātiskā apstrāde	4
		Informācijpratība	2
		Eksperimentālā psiholoģija	2
		Klīniskā psiholoģija	4
		Kognitīvā psiholoģija	2
	36		38
<i>Nozares profesionālās specializācijas kursi, 60 kr.p.</i>			
Psihologa ētika un profesionālā darbība	2	Psihologa profesionālā darbība un ētika	4
Sociālo prasmju treniņš	2	Sociālo prasmju treniņš	2
Psihofizioloģija	2	Psihofizioloģija	
Pedagoģiskā psiholoģija	2	Pedagoģiskā psiholoģija	2
Psiholoģiskās izpētes metodes	2		
Diferenciālā psiholoģija	2	Diferenciālā psiholoģija	2
Personības izaugsmes treniņš	2		
Organizāciju psiholoģija	3	Organizāciju psiholoģija	2
Psihodiagnostika I, II	6	Izziņas procesu izpēte	2
		Personības izpēte	2
Psiholoģiskā konsultēšana I	2	Psiholoģiskā konsultēšana I un II	6
Psiholoģiskā konsultēšana II	2		
Grupu vadīšanas metodes	4	Grupu psiholoģija un konsultēšana	2
Veselības psiholoģija	2	Veselības psiholoģija	2
Ģimenes psiholoģija	3	Ģimenes psiholoģija*	2
Ievads psihiatrijā	2	Psihiatrijas un narkoloģijas pamati	4
Ievads juridiskajā psiholoģijā	2	Ievads juridiskajā psiholoģijā*	2
Kursa darbs I, II,III	6	Kursa darbs I, II	4
Eksperimentālā psiholoģija	2		
Kognitīvā psiholoģija I	2		

Kognitīvā psiholoģija II	2		
Neiropsiholoģija	2	Neiropsiholoģija	2
Psihes bioloģiskie pamati II	2	Bioloģija un ģenētika	2
Politiskā psiholoģija*	2	Ievads politiskajā psiholoģijā*	2
Vides psiholoģija*	2	Ievads vides psiholoģijā*	2
Psihosomatika	2	Ievads psihosomatikā	2
Starpkultūru psiholoģija*	2	Ievads starpkultūru psiholoģijā*	2
Vardarbības psiholoģija*	2		
Krīzes psiholoģija*	2		
Valodas un runas psiholoģija*	2		
		Veselības aprūpe un rehabilitācija	2
		Cilvēka funkcionēšanas biomedicīniskie pamati	4
		Klīniskā psiholoģija	2
		Psihoterapijas virzieni	2
		Pirmā palīdzība	2
		Kvalifikācijas eksāmens	
<i>Brīvās izvēles daļa</i>	6	<i>Brīvās izvēles daļa</i>	6
<i>Prakse, diplomdarbs</i>	38	<i>Prakse, diplomdarbs</i>	38
Prakse I (komunikācijas)	4		
Prakse II (psihodiagnostikas)	4		
Prakse III (izglītības iestādēs)	10		
Prakse IV (klīnikā vai organizācijā)	8		
		Novērošanas prakse	2
		Izziņas procesu izpēte praksē	4
		Grupu un organizāciju izpēte un konsultēšana praksē	4
		Personības izpētes praksē	4
		Psiholoģiskā konsultēšana praksē	6

		Pētījums psiholoģijā praksē	3
		Psiholoģisko stratēģiju izstrāde praksē	3
Bakalaura darbs	12	Bakalaura darbs	12

Salīdzinājums ir veikts, balstoties [RSU mājas lapā pieejamo programmas aprakstu](#).

Gan LU, gan RSU izstrādātās psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programmas ir izstrādātas atbilstoši "Noteikumu par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu" Nr. 512 prasībām, līdz ar to programmu kopējā struktūra ir ļoti līdzīga. Abu studiju programmu apjoms ir vienāds – 160 KP. Studiju ilgums abās programmās ir vienāds – 8 semestri pilna laika klātienē un 9 semestri nepilna laika klātienē. Arī prakses kredītpunktu apjoms abās studiju programmās ir vienāds – 26 KP. LU un RSU kā noslēguma darbu studenti vienādā apjomā izstrādā bakalaura darbu.

Apmēram 90 % kursu abās programmās ir ar līdzīgiem kursu nosaukumiem, lai arī atšķirības abās studiju programmās vērojamas vairāku kursu izvietojumā pa dažādām studiju programmas sadaļām. Piemēram, kognitīvā psiholoģija RSU programmā ir kā nozares teorētiskais pamatkurss, bet LU programmā tā ir kā nozares profesionālās specializācijas kurss. Līdzīgā veidā atšķirības vērojamas ir vēl vairāku kursu izkārtojumā, bet lielākoties kursu nosaukumi abās programmās ir vienādi.

Tāpat nelielas atšķirības vērojamas arī kursu kredītpunktu skaita ziņā. Nedaudz atšķiras arī vispārīzglītojošo kursu izvēle abās programmās.

Lai arī ir vērojamas minētās atšķirības, abas salīdzināmās programmas paredz psihologa asistenta profesijas standartā iekļauto prasmju apguvi un kopumā ir uzskatāmas par līdzīgām.

Programmu salīdzinājums ir veikts, balstoties uz [Viļņas Universitātes Filozofijas fakultātes mājas lapā](#) publicētās 4-gadīgās psiholoģijas bakalaura studiju programmas plānu.

4.tabula. LU PPMF psiholoģijas profesionālā bakalaura programmas salīdzinājums ar Viļņas Universitātes programmu

LU Psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programmas kursi (160 KP)	Kr.p.	Viļņas Universitātes psiholoģijas bakalaura studiju programmas kursi Obligātā daļa(165 ECTS)	ECTS	Viļņas Universitātes psiholoģijas bakalaura studiju programmas kursi Izvēles daļa(60 ECTS)	ECTS
Svešvaloda	4	Svešvaloda I, II	8		
Filozofijas pamati	4			Dzīves filozofija un eksistenciālisms	5
Uzņēmējdarbības pamati	4			Biznesa psiholoģija	5
Ievads socioloģijā	2			Sociālie projekti un programmas	5
Sociālā antropoloģija	2			Sociālā antropoloģija	5

Psiholoģisko datu datoraprārde un analīze	2	Multivariatīvās statistikas metodes	5		
Sociālo prasmju treniņš	2			Saskarsmes psiholoģija	5
Ievads psiholoģijā I, II	7				
Kognitīvā psiholoģija I		Kognitīvā psiholoģija I	7		
Kognitīvā psiholoģija II	4	Kognitīvā psiholoģija II	10	Emocijas	5
Ievads tiesību zinātnē	2			Tiesību pamati	5
Valodas un runas psiholoģija	2			Kreativitātes psiholoģija	5
Psihes bioloģiskie pamati I	2	Nervu sistēmas anatomija un fizioloģija	6		
Psiholoģijas vēsture	3	Psiholoģijas vēsture	5		
Pētniecības metodoloģija psiholoģijā	2	Pētījuma metodes psiholoģijā	10		
Psiholoģiskās izpētes metodes	2				
Psihometrika	2			Kvalitatīvās pētniecības metodes	5
Eksperimentālā psiholoģija	2				
Attīstības psiholoģija	4	Attīstības psiholoģija I, II	9		
Sociālā psiholoģija	4	Sociālā psiholoģija	5		
Personības psiholoģija	4	Personības psiholoģija	7		
Patopsiholoģija	4	Klīniskā psiholoģija	5		
Matemātiskā statistika psiholoģijā	4	Augstākā matemātika un datu statistiskā analīze	5		
Psihes bioloģiskie pamati II	2			Patoloģiskas attīstības psiholoģija	5
Psihologa ētika un profesionālā darbība	2	Psihologu profesionālā ētika	3		
Psihofizioloģija	2			Ievads psihofizioloģijā	5
Pedagoģiskā psiholoģija	2	Pedagoģiskā psiholoģija	5		
Organizāciju psiholoģija	3	Organizāciju psiholoģija	5		
Ievads psihiatrijā	2			Ievads psihiatrijā	5

Psiholoģiskā konsultēšana I, II	2	Psiholoģiskā konsultēšana	5		
Veselības psiholoģija*	2			Garīgās veselības politika	5
Kursa darbs I, II, III	6	Kursa projekts, Bakalaura darba projekts	11		
Neiropsiholoģija	2			Miega un sapņu psiholoģija	5
Starpkultūru psiholoģija*	2			Starpkultūru psiholoģija	5
Psihodiagnostika I, II	5	Psiholoģiskā novērtēšana un testēšana	5		
Ievads juridiskā psiholoģijā*	2	Ievads juridiskajā psiholoģijā	5		
Ģimenes psiholoģija	3			Ģimenes psiholoģija	5
Grupu vadīšanas metodes	4			Grupu psiholoģija	5
Politiskā psiholoģija	2			Sociālā politika	5
Vides psiholoģija	2			Masu mediju un interneta psiholoģija	5
Psihosomatika	2			Prāts un ķermenis	5
Diferenciālā psiholoģija	2			Dzimumu psiholoģija	5
Personības izaugsmes treniņš	2				
				Evolucionārā psiholoģija	5
				Estētika	5
				Ētika	5
				Gerontopsiholoģija	5
				Izziņa un kultūra	5
				Jauniešu un pusaudžu psiholoģija	5
				Loģika	5
				Menedžments	5
				Motivācija	5
				Radošuma psiholoģija	5
				Reklāmas psiholoģija	5

				Sporta psiholoģija	5
Brīvās izvēles kursi (C daļa)	6			Vispārējās izglītības modulis	10
Prakse	26	Prakse	15		
Bakalaura darbs	12	Bakalaura darbs	10		

Lai arī Viļņas Universitātē (VU) netiek realizēta profesionālā bakalaura programma, tāpat kā Latvijā psihologu sagatavošanas process Lietuvā paredz psiholoģijas bakalaura studijas (4 gadi) + psiholoģijas maģistra studijas (2 gadi), un gala rezultātā Lietuvas psiholoģijas maģistra studiju programmas absolvents ir tiesīgs strādāt kā profesionāls psihologs atbilstoši Eiropas psihologu sagatavošanas vadlīnijām. Abu salīdzināmo studiju programmu apjoms ir vienāds – 160 kr.p. (240 ECTS). Kā redzams tabulā, lielākā daļa kursu LU programmā un Viļņas Universitātes (VU) programmā ir līdzīgi, pēc apjoma VU kursi bieži ir plašāki. Praktiski visiem LU programmas A daļas kursiem Viļņas Universitātes bakalaura programmā ir saturiski atbilstoši, lai arī pēc nosaukumiem nedaudz atšķirīgi kursi, kas arī ir obligātās izvēles kursi. VU izvēles daļā tiek iekļauti vairāki kursi, kas LU ir LU pamatstudiju moduļa kursi, piemēram, filozofija, sociālā antropoloģija.

Galvenās atšķirības: Viļņas Universitātes bakalaura līmeņa programmā prakse ir tikai 15 ECTS apjomā (LU programmā - 26 kredītpunkti, atbilstoši prasībām profesionālā bakalaura studiju programmām). Tāpat arī LU programmā ir vairāk profesionālo iemaņu un klīniski orientēti kursi, kas netiek paredzēti akadēmiski orientētajā VU programmā. Salīdzinājumam – VU ir apjomīgāki pētījumu datu analīzes kursi. Bakalaura darba izstrāde VU ir 10 ECTS (LU programmā - 12 kredītpunkti), savukārt svešvalodas kursi ir 8 ECTS (LU programmā - 4 kredītpunkti). Salīdzinot ar LU, kur vispārīzglītojošie kursi ir tikai neliela daļa no visiem programmas kursiem, VU šo kursu piedāvājums ir ļoti plašs, studentiem ir daudz lielākas dažādu kursu izvēles iespējas.

Līdz ar to var secināt, ka LU programma jau bakalaura līmenī vairāk paredz profesionālo prasmju pilnveidi, bet VU programmā lielāks akcents tiek likts uz studentu sagatavotību pētnieciskai darbībai.

Programmu salīdzinājums veikts, balstoties uz [Stokholmas Universitātes mājas lapā](#) pieejamo programmas plānu.

5.tabula. LU PPMF psiholoģijas profesionālā bakalaura programmas salīdzinājums ar **Stokholmas Universitātes** programmu

Kurss Stokholmas Universitātes psiholoģijas programmā	ECTS	Kurss LU Psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programmā	KRP
Ievads psiholoģijā	4.5	Ievads psiholoģijā Psiholoģijas vēsture Psihologa ētika un profesionālā darbība	7 3 2
Pētīšanas metodes un teorija	7.5	Pētniecības metodoloģija psiholoģijā Psihometrika Eksperimentālā psiholoģija	2 2 2
Neiropsiholoģija un izziņa	18	Psihes bioloģiskie pamati I, II	4

		Psihofizioloģija	2
		Kognitīvā psiholoģija I, II	4
		Neiropsiholoģija	2
Attīstības psiholoģija	21	Attīstības psiholoģija	4
		Ģimenes psiholoģija	3
		Bērnu socioemocionālā attīstība pirmskolas vecumā	2
Dzimumu psiholoģija	6	Diferenciālā psiholoģija	2
Personības psiholoģija	7.5	Personības psiholoģija	4
		Personības izaugsmes treniņš	2
Patopsiholoģija, psihiatrija un psihosomatika	7.5	Patopsiholoģija	4
		Psihosomatika	2
		Ievads psihiatrijā	2
Grupas un grupu procesi	15	Sociālo prasmju treniņš	2
		Personības izaugsmes treniņš	2
Sociālā psiholoģija	7.5	Sociālā psiholoģija	4
Darba un organizāciju psiholoģija	7.5	Organizāciju psiholoģija	3
Socioloģija	7.5	Socioloģija	2
Psiholoģiskā testēšana	7.5	Psihometrika	2
Pētīšanas metodes	15	Matemātiskā statistika psiholoģijā	4
		Psiholoģisko pētījumu datu datorapstrāde	2
		Psihodiagnostika (I,II)	6
Psihoterapijas teorijas	7.5	Psiholoģiskā konsultēšana (I, II)	4
Interviju metodes	3	Izpētes metodes psiholoģijā	2
Grupu attīstība	6	Grupu vadīšanas metodes	2
Mācīšanās darba procesā	7.5	Pedagoģiskā psiholoģija	2
Darba dzīves izmaiņas	4,5	Veselības psiholoģija	2
		Ievads juridiskā psiholoģijā	2
Organizāciju psiholoģija, raksta rakstīšana	7,5	Kursa darbs I, II, III	

Stokholmas Universitātes profesionālās psihologa izglītības programmas ilgums ir pieci gadi izglītība universitātē un viens papildus gads prakse supervizora uzraudzībā. Pēc pilnas programmas apguves studējošie saņem maģistra grādu, bet programma ir veidota tā, ka pirmie trīs gadi atbilst bakalaura līmeņa studijām. Līdz ar to Stokholmas Universitātes programmā nav atsevišķi izdalīta bakalaura darba izstrāde – studenti veic mazāka mēroga pētījumus pirmajos mācību gados un vienu galveno pētījumu piektajā gadā. Stokholmas Universitātes vispārējā sistēmā atsevišķi kursi tiek apvienoti lielākos blokos ar lielāku kopējo kredītpunktu skaitu, netiek paredzēti atsevišķi vispārizglītojošie kursi, prakse intensīvā veidā notiek pēdējos divos studiju gados. Tomēr, kā redzams no salīdzinājuma, tad LU psiholoģijas profesionālās bakalaura programmas kursi satura ziņā atbilst tam, ko pirmajos trīs – četros gados apgūst psiholoģijas profesionālajā programmā Stokholmas Universitātē. Tabulā nav atspoguļoti pēdējie trīs semestri Stokholmas Universitātes programmā, jo tie vairāk atbilst maģistra līmeņa studijām.

Līdz ar to, lai arī struktūras un programmas organizācijas principu ziņā abas programmas ir atšķirīgas, saturiski LU studenti psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programmā apgūst praktiski tāds pašus kursus kā Stokholmas Universitātē psiholoģijas profesionālās programmas pirmajos gados.

2.1.9.4. Informācija par studējošajiem pārskata periodā

6.tabula. LU PPMF psiholoģijas profesionālā bakalaura programmas studējo skaits (2012-2016)

LRI kods	Studiju programmas nosaukums					Progr. status		
42310	20474 Psiholoģija (PBSP)					A		
Dati uz atskaites gada 1. oktobri	Studējošo skaits pa studiju gadiem					Kopā mācās	T.sk. par maksu	Absolventu skaits
	1.	2.	3.	4.	5.			
2012. PLK	59	51	23	38		171	126	21
2012. NLK	22	22	15	8	6	73	73	4
2013. PLK	50	40	42	21		153	105	29
2013. NLK	33	21	14	9	10	87	87	3
2014. PLK	43	41	35	30		159	114	15
2014. NLK	21	25	7	8	7	68	68	8
2015. PLK	48	48	27	30		153	108	29
2015. NLK	24	19	17	4	9	73	73	4
2016. PLK	39	38	37	23		137	93	22
2016. NLK	32	18	13	12	3	78	78	9

Studējošo skaitam pilna laika studiju veidā ir tendence nedaudz samazināties, savukārt palielinās nepilnā laikā studējošo skaits.

Studējošo atbirums ir vidēji 20% robežās un saistāms lielā mērā ar grūtībām, apvienojot darbu un studijas, tomēr apmēram puse no studentiem, kas nebeidz studijas konkrētajā programmā, ir mainījuši studiju formu vai nu uz pilna laika klātieni vai arī ir pārgājuši uz psiholoģijas bakalaura (3-gadīgo) studiju programmu, lai iegūtu psiholoģijas bakalaura grādu un saīsinātu bakalaura līmeņa studiju laiku. Pēdējos gados studenti ir atzinuši, ka nevar segt studiju maksu 4 vai 4,5 gadus un vēlas ātrāk iegūt augstāko izglītību, lai, iespējams, vēlāk, kad viņu materiālā situācija stabilizēsies, turpinātu studijas profesionālā maģistra studiju programmas 3-gadīgajā modulī. Tā kā gan abas bakalaura programmas, gan pilna un nepilna laika plūsmas ir saskaņotas studiju kursu un to apjomu ziņā, šāda pāriešana studentiem ir vienkārša un tiek akceptēta. Tāpat arī ir studenti, kas, uzsākot studijas, nav izpratuši atšķirību starp profesionālā bakalaura un bakalaura programmu un vēlas mainīt programmas studiju procesā, piemēram, apzinoties, ka nevēlas iegūt psihologa asistenta kvalifikāciju, bet vēlas iegūt zināšanas, ko izmantos citās darba sfērās. Ar visiem, kas vēlas studijas pārtraukt, iespēju robežās notiek sarunas un tiek novērots, ka iemesli biežāk ir personīga rakstura vai materiālas grūtības. Ņemot vērā profesijas specifiku, daļa arī atzīst, ka ir izpratuši savu nepiemērotību psihologa darbam un vēlas mainīt studiju virzienu.

2.1.9.5. Aptauju rezultātu kopsavilkums par studējošo apmierinātību ar studiju kvalitāti un to izmantošana studiju programmas kvalitātes uzraudzībā

Studiju kursu vidējie novērtējumi sniegti pēc LUIS pieejamās aptaujas studiju kursu novērtēšanai. Maksimālais vērtējums ir 7. Tabulā sniegti tikai to kursu vērtējumi, kuriem tie konkrētajā gadā ir pieejami. Studējošo aktivitāte kursu novērtējumu aptauju aizpildīšanā joprojām ir neliela. Katru kursu vidēji novērtē 11 studenti, ir kursi, kur vērtējumu izsaka tikai 3, citos – 34 studenti. Līdz ar to vērtējumi noteikti nav reprezentatīvi, tomēr dod vispārēju priekšstatu. Sagaidām, ka nākamajā gadā, kad aptauju aizpildīšana studentiem būs obligāta, būs iespējams iegūt objektīvākus datus.

7.tabula. Psiholoģijas profesionālā bakalaura programmas studiju kursu vidējie vērtējumi salīdzinājumā ar iepriekšējiem diviem mācību gadiem

Kursa kods	Kursa nosaukums	Vidējais vērtējums 2013/14 akad.g.	Vidējais vērtējums 2014/15 akad.g.	Vidējais vērtējums 2015/16 akad.g.
Biol1047	Psihes bioloģiskie pamati II	5,58	6,51	6,31
Biol1050	Psihofizioloģija	6,14	6,55	6,03
BiolP049	Psihes bioloģiskie pamati I	5,67	6,25	5,59
Filz1024	Filozofijas pamati	4,33	6,04	6,38
JurZP003	Ievads tiesību zinātnē	5,29	4,10	4,46
MediP187	Ievads psihiatrijā	4,17	6,01	4,40
Psih1042	Ievads psiholoģijā I	6,10	6,47	5,69
Psih1045	Ievads psiholoģijā II	6,67	7,00	6,52
Psih1055	Bērnu socioemocionālā attīstība pirmsskolas vecumā	6,54	6,06	6,73
Psih1057	Stresa vadīšana	6,15	6,90	6,70
Psih1058	Grupu vadīšanas metodes	3,7	5,45	5,46
Psih1064	Sociālo prasmju treniņš	5,92	5,78	5,66
Psih1396	Psiholoģijas vēsture	4,95	7,00	6,01
Psih2018	Psihometrika	5,27	6,60	6,80
Psih2024	Attīstības psiholoģija (S)	5,48	6,06	5,89
Psih2024	Attīstības psiholoģija (L)	4,31	4,86	3,71
Psih2028	Kognitīvā psiholoģija I	5,93	6,06	5,34
Psih2035	Prakse I	6,30		
Psih2036	Sociālā psiholoģija	6,54	6,61	5,68
Psih2072	Personības psiholoģija (S)	5,27	6,49	6,19
Psih2072	Personības psiholoģija (L)	4,65	5,49	5,91
Psih2127	Pedagoģiskā psiholoģija		6,53	6,60
Psih3017	Patopsiholoģija		6,05	6,40
Psih3039	Politiskā psiholoģija	6,55	6,91	
Psih3041	Eksperimentālā psiholoģija	3,81	5,59	6,22
Psih3042	Psihosomatika	6,30	5,29	6,71
Psih3043	Veselības psiholoģija	6,43	4,45	6,41

Psih3047	Izpētes metodes psiholoģijā	5,98	6,23	6,26
Psih3048	Psiholoģisko datu datorapstrāde un analīze	4,63		
Psih3057	Pētniecības metodoloģija psiholoģijā	6,12	6,30	5,70
Psih3061	Neiropsiholoģija*	5,32	3,70	5,91
Psih3135	Kognitīvā psiholoģija II	6,15	6,18	6,60
Psih3356	Vides psiholoģija**	6,29	6,91	6,70
Psih4010	Ievads juridiskajā psiholoģijā	6,96		6,68
PsihP005	Psiholoģiskā konsultēšana I	6,39	7,00	6,79
PsihP014	Psihodiagnostika II	5,59	5,50	6,55
PsihP015	Psiholoģiskā konsultēšana II	6,43	6,36	
PsihP043	Personības izaugsmes treniņš	6,7	6,32	6,61
PsihP054	Psihologa ētika un profesionālā darbība	5,32	6,35	6,54
PsihP055	Ģimenes psiholoģija	5,33	6,36	6,16
PsihP057	Organizāciju psiholoģija	5,91	6,09	5,92
PsihP062	Psihodiagnostika I	5,45	6,36	6,25
SDSK1102	Statistika psiholoģijā	5,77	6,27	5,77
SDSK3032	Statistiskās analīzes metodes psiholoģijā		6,82	6,46
Soci2029	Socioloģija	6,03	6,00	3,84
SociP046	Sociālā antropoloģija	5,36	6,24	6,16
VadZ1022	Uzņēmējdarbības pamati	5,64	6,32	6,09
ValoP105	Svešvaloda (angļu valoda) I	5,63	6,70	5,90

1. Kādas izmaiņas vērojamas studējošo vērtējumā par programmā ietvertajiem studiju kursiem salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata periodu?

Kursu vērtējums arī šogad saglabājas praktiski nemainīgi augsts, joprojām lielākā daļa vērtējumu par kursiem ir 6 - 7 robežās (vidējais vērtējums ir 6,01), kas liecina par augstu apmierinātību. Tikai divosursos vērtējums ir zem 5, salīdzinot ar pieciem šādiem kursiem iepriekšējā gadā. Kursu vērtējums ir relatīvi nemainīgs arī, ņemot vērā faktu, ka atsevišķosursos ir bijuši citi docētāji. Atsevišķosursos, piemēram, Neiropsiholoģijā, studentu vērtējums par kursu ir uzlabojies. Salīdzinoši zemāki vērtējumi ir kursiem, ko docē citu fakultāšu mācībspēki, nākotnē jāizvērtē iespējas piesaistīt arī šo kursu docēšanai citus pasniedzējus.

2. Ko studējošie visatzinīgāk vērtējuši studiju kursus: mācībspēku darbs, studiju kursu saturs u.c.?

Visatzinīgāk vērtētie kursi ir bijuši "Psihometrika", "Psiholoģiskā konsultēšana I", "Bērnu socioemocionālā attīstība pirmsskolas vecumā", "Psihosomatika", "Vides psiholoģija", "Stresa vadīšana", "Ievads juridiskajā psiholoģijā", "Pedagoģiskā psiholoģija", "Personības izaugsmes treniņš", "Kognitīvā psiholoģija II".

Par šiem kursiem komentāros var lasīt: *; ļoti noderīgs kurss manai paša izaugsmei; ļoti vērtīgs kurss un skaidri saprotams, lekcijas labi organizētas, arī pārbaudes darbi palīdzēja labi apgūt materiālu; noteikti novērtēju to, ka pasniedzējai bija plašas zināšanas un individuāla interese par šī kursa tēmām.*

No studentu komentāriem var spriest, ka studenti augstu novērtē pasniedzēju profesionalitāti, pozitīvo attieksmi, ieinteresētību priekšmetā, paša pieredzi, veiksmīgu darba organizāciju lekcijās, izprotamas un konsekvantas kursu prasības. Pozitīva tendence pēdējos gados vērojama tajā, ka arī saturiski sarežģītākajosursos vērtējums ir pozitīvs, kas liecina, ka pasniedzēji ir

atraduši veidu, kā vislabāk pasniegt arī tādus kursus.

3. Ko studējošie kritiski vērtējuši studiju programmā: mācībspēku darbs, studiju kursu saturs u.c.?

Kursos, kuros ir zemāka studentu apmierinātība, kritiskas piezīmes tiek izteiktas par nepietiekami skaidri definētām kursu prasībām, mazāk informatīviem lekciju materiāliem, nepietiekamu e-vides izmantošanu. Studenti vēlētos biežāku piemēru lietošanu, vienkāršāku valodu, īpaši tas attiecas uz saturiski sarežģītākiem kursiem.

Atsevišķos gadījumos zemāka apmierinātība ir tāpēc, ka studenti nevēlas apgūt vispārizglītojošos kursus, nesaskata tiem pielietojumu, un vairāk vēlētos apgūt specialitātes kursus. Reizēm arī intensīva lekciju plānojuma un noguruma dēļ vēlā pēcpusdienā pasniegtais kurss saņem zemākus vērtējumus.

4. Kādi ir plānotie pasākumi studējošo norādīto trūkumu novēršanai un ieteikumu īstenošanai?

Studentiem ir plānots vairāk izskaidrot LU programmu uzbūves principus un vispārizglītojošo kursu nozīmību. Ir plānots pārskatīt LU pamatstudiju moduļa kursu piedāvājumu un, iespējams, aizvietot dažus kursus, aptaujājot studentus par to, kuri kursi būtu saistošāki un nepieciešamāki. Tāpat arī ar šo kursu docētājiem ir jāpārrunā iespējas kursus iekļaut psiholoģijas studentiem aktuālākus jautājumus.

Plānots pārskatīt visu programmā iekļauto kursu e-studiju materiālus un pārrunāt ar pasniedzējiem iespējas uzlabot šo materiālu kvalitāti, arī piedāvājot kursus e-studiju vides veiksmīgākai izmantošanai.

Sagatavojot programmu atkārtotai akreditācijai, ir plānots pārskatīt un aktualizēt visus kursu aprakstus, lai tajos norādītās kursu prasības ir studentiem skaidras un izprotamas, kā arī sekot, lai šīs prasības tiktu precīzi realizētas.

Lekciju plānojumu vismaz pagaidām resursu taupības nolūkos nav iespējams mainīt, un studentiem tas tiek vairāk skaidrots.

2.1.9.6. Aptauju rezultātu kopsavilkums par absolventu apmierinātību ar studiju kvalitāti un to izmantošana studiju programmas kvalitātes uzraudzībā

Absolventu aptauja par apmierinātību ar studiju kvalitāti tika veikta ar iepriekš veidotu un iepriekšējos gados izmantotu anonīmu aptauju, ko absolventi aizpildīja elektroniski. Saite uz aptauju tika izsūtīta 18 absolventiem, to aizpildīja 12. Katru apgalvojumu absolventi varēja vērtēt 4 ballu sistēmā, kur 4 ir augstākais vērtējums un atbilst apgalvojumam “pilnīgi piekrītu” vai “pilnīgi apmierināja”.

1.attēls. Absolventu aptaujas rezultāti, 2015./2016.akad.gads

2.attēls. Absolventu aptaujas rezultāti - apmierinātība ar studiju aspektiem, 2015./2016.akad.gads

1. Kādas izmaiņas vērojamas programmas beidzēju vērtējumā par programmu un tajā ietvertajiem kursiem salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata periodu?

Kopumā vērtējums par programmu saglabājas ļoti līdzīgs un to var vērtēt kā augstu, jo lielākoties absolventi sniedz vērtējumu “pilnīgi apmierināja” vai “drīzāk apmierināja”, attiecīgi 4 ballu sistēmā visas vidējās vērtības ir virs 3.

Līdzīgi kā iepriekšējā gadā, absolventi atzīst, ka ir iegūtas labas teorētiskās zināšanas un līdzīgi vērtē prasmi publiski diskutēt un paust savu viedokli.

Nedaudz zemāki rādītāji ir par programmā apgūto prasmi strādāt ar informāciju un publiski to izklāstīt, savukārt augstāki vērtējumi kā iepriekš ir par pētniecisko prasmju apguvi un profesionālo iemaņu apguvi.

Arī, vērtējot dažādus studiju aspektus, absolventi pauž apmierinātību, visaugstāk novērtējot pasniedzēju kompetenci un arī personāla attieksmi pret studentiem. Nedaudz augstāk nekā iepriekš tiek vērtēta literatūras pieejamība bibliotēkās, tomēr joprojām viszemākā apmierinātība ir ar mācību procesa tehnisko nodrošinājumu.

2. Ko programmas beidzēji visatzinīgāk vērtējuši studiju programmā: mācībspēki, studiju kursi, studiju procesa organizācija, materiāltehniskais nodrošinājums, studiju rezultāti u.c.?

Kursi, kurus absolventi aptaujā atzīmē kā noderīgākos tālākajā profesionālajā karjerā ir: *prakse, psihosomatika, stresa vadīšana, personības izaugsmes treniņi, grupu vadīšanas metodes, psihodiagnostika, ievads psihiatrijā, ģimenes psiholoģija, psihosomatika, patopsiholoģija, psiholoģiskā konsultēšana, sociālā psiholoģija, personības psiholoģija, attīstības psiholoģija.*

Savukārt, novērtējot prasmes, kas ir visnoderīgākās, tiek minētas: *komunikācijas prasmes, klausīšanās prasmes, stresa situācijās prast sevi nomierināt, psiholoģiskās izpētes, intervijas, personāla atlase, konsultēšanas, grupu vadīšanas, informācijas pasniegšanas, krīzes intervences.*

11 no 12 absolventiem noteikti ieteiktu studiju programmu citiem “*jo programma ir visnotaļ interesanta un daudzveidīga.*”, viens nevar uz to viennozīmīgi atbildēt.

3. Ko programmas beidzēji kritiski vērtējuši studiju programmā: mācībspēki, studiju kursi, studiju procesa organizācija, materiāltehniskais nodrošinājums, studiju rezultāti u.c.?

Lūdzot izteikt ieteikumus programmas uzlabošanai, absolventi iesaka:

- *pārskatīt programmu un saīsināt tās ilgumu, jo bija semestri, kas bija ļoti tukši. Aizstāt ar psiholoģiju nesaistītos kursus (piemēram, uzņēmējdarbības pamati) ar kādu citu kursu, kas ļauj paplašināt zināšanas psiholoģijas jomā;*
- *lielāku kursu dažādību, vairāk ievirzi organizāciju un juridiskajā virzienā - ļoti pietrūka zināšanu, jo viss balstās vairāk uz klīnisko;*
- *vairāk praktisko kursu, nopietnākas konsultēšanas iemaņas nepieciešams iegūt jau bakalaura programmā, lai var meklēt darbu savā profesijā;*
- *vairāk praktiskas darbošanās;*
- *nekādas izmaiņas es neieteiktu. Studijas LU bija manas dzīves nozīmīgākais laiks.*

4. Kādi ir plānotie pasākumi programmas beidzēju norādīto trūkumu novēršanai un ieteikumu īstenošanai?

Absolventu, tāpat arī studējošo aptaujās, saglabājas zināma neapmierinātība ar vispārīzglītojošo kursu iekļaušanu programmā. Gatavojot programmu atkārtotai akreditācijai, iespēju robežās tiks piedāvāti studējošajiem saistošāki kursi un ar kursu docētājiem tiks pārrunātas iespējas šo kursu saturu maksimāli piesaistīt studējošo profesionālajām interesēm. Šajā gadā, lai arī šī neapmierinātība tika jau izteikta iepriekš, neuzskatījām par lietderīgu veikt izmaiņas, ja vēlāk ir paredzētas

nopietnākas programmas izmaiņas.

Absolventi izsaka arī nepieciešamību iekļaut vairāk organizāciju psiholoģijas kursus, un tiešām tas ir ļoti aktuāli, tāpēc jau tiek sagatavots vismaz viens papildus kurss, kas tiks iekļauts jaunajā programmas modelī.

Absolventi, minot noderīgākās prasmes, (sk. 2. p.) visbiežāk min tieši profesionālās prasmes un vēlas tās apgūt vēl vairāk, tomēr jāatzīst, ka šo prasmju apguve notiek visas izglītības un vēlākās pieredzes laikā un visreālāk ir studējošos motivēt tālākai izglītībai.

Pārskatot programmas struktūru un kursu saturu, ir plānots palielināt praktisko darbu, laboratorijas darbu apjomu, jo arvien palielinās pieejamās literatūras apjoms un studējošie vairāk var apgūt lasot. Līdz ar to kontaktstundas auditorijās vairāk paredzētas izmantot diskusijām un praktiskiem darbiem.

2.1.9.7. Studējošo pašpārvalde un līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā

Arvien vairāk programmā studējošo studentu iesaistās PPMF Studentu pašpārvaldē un arī ieņem tur vadošus amatus. Fakultātes studentu pašpārvalde rīko dažādus pasākumus visas fakultātes ietvaros, reklamē studiju programmas, piemēram, izstādē "Skola", kā arī sniedz informatīvu atbalstu psiholoģijas programmu studentiem. Piemēram, studējošajiem ir iespēja izvēlēties sev kā mentorus vecāko kursu studentus, kas ir nozīmīgs atbalsts studiju procesā. Fakultātes Domes sēdēs piedalās arī studentu pašpārvaldes locekļi un aktīvi pauž savu nostāju par aktuālajiem pieņemtajiem lēmumiem. Psiholoģijas nodaļas ietvaros neskaidros jautājumus un vēlmes studiju procesa uzlabošanai studenti aktīvi izsaka programmas direktorei un šo sadarbību var vērtēt kā ļoti labu. Studenti savas vēlmes programmas pilnveidošanai izsaka arī ikgadējās studiju programmas un kursu novērtēšanas aptaujās.

2.2. Psiholoģija (Bakalaura) 43310

2.2.1. Studiju programmas nosaukums, iegūstamais grāds, profesionālā kvalifikācija vai grāds un profesionālā kvalifikācija

Nosaukums: Psiholoģijas bakalaura studiju programma

Iegūstamais grāds: Sociālo zinātņu bakalaura grāds psiholoģijā

2.2.2. Studiju programmas mērķi un uzdevumi

Studiju programmas mērķi un uzdevumi:

Psiholoģijas bakalaura studiju **programmas mērķis** ir dot iespēju studentiem iegūt akadēmisko pamatizglītību psiholoģijā, nodrošināt iespēju studējošiem apgūt psiholoģijas zinātnes teorētiskās zināšanas un pētniecības iemaņas un prasmes, veicināt analītiskās un kritiskās domāšanas iemaņas un pilnveidot prasmī patstāvīgi risināt problēmas, pieņemt lēmumus. Pēc programmas sekmīgas apgūšanas paveras iespējas tālākām psiholoģijas studijām kā Latvijā, tā arī ārvalstīs.

Lai sasniegtu izvirzīto mērķi, ir izstrādāti šādi uzdevumi:

- nodrošināt teorētisko pamatzināšanu apguvi psiholoģijā;

- veicināt studentu izpratni par psiholoģiju kā zinātni un attīstīt spējas izprast, salīdzināt un izvērtēt dažādas psiholoģijas teorijas;
- nodrošināt apgūto teorētisko zināšanu sekmīgu pielietojumu zinātniskās izpētes darbā, veicināt prasmi izstrādāt pētniecības pamatprincipiem atbilstošu un korektu pētījumu psiholoģijā;
- veicināt profesionālās ētikas izpratni un tās ievērošanu zinātniski pētnieciskajā darbā;
- veicināt analītiskās domāšanas iemaņas un prasmi patstāvīgi risināt problēmas, pieņemt lēmumus;
- veicināt psiholoģijas studentu personības izaugsmi, radīt motivāciju tālākizglītībai un mūžizglītībai.

2.2.3. Studiju programmā paredzētie studiju rezultāti

Absolvējot **bakalaura** studiju programmu "**Psiholoģija**", studenti ir ieguvuši šādas zināšanas, prasmes un kompetences:

1) *Zināšanas un izpratne:*

- absolventi spēj demonstrēt pamatzināšanas psiholoģijā, izpratni par psiholoģiju kā zinātni un spēju kritiski izvērtēt, analizēt un savstarpēji salīdzināt dažādas psiholoģijas teorijas;
- spēj demonstrēt psiholoģijas zinātnes svarīgāko jēdzienu un likumsakarību izpratni.

2) *Prasmes:*

- absolventi spēj iegūtās zināšanas pielietot zinātniskās izpētes darbā;
- spēj patstāvīgi un korekti izstrādāt psiholoģijas pētniecības pamatprincipiem un psiholoģijas ētikas principiem atbilstošus pētījumus psiholoģijā;
- spēj izmantot analītisko un kritisko domāšanu, kā arī zinātnisku pieeju problēmu risināšanā, spēj pielietot efektīvas problēmu risināšanas stratēģijas;
- spēj efektīvi komunicēt, spēj formulēt un analītiski aprakstīt psiholoģijas zinātnei atbilstošu informāciju, psiholoģijas zinātnes nozarei atbilstošas problēmas un to risinājumus, tos izskaidrot, prezentēt un argumentēti diskutēt par tiem gan ar speciālistiem, gan ar nespeciālistiem;
- spēj patstāvīgi strukturēt un virzīt savu pašreizējo un tālāko mācīšanos un profesionālo pilnveidi, uzņemties atbildību un iniciatīvu, veicot darbu individuāli, komandā vai vadot citu cilvēku darbu, pieņemt lēmumus un rast radošus risinājumus mainīgos vai neskaidros apstākļos.

3) *Kompetence:*

- spēj patstāvīgi iegūt, atlasīt un analizēt informāciju gan no tradicionāliem, gan no mūsdienīgās tehnoloģijas avotiem un to izmantot, pieņemt lēmumus un risināt problēmas;
- spēj izprast un pielietot ētikas principus psiholoģiskajos pētījumos;
- prot izvērtēt savas profesionālās darbības ietekmi uz vidi un sabiedrību un piedalīties psiholoģijas zinātnes jomas attīstībā.

Šīs psiholoģijas bakalaura studiju programmas ietvaros apgūtās zināšanas, prasmes un kompetences atbilst 6. EKI līmenim ("Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju").

2.2.4. Uzņemšanas noteikumi

Studentu imatrikulācija psiholoģijas bakalaura programmā:

- 1) psiholoģijas bakalaura programmā tiek uzņemti reflektanti ar vidējo vai vidējo speciālo izglītību;

- 2) personām, kuras ieguvušas vidējo izglītību sākot no 2004. gada, nepieciešams centralizētā eksāmena vērtējums latviešu valodā un literatūrā + angļu valodā (vai franču, vai vācu valodā);
- 3) imatrikulācijai nepieciešamajos centralizētajos eksāmenos ir jābūt saņemtam vērtējumam – A, B, C, D vai E līmenis;
- 4) personām, kuras ieguvušas vidējo izglītību līdz 2004. gadam (neieskaitot), kā arī personām, kuras ieguvušas vidējo izglītību ārvalstīs vai personām ar īpašām vajadzībām, pamatojoties uz sekmīgām (ne zemākām par 4) vidējās izglītības dokumenta gada atzīmēm, konkursa vērtējumu nosaka pēc vērtējuma aprēķināšanas formulas: vidējās izglītības dokumenta gada vidējā atzīme latviešu valodā un literatūrā + vidējās izglītības dokumenta gada atzīme angļu valodā vai franču valodā, vai vācu valodā + vidējās izglītības dokumenta noteikto mācību priekšmetu gada vidējā atzīme;
- 5) priekšrocības ir Latvijas valsts skolēnu zinātnisko konferenču psiholoģijas sekcijas 1. – 2. pakāpes laureātiem un LU Jauno pedagogu un psihologu skolas ar izcilību atzīmēto darbu autoriem psiholoģijā.

Studiju programmas nosaukums, iegūstamais grāds, noformulētie mērķi un uzdevumi un uzņemšanas nosacījumi ir savstarpēji saistīti un atbilstoši.

2.2.5. Studiju programmas plāns

Kā redzams [Pilna laika klātienē studiju plānā \(6 semestri\)](#) un [Nepilna laika klātienē studiju plānā \(7 semestri\)](#), programmas kopējais apjoms ir 120 kredītpunkti (180 ECTS).

To veido:

- 1) Obligātā daļa (A daļa), kas ietver studiju kursus 66 KP (99 ECTS) apmērā. Obligātajā daļā iekļauti:
 - *Universitātes pamatstudiju moduļa kursi* (10 KP; 15 ECTS), kuru ietvaros studenti paplašina akadēmisko redzesloku, iegūst priekšstatu par zinātnes mūsdienu attīstības tendencēm, problēmām un teorijām (šie kursi iekļauti programmas obligātajā daļā saskaņā ar LU Studiju programmu nolikumu),
 - *psiholoģijas pamatstudiju kursi* (46 KP; 69 ECTS), kuru apguve nodrošina pēctecīgu psiholoģijas zinātnes pamatu, zinātnes attīstības likumsakarību, dažādu nozaru teoriju un pētnieciskā darba pamatprincipu un metodoloģijas apguvi,
 - *bakalaura darbs* (10 KP, 15 ECTS), kuru studenti izstrādā pēdējā studiju gada laikā, veicot teorijas analīzi, pētījumu, pētījumu datu apstrādi, analīzi un interpretāciju.
- 2) Ierobežotās izvēles daļa (B daļa), ko veido dažādu psiholoģijas apakšnozaru kursi 44 KP (66 ECTS) apmērā. Kopumā šīs daļas ietvaros piedāvāto kursu apjoms ir 48 KP (72 ECTS), no kuriem 32 KP (48 ECTS) ir obligātie kursi, savukārt 12 KP (18 ECTS) studenti var izvēlēties no piedāvātajiem 16 KP (24 ECTS) atbilstoši savām interesēm. B daļas kursu ietvaros studenti pārsvarā padziļina zināšanas dažādās psiholoģijas zinātnes apakšnozarēs.
- 3) Brīvās izvēles (C daļa) ietver 10 KP (15 ECTS).

Šīs programmas absolventiem ir tālākas iespējas mācīties trīsgadīgā LU psiholoģijas profesionālās maģistra programmā, lai iegūtu kvalifikāciju „Psihologs”, kam ir nepieciešams psiholoģijas studijas 6 gadu garumā, atbilstoši Eiropas psihologu asociāciju federāciju vadlīnijām. Psiholoģijas bakalaura studiju programma realizē daļu no studiju cikla “trīs + trīs” (3 gadi bakalaura studijās (120 KP) plus 3 gadi maģistra studijās (120 KP)).

Psiholoģijas bakalaura studiju programmas realizācija 2015./2016. akadēmiskajā gadā joprojām notiek atbilstoši spēkā esošajam LU Studiju programmu nolikumam (pieņemts 29.03.2004). Studijas tiek īstenotas Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātē.

Organizatoriski par studiju procesu atbildīga ir Psiholoģijas nodaļa. Programmas direktore ir šīs nodaļas asociētā profesore, Dr.psych. Anika Miltuze.

Studiju plāns aptver 3 studiju gadus (6 akadēmiskos semestrus) pilna laika klātienes studijās un 3,5 studiju gadus (jeb 7 akadēmiskos semestrus) nepilna laika klātienes studijās. Pirmajos divos studiju gados studenti galvenokārt apgūst obligātos studiju priekšmetus, tādējādi veidojot pēctecīgu psiholoģijas zinātnes pamatu, zinātnes attīstības likumsakarību, dažādu nozaru teoriju un pētnieciskā darba pamatprincipu un metodoloģijas priekšstatu. Otrā studiju gada noslēgumā studenti izstrādā pirmo zinātnisko pētījumu – kursa darbu. Trešajā studiju gadā studenti apgūst pārsvarā obligātās izvēles priekšmetus, kas papildina priekšstatu par dažādām psiholoģijas nozarēm un apakšnozarēm, un noslēgumā aizstāv bakalaura darbu. Darbs pie bakalaura darba izstrādes sākas jau no trešā studiju gada sākuma.

Tā kā psiholoģijas bakalaura studiju programmas saturs pirmos divus studiju gadus ir ļoti līdzīgs psiholoģijas profesionālās bakalaura programmas saturam, tad apmēram 80% lekciju tiek plānotas abām programmām kopā, savukārt semināri un praktiskās nodarbības tiek realizēti katrai programmai atsevišķi. Šāda studentu apvienošana nodarbībās ļauj ekonomēt docētāju un auditoriju resursus.

Apkopojot minēto informāciju par studiju procesa organizēšanas vispārējiem principiem, jāsecina, ka programmas uzbūve ir loģiska, veicina patstāvīgu pētniecisko darbību un praktisko iemaņu mērķtiecīgu attīstīšanu.

2015./2016. akadēmiskajā gadā būtiskās izmaiņas programmas struktūrā netika veiktas (izņemot, netika piedāvāts izvēles kurss „Politiskā psiholoģija”, jo docētājs atradās radošajā atvaļinājumā). Tomēr nākotnē līdz ar nākamo studiju virzienu akreditāciju 2019. gadā ir paredzama studiju programmas struktūras reorganizācija, lai tā būtu saskaņā ar MK noteikumiem Nr.240 „Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu”, LU studiju programmu jauno nolikumu (kurš vēl ir izstrādes procesā), kā arī „Psihologu profesionālās darbības likumu”, kurš šobrīd LR Saeimā ir pieņemts otrajā lasījumā (sīkāk par paredzētajām izmaiņām sk. punktā 17.2.).

2.2.6. Studiju programmas praktiskā īstenošana (izmantotās studiju metodes un formas, tālmācības metožu izmantošana)

Studiju valoda ir latviešu valoda, studiju programma tiek īstenota pilna laika klātienes un nepilna laika klātienes studiju formā. Tālmācības studiju formas psiholoģijas bakalaura studiju programmas ietvaros nav.

Iepriekšējā studiju gada beigās un nākamā studiju gada sākumā studiju programmas direktors sadarbībā ar studiju metodiķiem veic studiju procesa plānošanu un darba kārtību (piemēram, nosaka kursa, bakalaura darbu iesniegšanas un aizstāvēšanas termiņus, apstiprina nodarbību sarakstus u.c.), kas tiek apstiprināta psiholoģijas studiju padomē.

Programmas īstenošanā tiek **izmantotas daudzveidīgas mācīšanas metodes:**

1. *lekcijas un semināri*, kuros tiek izmantotas ne tikai dažādas informācijas nodošanas metodes, bet arī diskusijas, grupu darbi u.c. aktīvās apmācības formas, kas ir kā papildinājums teorētiskajam materiālam par aktuālām problēmām psiholoģijā;
2. *patstāvīgie darbi* – referāti, esejas, zinātnisko rakstu analīze, prezentāciju gatavošana, novērojumu veikšana un analīze, interviju ievākšana un analīze, pašanalīze u.c.;
3. pētījuma projektu izstrādes un prezentācijas;
4. zinātniski pētniecisko darbu izstrāde un aizstāvēšana.

Mācību metodes tiek izvēlētas atbilstoši katra kursa izvirzītajiem mērķiem, specifikai un plānotajiem studiju rezultātiem. Jāuzsver, ka docētāji izmanto lekciju ne tikai kā priekšlasījumu, bet integrē tajā aktīvās mācību metodes, stimulējot diskusijas un organizējot darbu mazajās grupās. Aktīvās mācību metodes plaši tiek izmantotas semināru nodarbībās. Ar šo metožu palīdzību psiholoģijas docētāji rada demokrātisku un brīvu gaisotni mācību procesā, kas savukārt stimulē studentu personības izaugsmi. Turklāt šīs metodes ir iespējams izmantot arvien vairāk, jo studentiem kļūst pieejamāks arvien plašāks klāsts mācību literatūras, ko viņi paši var izlasīt. Līdz ar to studējošo noslodze atbilst 40 akadēmisko stundu darbam par vienu kredītpunktu (no kurām 16 akadēmiskās stundas ir kontaktstundas, savukārt 24 stundas paredzētas patstāvīgajam darbam). Absolventu aptaujās, kas veiktas studiju programmas noslēgumā, tiek minēts, ka vidēji studiju laikā viņi patstāvīgajam darbam ārpus studijām ir veltījuši apmēram 20 stundas nedēļā. Savukārt, summējot studējošo aptaujās norādīto laika apjomu, kas vidēji nedēļā tiek veltīts atsevišķu studiju kursu apguvei (ieskaitot darbu auditorijā, gatavošanos nodarbībām, veicot praktiskos darbus), vidēji pēc studējošo norādītā sanāk 628,16 stundas semestrī jeb 39,26 stundas nedēļā, kas tiek veltīts mācību procesam.

2015./2016. akadēmiskajā gadā praktiski visi mācībspēki izmanto elektronisko mācību vidi – e-studijas, kas sniedz plašas iespējas gan mācību materiālu ievietošanai, gan patstāvīgo darbu iesniegšanas organizēšanai, gan vērtējumu un atgriezeniskās saites veidošanai.

Psiholoģijas studiju programmu ietvaros īpaša uzmanība tiek pievērsta 1. kursa studentu psiholoģiskajai adaptācijai. Lai atvieglotu studiju uzsākšanas procesu, reģistrācijas nedēļas laikā jaunuzņemtajiem studentiem tiek organizēti divu dienu sociālpsiholoģiskie treniņi, kuru laikā studenti iepazīstas ar saviem kursa biedriem un Psiholoģijas nodaļas mācībspēkiem, attīsta savas komunikāciju prasmes, kā arī iegūst priekšstatu par PPMF telpām un auditoriju izvietojumu. Šie treniņi ir studiju kursa „Sociālo prasmju treniņš” sastāvdaļa.

2.2.7. Vērtēšanas sistēma (izglītības kritēriji un vērtēšanas metodes studiju rezultātu sasniegšanai un novērtēšanai, pārbaudes formas un kārtība)

Psiholoģijas bakalaura studiju programmas ietvaros izmantotā vērtēšanas sistēma atbilst LU studiju kursu pārbaudījumu organizēšanas nolikumam. Zināšanu novērtēšanā semestra laikā tiek izmantoti kontroldarbi un patstāvīgo darbu novērtējums. Starppārbaudījumu kopējais vērtējums ir ne mazāk kā 50% no kopējā kursa vērtējuma. Kursa noslēgumā tiek izmantoti mutiski/rakstiski eksāmeni, kas veido ne mazāk kā 10% no kopējā vērtējuma. Līdz ar to studējošo zināšanu novērtēšana un pastāvīgā darba kontrole tiek veikta semestra ietvaros paralēli studiju darbam, proti, novērtēšanai ir nepārtraukts raksturs. Tas, pirmkārt, nodrošina atgriezenisko saiti starp studējošo un docētāju noteiktā studiju kursā, ļaujot mācībspēkam novērtēt jau realizētu kursa sadaļu apguves līmeni un līdz ar to arī pasniegšanas kvalitāti. Otrkārt, tas nodrošina reāla, nepārtraukta studiju darba norisi. Katra studiju kursa prasības kredītpunktu iegūšanai un to īpatsvars kopējā kursa novērtējumā ir skaidri norādīts studiju kursa aprakstā, kā arī tiek pateikts studējošajiem pirmo divu nodarbību laikā.

Bakalaura studiju programmas A, B, un C daļas kursu novērtēšana notiek 10 ballu sistēmā.

Jebkuru studiju kursa noslēgumā studenti kārtu eksāmenu. Uz šo brīdi 90% eksāmenu studenti kārtu rakstveidā – tiek izmantoti zināšanu pārbaudes testi, kā arī problēmsituāciju analīze, kas ļauj izvērtēt iegūto zināšanu praktisko pielietojumu. Mutiskie pārbaudījumi ir saglabājušies tikai atsevišķos mācībuursos, piemēram, svešvalodā.

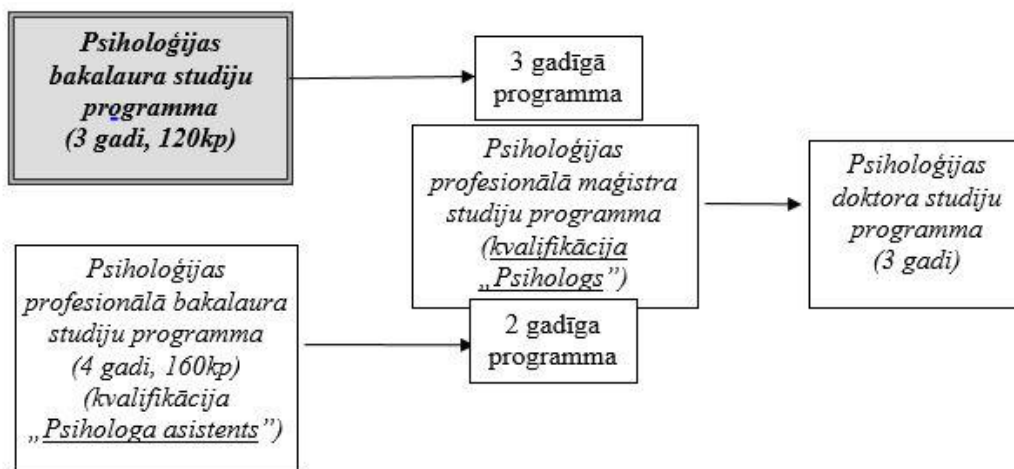
Kursa un bakalaura darbiem ir izstrādāti īpaši novērtēšanas kritēriji. Bakalaura darba novērtēšana sastāv no vairākām pakāpēm – teorētiskās daļas un pētījuma projekta priekšizstrādēšanas, praktiskās daļas priekšizstrādēšanas, un noslēgumā bakalaura darba galīgā aizstāvēšana. Šāda daudzpakāpju novērtēšanas sistēma ļauj sekot līdzi studentu pētniecības projekta izstrādei un realizācijai, un nodrošināt, lai darbs tiktu veikts kvalitatīvi un tiktu sasniegts viens no studiju programmas plānotajiem rezultātiem - spēja patstāvīgi un korekti izstrādāt psiholoģijas pētniecības pamatprincipiem un psiholoģijas ētikas principiem atbilstošu pētījumu psiholoģijā.

Kopumā var teikt, ka docētāji ir izstrādājuši adekvātas vērtēšanas formas un sistēmas, par ko liecina arī studentu aptaujās apkopotā informācija (skat. *sadaļu 2.2.14.*). Katru gadu tiek analizēts, vai kursu gala vērtējums (ballēs) kopumā sniedz pietiekamu izkliedi.

2.2.8. Studiju programmas absolventu nodarbinātības perspektīvas, pamatojot atzinumus ar atsaucēm uz informācijas avotiem

Šīs programmas absolventi var turpināt mācības trīsgadīgā profesionālajā psiholoģijas maģistrantūras programmā un pēc tam doktorantūrā. Līdz ar to studenti var iegūt maģistra līmeņa izglītību un profesionālo kvalifikāciju „Psihologs” sešos gados, kas atbilst Eiropas psihologu asociāciju federācijas standartiem.

1.attēls. *Psiholoģijas bakalaura studiju programmas vieta pārējo psiholoģijas studiju programmu vidū.*

Tas nozīmē, ka psiholoģijas bakalaura studiju programma kā akadēmiska studiju programma ir tikai pakāpiens uz psihologa profesiju, un pilntiesīgu darbu kā psihologam programmas absolventi var uzsākt tikai pēc maģistra grāda ieguves. Šāda nostādne saskan arī ar šobrīd Saeimā otrajā lasījumā apstiprināto “Psihologu profesionālās darbības likumu”, kurā ir paredzēts, ka “*Psihologs ir speciālists ar attiecīgu psihologam nepieciešamo izglītību un psihologa profesionālo kvalifikāciju, kurš apguvis valsts akreditētu bakalaura studiju programmu psiholoģijā un maģistra studiju programmu psiholoģijā, kuru kopējais apjoms ir vismaz 200 kredītpunkti, turklāt vismaz viena no apgūtajām studiju programmām ir profesionālā studiju programma. Lai iegūtu tiesības pretendēt uz psihologa sertifikātu, psihologs pēc šā panta pirmajā daļā minētās izglītības iegūšanas vismaz vienu gadu ir veicis psihologa profesionālo darbību psihologa–pārrauga (supervizora) pārraudzībā attiecīgajā jomā vismaz 1500 stundu apjomā pēdējo triju gadu laikā*”. Tas nozīmē, ka, lai gan studiju programmas absolventi nevar uzreiz uzsākt darbu savā profesijā, bez šīs studiju programmas viņu profesionālā izaugsme līdz psihologa profesijai nav iespējama. Līdz ar to psiholoģijas

bakalaura studiju programmu no absolventu nodarbinātības perspektīvas skatu punkta var vērtēt kā nepieciešamu un ilgtspējīgu.

Programmas beidzēji paralēli turpmākām studijām (no 2016. gada absolventiem 40% turpina studijas LU maģistrantūrā) strādā jomās, kas neprasa tieši psihologa izglītību. Iespējas atrast darbu citās sfērās, kas saistītas ar darbu ar cilvēkiem, klientu apkalpošanu u.t.t. ir ļoti augstas, jo to nodrošina komunikatīvo un citu psihologam nepieciešamo profesionālo prasmju apguve. Bez tam indivīdam ar psiholoģijas zināšanām un prasmēm darbības sfēra ir ļoti plaša arī ārpus sociālo un humanitāro zinātņu tipiskā darba tirgus – psiholoģijas programmas absolvents ar savām specifiskajām zināšanām palīdz citu zinātņu nozaru projektu realizēšanā un problēmu risināšanā, piemēram, strādājot sabiedrisko attiecību, projektu vadības, sporta, tiesu sistēmās u.c. Jāatzīmē, ka viens no programmas uzdevumiem ir veicināt absolventu tālākizglītību, līdz ar to tie programmas beidzēji, kas turpina studijas, ir augsti motivēti profesionālajai darbībai un, iespējams, paši radīs jaunas darba vietas. Augstākā izglītība psiholoģijas jomā ir būtiska sabiedrībai, jo tā dod iespēju iegūt augstāko izglītību arī tiem studentiem, kuri vēlas padziļināt izpratni par cilvēku, apgūt zināšanas, kas būs noderīgas ļoti daudz un dažādās darbības sfērās.

2.2.9. Iepriekšējā studiju virziena akreditācijā vai studiju programmas licencēšanas ietvaros konkrētajai studiju programmai saņemto ieteikumu ieviešana

AKREDITĀCIJAS PAŠNOVĒRTĒJUMA VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI:

Studiju virzienu akreditācijai pielīdzinātās AIP projekta ietvaros veiktās ekspertīzes rezultātos Psiholoģijas bakalaura studiju programma novērtēta četrās vērtēšanas grupās – kvalitāte (19 kritēriji), resursi (11 kritēriji), ilgtspēja (18 kritēriji) un sadarbība (14 kritēriji). Visās vērtēšanas grupās vērtējumi pārsvarā ir 4 un 3 balles, kas vērtējami kā pozitīvi.

Vērtēšanas grupā „Kvalitāte” - kopējais vērtējums 4 balles (vidējā vērtība 3.72), ekspertu komentāru nav nevienam no kritērijiem.

Vērtēšanas grupā „Resursi” – kopējais vērtējums 3 balles (vidējā vērtība 3.5), ekspertu komentāru nav nevienam no vērtēšanas kritērijiem.

Vērtēšanas grupā „Ilgspēja” – kopējais vērtējums 3 balles (vidējā vērtība 3.65), ekspertu komentāru nav nevienam no vērtēšanas kritērijiem.

Vērtēšanas grupā „Sadarbība” – kopējais vērtējums 3 balles (vidējā vērtība 3.07), atsevišķiem aspektiem ir ekspertu komentāri, kas diemžēl ir formulēti kā secinājumi nevis ieteikumi.

Līdz ar to varam sniegt izvērtējumu par ekspertu ieteikumu par virzienu kopumā izpildi no psiholoģijas bakalaura studiju programmas skatu punkta.

	<i>Ieviešanas termiņš(līdz nākamajai akreditācijai)</i>	<i>Atbildīgā struktūrvienība/ persona</i>	<i>Ieteikumu ieviešana un tās novērtējums studiju programmu padomē un fakultātes domē</i>
1. Akreditācijas eksperta ieteikums: Bakalaura darba kopsavilkumiem ir jābūt konkrētākiem, jāsatur galvenie pētījuma rezultāti			
1.1.Uzdevums: <i>precizēt kopsavilkuma izstrādes nosacījumus</i>	2014./2015. akadēmiskais gads	Studiju programmas direktors	Kopsavilkuma izstrādes principi ir izskaidroti bakalaura darba izstrādes metodiskajos norādījumos, kā arī bakalaura darbu vadītāji ir informēti par ekspertu ieteikumiem. Jau
1.2.Uzdevums: <i>sekot līdzi kopsavilkumu izstrādei un kvalitātei bakalaura darba izstrādes procesa laikā</i>		Bakalaura darbu vadītāji	

			iepriekšējā akadēmiskajā gadā visos bakalaura darbu kopsavilkumos skaidri tiek atspoguļoti pētījuma rezultāti.
2. Akreditācijas eksperta ieteikums: Pārbaudes darbi nav pietiekami daudzveidīgi, pārsvarā orientēti uz testiem un eksāmeniem			
2.1. Uzdevums: <i>Izvērtēt esošās pārbaudes formas un piedāvāt jaunas, daudzveidīgākas pārbaudes darbu iespējas</i>	<i>2014./2015. akadēmiskais gads</i>	Studiju kursu docētāji	Saskaņā ar „Studiju kursu pārbaudījumu organizēšanas kārtības Latvijas Universitātē” 8.punktu katra studiju kursa noslēguma pārbaudījums ir eksāmens (izņemot kursa un bakalaura darbu aizstāvēšanu). Šī iemesla dēļ eksāmens kā pārbaudes forma katrā studiju kursā ir palikusi. Tomēr starppārbaudījumos tiek izmantotas arvien daudzveidīgākas novērtēšanas formas – praktiskie darbi, esejas, problēmsituāciju analīze, gadījumu analīzes, prezentācijas, pašanalīze u.c.
3. Akreditācijas eksperta ieteikums: Pētījumos vairāk lietot kvalitatīvās pētniecības metodes			
3.1. Uzdevums. <i>Izvērtēt piemērotāko pētniecības metožu lietošanu studentu zinātniski pētnieciskajos darbos</i>		Studiju programmas direktors Psiholoģijas studiju padome	Bakalaura līmenī studējošie biežāk izmanto kvantitatīvas pētniecības metodes, lieto jau Latvijā adaptētas vai adaptē jaunas aptaujas, tādējādi demonstrējot prasmes veikt zinātnisku pētījumu, apkopot tā rezultātus un analizēt ar matemātiskās statistikas metodēm. Kvalitatīvo metožu lietošana ir piemērotāka augstāka līmeņa pētnieciskajos darbos un bakalaura līmeņa darbos nav paredzēts to veicināt.
4. Akreditācijas eksperta ieteikums :Paredzēt lielāku elastību studiju plānojumā			
4.1. Uzdevums. <i>Izvērtēt studentu individuālās studiju iespējas apgūt studiju programmu sev atbilstošā tempā, nepieciešamības gadījumā atbalsēt studijas pēc individuāla plāna.</i>		Studiju programmas direktors	Sākot ar 2013./2014. akadēmisko gadu Psiholoģijas bakalaura studiju programmā arvien vairāk studentu

			izmanto LU piedāvāto iespēju studēt pēc individuāla plāna. Uz akreditācijas brīdi tas bija tikai 1 students, bet 2014./2015. akadēmiskajā gadā tie bija jau 6 studenti, savukārt 2015./2016. akadēmiskajā gadā šo iespēju izmantoja 5 studenti.
5. Akreditācijas eksperta ieteikums: Veicināt sadarbību ar citām Latvijas augstākās izglītības iestādēm, organizējot psiholoģijas studijas			
5.1. uzdevums: izvērtēt, vai un kurosursos būtu lietderīgi piesaistīt citu augstskolu resursus kursu docēšanā		Studiju programmas direktors Psiholoģijas studiju padome	Pārsvarā LU Psiholoģijas nodaļas vai citu fakultāšu mācībspēki šobrīd spēj kvalitatīvā līmenī nodrošināt esošo kursu docēšanu. Specifisku kursu docēšanā (piemēram, „Psihes bioloģiskie pamati II”) ir piesaistīts docētājs no Rīgas Stradiņa Universitātes. LU ir vienošanās ar vairākām Latvijas augstskolām par studiju kursu savstarpēju atzīšanu un studējošo tiesībām izvēlēties līdzvērtīgus kursus sevi interesējošā augstskolā. Psiholoģijas nodaļas studenti ir izmantojuši šo iespēju brīvās izvēles kursu apgūvē.
6. Akreditācijas eksperta ieteikums: Izveidot vienotu bibliotēku sistēmu un nodrošināt datu bāzu pieejamību			
6.1. Uzdevums. Izvērtēt vienotas bibliotēkas sistēmas funkcionēšanu.		LU Izglītības zinātņu un psiholoģijas bibliotēka	Latvijas Universitātes Bibliotēka kā lielākā Latvijas augstskolu bibliotēka nodrošina plašu informācijas resursu pieejamību atbilstoši Latvijas Universitātes (LU) studiju programmām un

<p>6.2. Uzdevums. Nodrošināt elektronisko datu bāzu pieejamību studentiem un mācībspēkiem.</p>			<p>pētniecības virzieniem. LU bibliotēka gan studentiem, gan mācībspēkiem piedāvā lietot valsts nozīmes bibliotēku elektronisko kopkatalogu, ko veido 9 bibliotēku resursi. Kopkatalogs ir vērtējams kā ekspertu ieteikumos minētā vienotā bibliotēku sistēma.</p> <p>LU Psiholoģijas studentiem un docētājiem ir brīvi pieejamas nozīmīgākās studijām un darbam nepieciešamās datubāzes. Kopš studiju virzienu akreditācijas <i>PsyArticle</i> datu bāze, kas ietver vairāk kā 150 tūkstoši zinātniskus psiholoģiskos rakstus, ir pieejama arī no datoriem ārpus LU telpām (izmantojot LUIS paroli).</p>
---	--	--	--

2.2.10. Pielikumi bakalaura studiju programmai “Psiholoģija”

2.2.10.1. Studiju programmas saturs atbilstība valsts akadēmiskās izglītības standartam vai profesijas standartam un profesionālās augstākās izglītības valsts standartam un citiem normatīvajiem aktiem augstākajā izglītībā, tai skaitā, ja iegūstamā kvalifikācija ir reglamentēta profesija

Psiholoģijas bakalaura studiju programmas atbilstību MK „Noteikumiem par valsts akadēmiskās izglītības standartu” (MK 13.05.2014. noteikumi Nr.240) skat. 8. tabulā.

[8.tabula. Psiholoģijas bakalaura studiju programmas atbilstība Noteikumiem par valsts akadēmiskās izglītības standartu](#)

Iespējams, līdz nākošajai studiju virzienu akreditācijai 2019. gadā, būs stājies spēkā gan „Psihologu profesionālās darbības likums”, kurš šobrīd ir pieņemts LR Saeimas otrajā lasījumā, gan atjaunotais Latvijas Universitātes Studiju programmu nolikums. Psihologu likums reglamentēs psihologu profesionālo darbību Latvijā, kā arī nepieciešamo bāzes izglītību psihologa profesijai. Tas nozīmē, ka līdz ar nākamo akreditāciju, iespējams, tiks veiktas izmaiņas Psiholoģijas bakalaura studiju programmas struktūrā, lai pielāgotos abu iepriekš minēto dokumentu prasībām.

2.2.10.2. Studiju programmas izmaksas un to kalkulācija

Programmas finansējums tiek veikts no budžeta līdzekļiem un studiju maksas ieņēmumiem. Mainoties valsts sociāli ekonomiskajai situācijai un LU vadības lēmumiem, 2015./16.

akadēmiskajā gadā studiju maksa tika paaugstināta līdz 2000 eiro gadā pilna laika klātienē studijās un 1500 eiro gadā nepilna laika klātienē studijās. Programmas reālo izmaksu aprēķinu skat. *9.tabulā*.

9.tabula. Psiholoģijas bakalaura studiju programmas izmaksu aprēķins uz 1 studentu 2015. gadā

2.2.10.3. Salīdzinājums ar vienu tāda paša līmeņa un tādām pašām studiju virzienam atbilstošu Latvijas (ja līdzīga studiju programma Latvijā tiek īstenota) un vismaz divām Eiropas Savienības valsts atzītu augstskolu vai koledžu studiju programmām

Latvijas Universitātes psiholoģijas bakalaura studiju programma dod iespēju iegūt akadēmisku izglītību psiholoģijā trīs gadu laikā. Šīs programmas ietvaros tiek realizēti kursi, kas dod iespēju studentam apgūt zināšanas par psiholoģijas pamatnostādņiem, principiem, struktūru un metodoloģiju, psiholoģijas attīstības vēsturi un mūsdienu aktuālām problēmām galveno psiholoģijas apakšnozaru ietvaros, kā arī ļauj izprast psiholoģijas zinātnes raksturojumu un problēmas starpnozaru aspektā.

Latvijā sociālo zinātņu bakalaura grādu psiholoģijā (bez profesionālās kvalifikācijas) var iegūt vēl divās studiju programmās – *Daugavpils Universitātes* akadēmiskā bakalaura studiju programmā „Psiholoģija” un *Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības akadēmijas* bakalaura studiju programmā „Psiholoģija”. Sīkāks salīdzinājums tiks veikts ar Daugavpils Universitātes psiholoģijas bakalaura studiju programmu, kas ir veidota pēc līdzīgiem principiem kā LU psiholoģijas bakalaura studiju programma. Salīdzinot (skat. 6. tabulu) abas programmas, varam redzēt, ka programmu struktūra ir ļoti līdzīga. Arī visi obligātie A daļas kursi, kas tiek realizēti Latvijas Universitātē, ir iekļauti arī Daugavpils Universitātes psiholoģijas bakalaura studiju programmā. Sakrīt arī daļa no piedāvātajiem izvēles kursiem, kā arī bakalaura darba izstrādes gaitā tiek ievērots vienots princips – darba izstrāde aizsākas jau agrīni studiju procesā, un konsekventā darbība pakāpeniski un loģiski noved pie galīgās aizstāvēšanas 6. semestra noslēgumā. Galvenā atšķirība ir vērojama saistībā ar brīvās izvēles C daļu. Latvijas Universitātes psiholoģijas studiju programmas studenti var brīvi pēc savām interesēm izvēlēties studiju kursus no visa LU piedāvāto studiju kursu klāsta, turklāt šiem kursiem nav jābūt psiholoģijas zinātnes kursiem, savukārt Daugavpils Universitātē tiek piedāvāti konkrēti C daļas studiju kursi, kas daļēji ietver arī psiholoģijas zinātņu nozaru kursus. Pēc bakalaura studijām absolventi var turpināt studijas psiholoģijas maģistrantūrā.

Tartu Universitātes (Igaunija) psiholoģijas bakalaura studiju programmas apjoms arī ir 120 kredītpunkti, bet atšķirībā no LU programmas, tajā tiek realizēta moduļu sistēma. Programmas struktūru veido:

- 1) obligātie moduļi starpnozaru / vispārizglītojošo un psiholoģijas pamatnozaruursos (kopā 32 KP, 48 ECTS), kas LU psiholoģijas bakalaura studiju programmā būtu pielīdzināma „Universitātes pamatstudiju moduļa kursiem” un obligātās A daļas kursiem;
- 2) divi specializētie psiholoģijas moduļi, kas ietver dažādus psiholoģijas nozaru kursus, un abi ir obligāti (kopā 32 KP, 48 ECTS). Šie moduļi ir pielīdzināmi LU Psiholoģijas bakalaura studiju programmas A obligātās izvēles daļai;
- 3) četri psiholoģijas šauri specializētie moduļi, no kuriem viens ir obligāts (16 KP, 24 ECTS), savukārt starp trim atlikušajiem studentiem ir jāizvēlas viens (16 KP, 24 ECTS) atkarībā no tā, vai viņu profesionālās intereses būs saistītas ar studiju turpināšanu psiholoģijas maģistrantūrā vai kādā citā specialitātē. Šie moduļi ir pielīdzināmi LU Psiholoģijas bakalaura studiju programmas B obligātās izvēles daļai;

- 4) brīvās izvēles psiholoģijas specializācijas modulis, kas piedāvā ļoti dažādus psiholoģijas apakšnozaru kursus, kas ļauj padziļināt savas zināšanas noteiktās psiholoģijas jomās (jāizvēlas 8 KP, 12 ECTS). Šis modulis ir pielīdzināms LU Psiholoģijas bakalaura studiju programmas B brīvās izvēles daļai;
- 5) brīvās izvēles daļa (12 KP, 18 ECTS), kur studenti var izvēlēties jebkurus studiju priekšmetus no citām specialitātēm. Šis modulis ir pielīdzināms LU Psiholoģijas bakalaura studiju programmas C brīvās izvēles daļai;
- 6) bakalaura eksāmens (4 KP, 6 ECTS).

Ja salīdzina, cik kredītpunktu kopā veido obligātie studiju kursi un izvēles kursi, sadalījums ir ļoti līdzīgs LU psiholoģijas bakalaura studiju programmas sadalījumam – 64 KP obligātā daļa, 40 KP – obligātās izvēles daļa un 12 KP – brīvās izvēles daļa. Pēc psiholoģijas bakalaura studiju programmas absolvēšanas var turpināt studijas psiholoģijas maģistrantūrā.

Salīdzinājums tika veikts arī ar *Leidenes Universitātes (Nīderlandē)* trīsgadīgo psiholoģijas bakalaura studiju programmu, kuras apjoms arī ir 120 KP (180 ECTS). Pirmajā studiju gadā piedāvātie studiju kursi (40 KP, 60 ECTS) apjomā visi ir obligāti, un studentiem nepastāv nekādas izvēles iespējas. Otrajā un trešajā studiju gadā daļa studiju priekšmetu (30 KP, 45 ECTS) ir obligāti, bet daļu 40 KP (60 ECTS) apjomā var brīvi izvēlēties. No tiem puse (20 KP, 30 ECTS) ir jāizvēlas saistībā ar psiholoģijas zinātņi, savukārt otra puse (20 KP, 30 ECTS) var būt saistīti ar citu zinātņu jomām. Bakalaura darba izstrāde veido 10 KP (15 ECTS). Jāatzīmē, ka praktiski visi studiju kursi ir apjomīgi – 5 vai 10 ECTS, kas līdz ar to sevī ietver vairākus studiju kursus, kas LU psiholoģijas bakalaura studiju programmā tiek docēti atsevišķi. Tomēr saturiski abas studiju programmas vērtējamās kā līdzīgas.

Apkopojot iepriekš minēto, var teikt, ka LU psiholoģijas bakalaura studiju programma ir būvēta atbilstoši psiholoģijas pamatizglītības principiem, kas tiek izmantoti lielā daļā bakalaura līmeņa programmu.

[LU psiholoģijas bakalaura studiju programmas salīdzinājums ar Daugavpils Universitātes bakalaura studiju programmu "Psiholoģija", Tartu Universitātes psiholoģijas bakalaura programmu un Leidenes Universitātes psiholoģijas studiju programmu](#)

Programmu salīdzinājums ir veikts, balstoties uz [Tartu Universitātes mājas lapā](#) publicēto psiholoģijas bakalaura studiju programmas plānu, kā arī uz [Leidenes Universitātes mājas lapā](#) atrodamo psiholoģijas bakalaura studiju programmas plānu.

2.2.10.4. Informācija par studējošajiem pārskata periodā

7.tabula. Studējošo skaits psiholoģijas bakalaura studiju programmā

Dati uz atskaites gada 1. oktobri	1. gadā imatrikulēto studentu skaits	Studējošo skaits pa studiju gadiem				Kopā mācās	T.sk. par maksu	Absolventu skaits
		1.	2.	3.	4.			
Pilna laika klātiene								
2012.	25	25	23	21		69	42	21
2013.	19	19	21	23		63	37	19
2014.	14	14	13	25		52	27	24
2015.	25	25	16	19		60	36	17
Nepilna laika klātiene								
2012.	9	9	1			10	10	
2013.	13	13	9	8	1	30	30	
2014.	7	7	15	12	8	42	42	
2015.	12	12	12	12	15	51	51	6

Kā redzams, 2015. gada rudenī Psiholoģijas bakalaura studiju programmā kopumā tika uzņemti 37 studenti, no kuriem 25 bija pilna laika klātienes studenti. Nepilna laika klātienes studijās tika uzņemti 12 studenti. Uz 2015. gada 1. oktobri studiju programmā kopā studēja 111 studenti. Salīdzinot šo studiju gadu ar iepriekšējiem periodiem, jāsecina, ka studentu skaits pēdējo 4 gadu laikā pieaug, un tas notiek, pateicoties nepilna laika klātienes studiju iespējai. Pagaidām nepilna laika klātieni ir absolvējuši tikai 6 studenti, bet tas ir tāpēc, ka nepilna laika klātienes studiju forma tika ieviesta tikai sākot ar 2011./2012. akadēmisko gadu.

2.2.10.5. Aptauju rezultātu kopsavilkums par studējošo apmierinātību ar studiju kvalitāti un to izmantošana studiju programmas kvalitātes uzraudzībā

Katra semestra noslēgumā studējošajiem ir iespēja novērtēt semestra laikā apgūto studiju kursu kvalitāti. 11.tabulā ir apkopoti Psiholoģijas bakalaura studiju programmas studiju kursu vidējie novērtējumi, kas sagatavoti pēc LUIS pieejamās aptaujas studiju kursu novērtēšanai. Tabulas ietvaros veikts salīdzinājums ar diviem iepriekšējiem studiju gadiem, kā arī komentētas vērojamas izmaiņas.

Jāatzīmē, ka studējošo aktivitāte kursu novērtējumu aptauju aizpildīšanā joprojām ir neliela. 1. kursā aptaujas aizpildījuši 9 - 19 studējošie, savukārt 2. kursā tikai 2 – 5 studējošie, bet 3. kursā aptauju aizpildījuši tikai 6 studējošie. Šāda situācija diemžēl atkārtojas katru gadu, neskatoties uz to, ka studiju programmas direktors cenšas motivēt studentus aizpildīt aptaujas, gan tiekoties ar viņiem auditorijā, gan atkārtoti izsūtot atgādinājumus uz studentu e-pastiem un e-studiju vidē. Līdz ar to ir diezgan skaidrs, ka, kamēr studējošo studiju kursu aptauju aizpildīšana paliks kā brīvprātīga izvēle, studējošo motivācija to darīt būs diezgan zema. Tomēr, lai arī vērtējumi noteikti nav reprezentatīvi, tomēr dod vispārēju priekšstatu, kā arī ļauj iepazīties ar komentāriem un ieteikumiem studiju kursu satura uzlabošanai.

Studiju kursu vidējie novērtējumi sniegti pēc LUIS pieejamās aptaujas studiju kursu novērtēšanai. Tabulā sniegti tikai to kursu vērtējumi, kuriem tie konkrētajā gadā ir pieejami. Studējošo aktivitāte kursu novērtējumu aptauju aizpildīšanā ir neliela. Katru kursu vidēji

novērtē 6 studenti, ir kursi, kur vērtējumu izteicis tikai 1 students, citos 23. Līdz ar to vērtējumi noteikti nav reprezentatīvi, tomēr dod vispārēju priekšstatu.

11.tabula. Psiholoģijas bakalaura studiju programmas studiju kursu vidējie vērtējumi salīdzinājumā ar iepriekšējo mācību gadu (LUIS dati, vērtējumu skala no 1 līdz 7).

<i>Kursa kods</i>	<i>Kursa nosaukums</i>	<i>Vidējais vērtējums 2013/14 ak.g.</i>	<i>Vidējais vērtējums 2014/15 ak.g.</i>	<i>Vidējais vērtējums 2015/16 ak.g.</i>	<i>Komentāri</i>
Psih2024	Attīstības psiholoģija (lekcijas)	4.31	4.86	3.71	Ar 2016/17.ak.g. mainīšies docētājs
Psih2024	Attīstības psiholoģija (semināri)	5.48	6.06	5.89	
Psih1055	Bērnu socioemocionālā attīstība pirmsskolas vecumā	6.54	6.06	6.73	
Ekon1006	Ekonomikas teorijas pamati	6.05	5.02	5.56	
Psih3041	Eksperimentālā psiholoģija	3.81	5.59	6.22	Ar 2014./15.ak.g. mainījās docētājs
Filz1024	Filozofijas pamati (NLK, PLK)	4.33	6.04 6.20	3.44 6.38	Ar 2014./15.ak.g. mainījās docētājs PLK, ar 2016/17.ak.g. mainīšies docētājs arī NLK
PsihP055	Ģimenes psiholoģija	6.37	6.36	6.16	
Psih4010	Ievads juridiskajā psiholoģijā	6.96	6.27	6.68	
Psih1042	Ievads psiholoģijā I	6.10	6.80 6.47	5.41 5.69	
Psih1045	Ievads psiholoģijā II	6.67	7.00	5.50	Kursu docē trīs docētāji pie dažādām grupām
Psih1045	Ievads psiholoģijā II	6.12	6.58	6.03	Ar 2016/17.ak.g. mainīšies docētājs
Psih1045	Ievads psiholoģijā II	6.08	7.00	6.52	
Psih1032	Ievads psiholoģiskajā konsultēšanā	7.00	6.73	6.02	
JurZP003	Ievads tiesību zinātnē	5.29	4.10	4.46	
Psih3047	Izpētes metodes psiholoģijā	5.98	6.23	6.26	
Psih2028	Kognitīvā psiholoģija I	5.93	6.06	5.05 5.34	2015/16.ak.g. mainījies docētājs
Psih3135	Kognitīvā psiholoģija II	6.15	6.18	6.60	
Psih3061	Neiropsiholoģija	5.32	3.70	5.91	Būtisks uzlabojums studiju kursa pasniegšanas kvalitātē
PsihP057	Organizāciju psiholoģija	5.91	6.09	5.00 5.92	
Psih2127	Pedagoģiskā psiholoģija	6.82	6.53	6.60	
PsihP043	Personības izaugsmes treniņš	7.00	Nebija novērtēts	6.76	
Psih2072	Personības psiholoģija (lekcijas)	4.65	5.49	5.91	
Psih2072	Personības psiholoģija (semināri)	5.27	6.49	6.19	
Psih3057	Pētniecības metodoloģija	6.12	6.30	5.70	

	psiholoģijā				
Psih3039	Politiskā psiholoģija	6.55	6.91	<i>Netika piedāvāts</i>	
BiolP049	Psihes bioloģiskie pamati I (lekcijas)	5.67	6.25	5.59	
BiolP049	Psihes bioloģiskie pamati I (semināri)	3.70	6.18	5.35	
Biol1047	Psihes bioloģiskie pamati II	5.58	6.51	6.31	
Biol1050	Psihofizioloģija	6.14	6.55	5.71 6.03	
Psih1396	Psiholoģijas vēsture	4.95	7.00	6.01	<i>Ar 2016/17.ak.g. mainīsies docētājs</i>
Psih2018	Psihometrika (PLK, NLK)	5.27	6.91	5.52 6.80	
Psih3042	Psihosomatika	6.30	5.29	6.71	
SociP046	Sociālā antropoloģija	5.36	6.24	6.16	
Psih2036	Sociālā psiholoģija	6.54	6.61	5.68	
Psih1064	Sociālo prasmju treniņš	5.92	5.78	6.42 5.66	
Psih4016	Sociālpsiholoģiskā vadīšanas metodes treniņa	<i>Netika piedāvāts</i>	<i>Netika piedāvāts</i>	4.72	
Soci2029	Socioloģija	6.03	6.00	3.84	<i>Pārrunas ar docētāju</i>
Psih2023	Starpkultūru psiholoģija	5.76	<i>Nebija novērtēts</i>	<i>Nebija novērtēts</i>	
Psih1063	Starppersonu komunikācija	6.52	6.67	6.41	
SDSK1102	Statistika psiholoģijā	5.77	6.27	5.77	
SDSK3032	Statistiskās analīzes metodes psiholoģijā (PLK, NLK)	4.63	6.82	4.17 6.64	
Psih1057	Stresa vadīšana	6.15	6.90	6.70	
ValoP105	Svešvaloda (angļu valoda) I	5.63	6.70	<i>Netika piedāvāts</i>	<i>2015./16. ak.g. nebija dalīšanās grupās</i>
ValoP105	Svešvaloda (angļu valoda) I	6.50	6.63	5.51	
Psih3030	Valodas un runas psiholoģija	6.59	7.00	6.66	
Psih3043	Veselības psiholoģija	6.43	4.45	6.41	<i>2014./15.ak.g. mainījās docētājs</i>
Psih3356	Vides psiholoģija	6.29	6.91	6.70	

Tabulā nav iekļauti kursi „Kursa darbs” un „Bakalaura darbs”, jo šos kursus darbu vadītāji realizē individuāli.

1. Kādas izmaiņas vērojamas studējošo vērtējumā par programmā ietvertajiem studiju kursiem salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata periodu?

Salīdzinot kursu vērtējumus starp 2014./2015. akadēmisko gadu un 2015./2016. akadēmisko gadu, redzams, ka līdzīgi kā iepriekšējā pārskata periodā, arī tagad studiju kursu vērtējums kopumā ir pozitīvs. Salīdzinot ar iepriekšējo mācību gadu (M=6.18), kopumā visu kursu vidējais vērtējums ir zemāks (M=5.84). Tomēr, analizējot sīkāk, redzams, ka 89% kursu (47 no 53) ir novērtēti ar 5 – 7 ballēm (7 ballu sistēmā), kas ir uzskatāms par ļoti labu rādītāju. Tikai 3 studiju kursi (5.5 %) ir novērtēti intervālā starp 4 – 5 ballēm un 3 studiju kursi (5,5 %) ir novērtēti zemāk par 4 ballēm.

Iepriekšējā pārskata periodā viszemāk bija novērtēts neiropsiholoģijas kurss, kuram bija

jauna docētāja. 2015./2016. akadēmiskajā gadā vērtējumi ir būtiski uzlabojušies, un studenti kursu vērtē kā veiksmīgu un saprotamu.

Īpaša uzmanība ir jāpievērš trim studiju kursiem, kas saņēmuši vērtējumus zemāk par 4 ballēm. Vienā gadījumā tika veiktas sarunas ar docētāju, lai izkristalizētu problēmas un meklētu risinājumus. Ir skaidrs, ka docētājam bija izveidojies konflikts ar studentu grupu, kas arī atsaucās uz vērtējumiem. Divus pārējos studiju kursus ar 2016./2017. akadēmisko gadu docēs citi mācībspēki.

2. Ko studējošie visatzinīgāk vērtējuši studiju kursus: mācībspēku darbs, studiju kursu saturs u.c.?

Visaugstāk novērtētie kursi šajā gadā ir bijuši “Valodas un runas psiholoģija”, “Bērnu socioemocionālā attīstība pirmsskolas vecumā”, “Ievads juridiskajā psiholoģijā”, “Stresa vadīšana”, “Vides psiholoģija”, “Psihometrika”, “Personības izaugsmes treniņš” u.c.

Studējošie atzinīgi novērtē studiju kursu, ja:

1. **skaidras studiju kursa prasības, kas tiek prezentētas pirmajās nodarbībās un netiek mainītas** (Ievads psiholoģijā I, II, Psihometrika, Pētniecības metodoloģija psiholoģijā u.c.);
2. **skaidra, loģiska, mērķtiecīga studiju kursa struktūra** (Ievads psiholoģijā I, II, Izpētes metodes psiholoģijā, Ģimenes psiholoģija, Sociālā psiholoģija, Patopsiholoģija u.c.);
3. **semināru nodarbības papildina lekcijās runāto, veicina tēmas izpratni** (Attīstības psiholoģija, Personības psiholoģija, Organizāciju psiholoģija u.c.);
4. **harizmātisks, interesants, entuziastisks pasniegšanas stils, humora izjūta** (Kognitīvā psiholoģija, Personības psiholoģija, Sociālo prasmju treniņš, Organizāciju psiholoģija, Starppersonu komunikācija, Pētniecības metodes psiholoģijā, Neiropsiholoģija, Filosofijas pamati u.c.);
5. **emocionāli silta, pretimnākoša, pacietīga docētāja attieksme** (Ievads psiholoģijā II, Neiropsiholoģija, Psihes bioloģiskie pamati, Statistiskās analīzes metodes psiholoģijā, Psihofizioloģija u.c.);
6. **mācībspēku kompetence savā studiju kursā** (Bērnu socioemocionālā attīstība pirmsskolas vecumā, Psihes bioloģiskie pamati, Sociālā psiholoģija, Patopsiholoģija u.c.);
7. **iegūto zināšanu praktiskais pielietojums** (Bērnu socioemocionālā attīstība pirmsskolas vecumā, Eksperimentālā psiholoģija, Psihometrika u.c.);
8. **uzskatāmi mācību materiāli** (Organizāciju psiholoģija u.c.);
9. **iespēja studentiem piedalīties studiju pārbaudes darbu veidošanā** (Personības psiholoģija u.c.).

3. Ko studējošie kritiski vērtējuši studiju kursus: mācībspēku darbs, studiju kursu saturs u.c.?

Studējošie kā kritiskas ir norādījušo šādas lietas:

- haotisks materiāla izklāsts;
- neskaidras prasības, eksāmens neatbilst iepriekš apgūtajam studiju kursa saturam;
- atgriezeniskās saites trūkums par studiju kursā veiktajiem pārbaudes darbiem;
- mācībspēku maiņa semestra vidū;
- pārāk liels kontroldarbu satura apjoms;
- ne vienmēr skaidri vērtēšanas kritēriji, reizēm vērtējumiem pietrūkst objektivitātes;
- dažiem kursiem neveiksmīgs lekciju plānojums – pl.16:30, kad visa diena no pl.8:30 jau pavadīta auditorijā.

Pie trūkumiem tehniskajos resursos studējošie ir minējuši zemu gaisa temperatūru auditorijā, kas traucē kvalitatīvi nodoties mācībām.

4. Kādi ir plānotie pasākumi studējošo norādīto trūkumu novēršanai un ieteikumu

īstenošanai?

Kā jau bija minēts iepriekš, studiju kursus, kuru vērtējumi ir zemi, tiek veiktas pārrunas ar studiju kursu docētājiem, kā arī studiju kursu docētāji tiek aizstāti ar citiem.

Visi docētāji tiek aicināti iepazīties LUIS vidē ar savu kursu novērtējumiem un ieteikumiem to uzlabošanai. Lielākā daļa mācībspēku to arī dara, un gadu no gada uzlabo savus studiju kursus. Tiek plānots arī mācībspēkiem studiju kursu novērtējumu informāciju izsūtīt uz e-pastu, lai studiju programmas direktors būtu pārliecināts, ka visi ar to ir iepazinušies.

Studentiem ir plānots vairāk izskaidrot LU programmu uzbūves principus un vispārizglītojošo kursu nozīmību. Ir plānots pārskatīt LU pamatstudiju moduļa kursu piedāvājumu un, iespējams, aizvietot dažus kursus, aptaujājot studentus par to, kuri kursi būtu saistošāki un nepieciešamāki. Tāpat arī ar šo kursu docētājiem ir jāpārrunā iespējasursos iekļaut psiholoģijas studentiem aktuālākus jautājumus.

Plānots pārskatīt visu programmā iekļauto kursu e-studiju materiālus un pārrunāt ar pasniedzējiem iespējas uzlabot šo materiālu kvalitāti, arī piedāvājot kursus e-studiju vides veiksmīgākai izmantošanai.

Sagatavojot programmu atkārtotai akreditācijai, ir plānots pārskatīt un aktualizēt visus kursu aprakstus, lai tajos norādītās kursu prasības ir studentiem skaidras un izprotamas, kā arī sekot, lai šīs prasības tiktu precīzi realizētas.

Lekciju plānojumu vismaz pagaidām resursu taupības nolūkos nav iespējams mainīt, un studentiem tas tiek vairāk skaidrots.

2.2.10.6. Aptauju rezultātu kopsavilkums par absolventu apmierinātību ar studiju kvalitāti un to izmantošana studiju programmas kvalitātes uzraudzībā

Studiju programmas noslēgumā topošajiem programmas absolventiem (pēc noslēguma rīkojuma izdošanas) ir iespēja LUIS sistēmā novērtēt studiju programmas kvalitāti un paust attieksmi par iegūto izglītību. Diemžēl 2014./2015. akadēmiskā gada noslēgumā neviens no studiju programmas absolventiem šo iespēju nebija izmantojis, un viņu viedokļu izzināšanai 2015. gada oktobra sākumā Google Drive vidē tika izveidota elektroniska aptauja. Aptaujā tika lūgti novērtējumi par studiju programmu kopumā (mācībspēku kompetence, studiju procesa organizēšana, studiju kursu piedāvājums u.c.), gan arī absolventi tika lūgti novērtēt savas iegūtās zināšanas un prasmes studiju procesa laikā. Vērtējumu varēja izteikt 4 ballu sistēmā, kur 1 ir zemākais, bet 4 augstākais vērtējums.

Pārskata periodā 2015./2016.akadēmiskajā gadā 4 topošie absolventi bija aizpildījuši LUIS sistēmā pieejamo aptauju, kur tika vērtēts studiju process, vide un rezultāti. Tā kā šie vērtējumi ir 7 ballu sistēmā, tad savstarpējo salīdzinājumu veikt ir grūti. Tāpēc 2016. gada septembrī šī gada 25 studiju programmas absolventiem tika izsūtīta iepriekšējā gada aptaujas forma Google Drive vidē. Atpakaļ tika saņemtas 14 aizpildītas aptaujas.

12. tabula. *Psiholoģijas bakalaura studiju programmas absolventu vērtējums par programmu un tās realizācijas laikā iegūto prasmju un zināšanu novērtējums (vidējās vērtības no 1-4 sistēmā)*

<i>Studiju programmas vērtēšanas kritēriji</i>	<i>Vērtējums</i>	<i>Vērtējums</i>
	<i>2014./2015.ak.g.</i>	<i>2015./2016.ak.g.</i>
	<i>11 absolventi</i>	<i>14 absolventi</i>
Pasniedzēju kompetence	3,64	3,45
Nodaļas personāla (mācībspēku, lietvežu) attieksme pret studentiem	3,36	3,04
Izvēles iespējas starp B daļas kursiem	3,18	3,18
Studiju procesa organizēšana nodaļā (nodarbību saraksts, informācijas sniegšana, reģistrācijas, pārbaudes u.c.)	3,00	2,75
Studiju kursu piedāvājums studiju programmā	3,09	2,75
Studiju programmas piedāvātā iespēja attīstīt pētnieciskās/ profesionālās prasmes un iemaņas	3,00	3,20
Studiju materiāli-tehniskais nodrošinājums (telpas, mācību līdzekļi utt.)	2,54	3,33
Studijām nepieciešamās literatūras pieejamība LU bibliotēkās	2,90	2,22
<i>Absolventu vērtējumi par iegūtajām zināšanām un prasmēm</i>		
Studijās ieguva labas teorētiskās zināšanas izvēlētajā	3,73	3,60

studiju jomā		
Studiju laikā pilnveidoja prasmi strādāt ar informāciju (izvērtēt, analizēt, sistematizēt to)	3,64	3,50
Studiju laikā pilnveidoja prasmi publiski diskutēt un pamatot savu viedokli	3,45	3,22
Studiju laikā attīstīja pētnieciskās prasmes	3,27	3,06
Studiju laikā pilnveidoja prasmi publiski izklāstīt (prezentēt) informāciju	3,09	2,85
Studiju laikā attīstīja spēju pielietot psiholoģijas teorētiskās zināšanas praktiskajā darbībā	2,54	2,45

1. Kādas izmaiņas vērojamas programmas beidzēju vērtējumā par programmu un tajā ietvertajiem kursiem salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata periodu?

Absolventu vērtējumi par studiju programmu nav būtiski mainījušies, salīdzinot ar iepriekšējo periodu, tomēr redzams, ka tie ir nedaudz zemāki. Visaugstākie vērtējumi joprojām ir par mācībspēku kompetenci un personāla attieksmi pret studentiem. Būtiski uzlabojies vērtējums par studiju materiāli tehnisko nodrošinājumu.

Vissliktāk ir novērtēta literatūras pieejamība LU bibliotēkās. Arvien vairāk literatūra tiek iegūta no elektroniskajiem resursiem, turklāt zinātnisko publikāciju datu bāzes, kuras tiek izmantotas studiju procesā, studējošie nesaista ar LU bibliotēku.

Vērtējot studiju procesā apgūtās prasmes un zināšanas, absolventi joprojām tās atzīmē ar augstākajiem vērtējumiem – lielākoties vērtējumi ir 3 un 4 –, un salīdzinoši būtiskas atšķirības nav vērojamas. Visaugstāk ir novērtētas iegūtās zināšanas, prasmes strādāt ar informāciju un publiski diskutēt. Savukārt zemāk absolventi ir novērtējuši spēju pielietot zināšanas praktiskā darbībā, kas skaidrojams ar faktu, ka Psiholoģijas bakalaura programma ir akadēmiski orientēta programma, kuras mērķis ir dot iespēju studentiem iegūt akadēmisko pamatizglītību psiholoģijā, nodrošināt iespēju studējošiem apgūt teorētiskās zināšanas un galvenokārt pētniecības iemaņas un prasmes, tad praktiskos kursus un praksi absolventi var saņemt, turpinot studijas profesionālajā maģistrantūrā.

2. Ko programmas beidzēji visatzinīgāk vērtējuši studiju programmā: mācībspēki, studiju kursi, studiju procesa organizācija, materiāltehniskais nodrošinājums, studiju rezultāti u.c.?

Absolventu komentāru analīzē tika izmantoti gan iepriekš minētajā aptaujā norādītie, gan LUIS vidē minētie komentāri un ieteikumi.

Visatzinīgāk absolventi ir vērtējuši šādus programmas aspektus:

1. ļoti kompetenti, zinoši un atsaucīgi mācībspēki, programmas direktore;
2. interesantas nodarbības un lekcijas, kvalitatīvi lekciju materiāli;
3. ieguvu plašu, strukturētu izpratni un vērtīgas zināšanas par psiholoģijas zinātņu nozari un tās saturu;
4. iespēja studiju laikā daudz lasīt un analizēt zinātnisko literatūru;
5. individuālā pieeja studentiem, it īpaši sniedzot atgriezenisko saiti par iesniegtajiem darbiem;

<p>6. ļoti veiksmīgs nodarbību plānojums;</p> <p>7. mācībspēku spēja diskutēt un atbalstīt studentus;</p> <p>8. psiholoģijas studijām ir arī pašterapeitisks efekts, jo iegūtās zināšanas daudz palīdz personiskajā dzīvē.</p>
<p>3. Ko programmas beidzēji kritiski vērtējuši studiju programmā: mācībspēki, studiju kursi, studiju procesa organizācija, materiāltehniskais nodrošinājums, studiju rezultāti u.c.?</p> <p>Absolventu komentāru analīzē tika izmantoti gan iepriekš minētajā aptaujā norādītie, gan LUIS vidē minētie komentāri un ieteikumi.</p> <p>Kritiski absolventi bija vērtējuši šādus programmas aspektus:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. studiju programmā pārāk daudz citu nozaru studiju kursi. Gribētos vairāk psiholoģijas kursus; 2. apmaiņas studiju piedāvājumā nav pietiekami plašs ārzemju augstskolu loks; 3. varētu būt augstāka grūtības pakāpe, kas veicinātu studentu pilna potenciāla izaugsmi; 4. atsevišķos studijuursos nepieciešams precīzāk definēt vērtēšanas sistēmu; 5. gribētos vairāk izaicinošus un uz radošumu vērstus pārbaudes darbus; 6. lietvežiem būtu vairāk jāpiedomā pie apkalpošanas kvalitātes; 7. ieteikums studentu pašpārvaldei vairāk komunicēt ar studentiem; 8. augstas drukas pakalpojumu izmaksas PPMF bibliotēkā (augstākie visā LU).
<p>4. Kādi ir plānotie pasākumi programmas beidzēju norādīto trūkumu novēršanai un ieteikumu īstenošanai?</p> <p>Ir plānots pārskatīt LU pamatstudiju moduļa kursu piedāvājumu un, iespējams, aizvietot dažus kursus, aptaujājot studentus par to, kuri kursi būtu saistošāki un nepieciešamāki. Tāpat līdz ar nākamo akreditāciju ir plānots samazināt brīvās izvēles C daļas apjomu no 10 uz 6 KP.</p> <p>Sagatavojot programmu atkārtotai akreditācijai, pārskatīt un aktualizēt visus studiju kursu aprakstus, lai tajos norādītās kursu prasības ir studentiem skaidras un izprotamas, kā arī sekot, lai šīs prasības tiktu precīzi realizētas.</p> <p>Aicināt mācībspēkus pielietot daudzveidīgākas un uz radošumu vērstas pārbaudes darbu formas, lai veicinātu studējošo pilna potenciāla realizāciju un teorētisko zināšanu sasaisti ar praktiskām situācijām. Piedāvāt studējošajiem dažādas grūtības pakāpes uzdevumus un veidot diferencētu pieeju studiju kursu materiālu apguvē, kas ļautu spējīgākajiem studentiem realizēt savu potenciālu, nepakārtojoties vidējam līmenim.</p>

2.2.10.7. Studējošo pašpārvalde un līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā

Psiholoģijas studenti labprāt iesaistās PPMF Studentu pašpārvaldē un rīko dažādus pasākumus visas fakultātes ietvaros, kā arī sniedz informatīvu atbalstu psiholoģijas programmu studentiem. Fakultātes studentu pašpārvalde rīko dažādus pasākumus visas fakultātes ietvaros, reklamē studiju programmas, piemēram, izstādē "Skola", kā arī sniedz informatīvu atbalstu psiholoģijas programmu studentiem. Piemēram, studējošajiem ir iespēja izvēlēties sev kā mentorus vecāko kursu studentus, kas ir nozīmīgs atbalsts studiju procesā. Fakultātes Domes sēdēs piedalās arī studentu pašpārvaldes locekļi un aktīvi pauž savu nostāju par aktuālajiem pieņemtajiem lēmumiem. Psiholoģijas nodaļas ietvaros neskaidros jautājumus un vēlmes studiju procesa uzlabošanai studenti aktīvi izsaka programmas direktorei un šo sadarbību var vērtēt kā ļoti labu.

Turklāt regulāri tiek veiktas studentu aptaujas par to, kā studenti vērtē mācību kursa apgūšanas procesu. Šajās aptaujās tiek vērtēts studiju kursa saturs, pasniedzēja pasniegšanas kvalitāte un kompetence, kā arī kursa materiāli tehniskais nodrošinājums. Visiem nodaļas pasniedzējiem ir pieeja anketēšanas rezultātiem, kas ļauj pilnveidot savus docētos kursus, novēršot trūkumus un realizējot izteiktos priekšlikumus.

2.3. Psiholoģija (Profesionālās augstākās izglītības maģistra) 47310

2.3.1. Studiju programmas nosaukums, iegūstamais grāds, profesionālā kvalifikācija vai grāds un profesionālā kvalifikācija

Profesionālā maģistra programmai “Psiholoģija” ir divi varianti:

- *2-gadīgā* (2 gadi jeb 4 semestri pilna laika klātienes studijās 80 kredītpunktu apmērā);
- *3-gadīgā* programma (3 gadi jeb 6 semestri pilna laika klātienes studijās, 120 kredītpunkti).

Studijas beidzot, tiek iegūts *profesionālā maģistra grāds psiholoģijā* un *psihologa kvalifikācija*.

2.3.2. Studiju programmas mērķi un uzdevumi

Profesionālās maģistra studiju programmas „Psiholoģija” **mērķis** ir attīstīt un pilnveidot praktiskās iemaņas, kā arī paaugstināt studentu teorētisko zināšanu apguves līmeni, izpratni par psiholoģijas zinātnei, lai iegūtu profesionālo maģistra grādu un psihologa kvalifikāciju kādā no šiem *psiholoģijas virzieniem*:

1. klīniskā psiholoģija;
2. izglītības psiholoģija;
3. organizāciju psiholoģija;
4. juridiskā psiholoģija.

Studijas maģistrantūras programmā ietver teorētiskus un praktiskus kursus, kuri padziļina zināšanas, iemaņas un prasmes psiholoģiskajā novērtēšanā, konsultēšanā un pētniecībā. Programma veidota atbilstoši Eiropas Psihologu asociāciju federācijā apstiprinātajam profesionālās kompetences attīstības modelim, kurā paredzētas 6 gadu teorētiskas un praktiskas studijas psiholoģijā, kurās ietverta psiholoģisko teoriju izpratne dažādās psiholoģijas nozarēs, zināšanas un prasmes par psiholoģisko pētījumu metodēm, psiholoģisko izvērtēšanu un konsultēšanu, kā arī prakse supervizora pārraudzībā.

Maģistrantūras programmas **uzdevumi**:

1. nodrošināt psihologa darbā nepieciešamo profesionālo prasmju un iemaņu apguvi atbilstoši psihologa profesijas standarta prasībām;
2. sekmēt spējas pielietot un kritiski izvērtēt dažādas psiholoģiskās novērtēšanas, konsultēšanas un psihoterapijas metodes;
3. veicināt augstu profesionālās ētikas standartu realizāciju;
4. veicināt spējas izprast, salīdzināt un kritiski izvērtēt dažādas psiholoģijas teorijas;

5. sekmēt spējas analizēt psiholoģijas zinātnes likumsakarības, mijiedarbību starp bioloģiskiem, psiholoģiskiem un sociāliem procesiem;
6. veicināt prasmi izstrādāt zinātniski radošu un pētniecības pamatprincipiem atbilstošu patstāvīgu psiholoģisku pētījumu.

2.3.3. Studiju programmā paredzētie studiju rezultāti

Absolvējot psiholoģijas profesionālā maģistra studiju programmu, studenti ir ieguvuši šādas zināšanas, prasmes un kompetences:

1. Zināšanas un izpratne:

- 1.1. absolventi spēj demonstrēt padziļinātas zināšanas psiholoģijā, izpratni par psiholoģiju kā zinātni un profesionālās darbības sfēru, kā arī spēju kritiski izvērtēt, analizēt un savstarpēji salīdzināt dažādas psiholoģijas teorijas, izprast psiholoģijas zinātnes likumsakarības, kā arī izprast zinātnes problēmas dažādu nozaru saskarē;
- 1.2. absolventiem ir specifiskas zināšanas klīniskajā, izglītības vai organizāciju psiholoģijā.

2. Prasmes (spēja pielietot zināšanas, komunikācija, vispārējās prasmes):

2.1. absolventi spēj iegūtās zināšanas un prasmes pielietot psihologa profesionālajā un zinātniskās izpētes darbā:

2.1.1. absolventi spēj pielietot šādas psihologa profesijas standartā noteiktās profesionālās darbības veikšanas prasmes: psiholoģiskās konsultēšanas prasmes, grupu vadīšanas prasmes, psiholoģiskās izpētes prasmes, psihoterapijas pamatprasmes, prasme rakstīt atzinumus, prasme sniegt atgriezenisko saiti par psiholoģiskās izpētes rezultātiem, prasme sadarboties un strādāt komandā un sadarboties ar citiem speciālistiem klienta rehabilitācijas procesā, savas darbības izvērtējuma prasmes;

2.1.2. absolventi spēj veikt psiholoģiskus pētījumus ar atbilstošām metodēm, veikt nepieciešamo datu analīzi ar atbilstošām datu apstrādes programmām, kā arī interpretēt rezultātus un rakstīt pārskatu par pētījuma rezultātiem zinātniska raksta formā, kā arī prezentēt sava pētījuma rezultātus.

2.2. absolventiem ir veiksmīgas kontakta veidošanas un efektīvas komunikācijas prasmes atbilstoši klienta vajadzībām un psihologa darba uzdevumiem, izturoties atbalstoši, ievērojot savas profesionālā darba robežas, neitralitāti un godīgumu;

2.3. absolventi spēj izmantot analītisko un kritisko domāšanu, kā arī zinātnisku pieeju problēmu risināšanā, spēj pielietot efektīvas un radošas problēmu risināšanas stratēģijas sarežģītos un neprognozējamos apstākļos. Absolventi spēj integrēt esošās zināšanas un veidot jaunas pieejas problēmu risināšanā;

2.4. absolventi uzņemas atbildību par savu tālākās izglītības procesu un profesionālo attīstību, apmeklējot supervīzijas, kā arī izturas atbildīgi pret savu psiholoģisko stāvokli un meklē palīdzību, ja tas nepieciešams;

2.4. absolventi spēj formulēt un analītiski aprakstīt psiholoģijas zinātnei atbilstošu informāciju, problēmas un to risinājumus, tos izskaidrot, prezentēt un argumentēti diskutēt par tiem gan ar speciālistiem, gan ar nespeciālistiem;

2.5. absolventi spēj uzņemties atbildību un iniciatīvu, veicot darbu individuāli, komandā vai vadot citu cilvēku darbu, pieņemt lēmumus un rast risinājumus dažādās situācijās.

3. Kompetences:

3.1. absolventi spēj patstāvīgi iegūt, atlasīt un analizēt informāciju gan no tradicionāliem, gan no mūsdienīgiem literatūras avotiem un to izmantot, veicot zinātniskus pētījumus;

3.2. absolventi spēj ievākt, atlasīt, analizēt un izmantot informāciju, kas nepieciešama, lai palīdzētu klientam. Absolventi spēj izprast un pielietot psiholoģijas ētikas principus, kā arī pieņemt lēmumus un risināt problēmas;

3.2. absolventi prot izvērtēt savas profesionālās darbības ietekmi uz vidi un sabiedrību, piedalīties psiholoģijas zinātnes un psihologa profesijas attīstībā, turpinot tālākizglītību.

Šīs psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programmas ietvaros apgūtās zināšanas, prasmes un kompetences atbilst 7. EQF līmenim.

2.3.4. Uzņemšanas noteikumi

Psiholoģijas profesionālā maģistra 2-gadīgās programmas variantā tiek uzņemti studenti ar otrā līmeņa augstāko profesionālo izglītību psiholoģijā (augstākā profesionālā izglītība psiholoģijā vai psiholoģijas bakalaura izglītība ar profesionālo kvalifikāciju), savukārt psiholoģijas profesionālā maģistra 3-gadīgās programmas daļā tiek uzņemti studenti ar sociālo zinātņu grādu psiholoģijā. Uzņemšana programmā notiek konkursa kārtībā atbilstoši šādiem vērtēšanas kritērijiem:

1. vidējā svērtā atzīme bakalaura programmā - 50%;
2. svešvalodas pārbaude – zinātniska teksta kopsavilkuma tulkojums ar vārdnīcas palīdzību angļu vai vācu valodā – 25%;
3. motivācija un emocionālais briedums, kas tiek noskaidrots, veicot pārrunas – 25%.

Lai iestātos maģistra studiju programmā, visos pārbaudījumos pretendents jābūt sekmīgam.

Tiesības pretendēt uz ārpuskonkursa reģistrāciju ir LU Psiholoģijas profesionālā bakalaura, Psiholoģijas bakalaura studiju programmas absolventiem, kuriem bakalaura darba vērtējums ir 9 (teicami) vai 10 (izcili) un vidējā svērtā atzīme pamatstudijās nav zemāka par 8.

2.3.5. Studiju programmas plāns

Profesionālā maģistra studiju programmas "Psiholoģija" studiju plāns:

- [PMSP " Psiholoģija" studiju plāns - 4 semestri \(80 kredītpunkti \(120 ECTS\)\)](#)
- [PMSP " Psiholoģija" studiju plāns - 6 semestri \(120 kredītpunkti \(180 ECTS\)\)](#)

2.3.6. Studiju programmas praktiskā īstenošana (izmantojamās studiju metodes un formas, tālmācības metožu izmantošana)

Studiju programma tiek realizēta latviešu valodā, taču nepieciešamības gadījumā, ja studijām piesakās ārvalstu studenti, studiju kursi tiek piedāvāti arī angļu valodā. Studijas tiek veidotas, izmantojot lekcijas, seminārus, diskusijas, praktiskas nodarbības, lomu spēles, supervīzijas, tieša studenta darbu ar klientiem vērošanu.

Lekcijās docētāji integrē tādas aktīvās mācību metodes kā diskusijas, grupu darbu, problēmsituāciju analīzi, tādējādi radot demokrātisku un brīvu gaisotni mācību procesā un veicinot kritiskās domāšanas prasmju attīstību.

Semināri ļauj padziļināti izprast kursa saturu, iepazīstoties ar zinātniskām monogrāfijām vai pētnieciskiem rakstiem, tie notiek diskusiju un studentu gatavotu prezentāciju veidā, kā arī izmantojot grupu darbu, gadījumu analīzes vai lomu spēļu metodes, tādējādi pilnveidojot problēmrisināšanas prasmes.

Praktiskajās nodarbībās fokuss ir gan uz studējošā praktisko iemaņu trenēšanu psihologa darbam (izmantojot lomu spēles, supervīzijas, praktiskā darba ierakstus), gan pašpieredzi un emocionālā brieduma veicināšanu (veicot pašrefleksiju, piedaloties personiskās pieredzes grupās un veicot individuālus uzdevumus).

Lai pārbaudītu lekcijās un semināros iegūtās zināšanas un to pielietojumu, tiek izmantoti kontroldarbi un testi, kas ļauj novērtēt studentu iegūtās zināšanas mācību procesa laikā.

2.3.7. Vērtēšanas sistēma (izglītības kritēriji un vērtēšanas metodes studiju rezultātu sasniegšanai un novērtēšanai, pārbaudes formas un kārtība)

Programmas ietvaros izmantotā vērtēšanas sistēma atbilst LU studiju kursu pārbaudījumu organizēšanas nolikumam, kas nosaka, ka starppārbaudījumu kopējais vērtējums ir ne mazāk kā 50% no kopējā kursa vērtējuma un mutiski/rakstiski eksāmeni veido ne mazāk kā 10% no kopējā vērtējuma. Kursu novērtēšana notiek 10 ballu sistēmā. Kā starprezultātu pārbaudes metodes lekcijās un semināros tiek izmantoti pārbaudes darbi un testi, kas motivē studējošos patstāvīgi mācīties visa semestra laikā, kā arī ļauj pārbaudīt iegūtās zināšanas un novērtēt studentu prasmes analizēt apgūstamo materiālu. Eksāmens ir biežāk izmantotā studenta zināšanu un prasmju novērtēšanas forma, kas tiek kārtoti rakstveidā - tiek izmantoti zināšanu novērtēšanas testi, referāti, esejas, kā arī praktisko zināšanu apguves kursus studenti patstāvīgi izstrādā studiju darbus, apliecinot noteiktu profesionālo prasmju apguves līmeni. Vienlaikus tiek izmantotas arī tādas pārbaudes formas kā konsultēšanas procesa ieraksti, izpētes atzinumi, uzstāšanās ar prezentācijām semināros, esejas u.c. Pētījuma projektu izstrāde un zinātniski pētniecisko darbu izstrāde un aizstāvēšana/prezentācija tiek izmantotas kā atskaites/vērtēšanas formas dažādos kursa apguves etapos un apliecinātu kursa apguves līmeni.

Maģistra darba izstrāde un vērtēšana sastāv no vairākām pakāpēm – pētījuma projekta izstrāde, teorētiskās daļas un pētījuma projekta aizstāvēšana, praktiskās daļas aizstāvēšana, un noslēgumā maģistra darba galīgā aizstāvēšana. Šāda daudzpakāpju novērtēšanas sistēma ļauj sekot līdzi studentu pētniecības projekta izstrādei un realizācijai, uzturēt studējošo motivāciju un sniegt nepieciešamo atbalstu, kā arī nodrošināt, lai darbs tiktu veikts kvalitatīvi.

Prakses vērtējumu veido studenta izstrādātā prakses atskaite un tās aizstāvēšana, prakses vadītāja (iestādē) vērtējums un supervizora atzinums par supervīziju apmeklējumu un darbu supervīzijās.

Kopumā docētāji ir izstrādājuši un attīstījuši atbilstošu un daudzveidīgu vērtēšanas sistēmu, par ko liecina arī studentu aptaujās apkopotā informācija.

2.3.8. Studiju programmas absolventu nodarbinātības perspektīvas, pamatojot atzinumus ar atsaucēm uz informācijas avotiem

Darba iespējas psihologam, kurš ieguvis profesionālo maģistra grādu psiholoģijā, ir samērā plašas gan atbilstoši iegūtajai kvalifikācijai, gan pielietojot savas zināšanas citās tiešā veidā ar psiholoģiju nesaistītās jomās. Visbiežāk profesionālo maģistra grādu psiholoģijā ieguvušie absolventi darbu uzsāk izglītības iestādēs, klīnikās, krīžu un konsultatīvajos centros, sociālās rehabilitācijas un pakalpojumu institūcijās, tiesību sargājošās iestādēs, kā arī organizāciju personāla nodaļās.

Profesionālo maģistra grādu psiholoģijā ieguvušo absolventu izglītība ir atbilstoša topošajā Psihologu likumā noteiktajām prasībām (*Pašreizējā likuma projekta panta redakcija - Psihologs ir speciālists ar attiecīgu psihologam nepieciešamo izglītību un psihologa profesionālo kvalifikāciju, kurš apguvis valsts akreditētu bakalaura studiju programmu psiholoģijā un maģistra studiju programmu psiholoģijā, kuru kopējais apjoms ir vismaz 200 kredītpunkti, turklāt vismaz viena no apgūtajām studiju programmām ir profesionālā studiju programma*) un līdz ar to ir spējīgi konkurēt darba tirgū.

Darba devēju un profesionālo organizāciju sniegtā informācija par nodarbinātības iespējām nākamo gadu perspektīvā kopumā ir pozitīva. Kā minēts iepriekš, veselības aprūpes un izglītības iestādēs lielā mērā novērojams kvalificētu psihologu deficīts, kam par iemeslu ir samērā nelielais atalgojuma līmenis šajās organizācijās. Situācija veselības aprūpes iestādēs varētu uzlaboties pēc tam, kad psihologa statuss tiktu definēts Ārstniecības likumā vai šobrīd apspriešanā esošajā Psihologu profesionālās darbības likumā, kas pavērtu iespēju psihologa darba finansēšanai no veselības budžeta. Šobrīd veselības aprūpes iestādēs strādājošo psihologu skaits ir vairākas reizes mazāks par nepieciešamo, un daudzās iestādēs, kur psihologa funkcijas būtu vitāli nepieciešamas, šādu speciālistu nav vispār. Pieņemot, ka līdz ar ekonomiskās situācijas uzlabošanos palielināsies arī finansējums veselības aprūpei, var prognozēt stabilu pieprasījuma saglabāšanos pēc kvalificētiem psihologiem veselības aprūpes jomā, un, paaugstinoties atalgojumam, arī šim pieprasījumam atbilstošu piedāvājuma pieaugumu.

Stabils pieprasījums pēc psihologa pakalpojumiem saglabājas (ar tendenci palielināties) sociālās aprūpes jomā darbam ar bērniem un ģimenēm, it sevišķi darbam ar augsta riska ģimenēm. Kopš 2013. gada Bērnu tiesību aizsardzības likumā ir noteiktas prasības psihologam, kas sagatavo psiholoģiskās izpētes atzinumu lietās, kas saistītas ar bērnu tiesību aizsardzību (*Pašreizējā likuma panta redakcija - ir tiesīga sniegt persona, kura ieguvusi vismaz maģistra grādu psiholoģijā un kuras profesionālā darbība bērnu un ģimenes izpētē sasniedz vismaz piecus gadus*), tas nozīmē pieprasījuma pieaugumu pēc šādiem speciālistiem. Profesionālo maģistra grādu psiholoģijā ieguvušie absolventi šo darbu var veikt supervizora uzraudzībā. Stabila darba iespējas gan šobrīd, gan nākotnē tiek prognozētas nevalstiskajās organizācijās, kas nodarbojas ar sociālo atbalstu, palīdzību un rehabilitāciju (krīzes centros, darbā pie uzticības tālruņa u. tml.). Arī citās jomās, kurās nepieciešams psihologa izvērtējums atzinuma formā (piemēram, Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas darbā, Valsts medicīniski pedagoģiskajā komisijā u.c.), saglabājas augsts pieprasījums.

Tirgus attīstības potenciāls saglabājas arī privātās psihologa prakses jomā. Šai jomai raksturīgi, ka lielākā daļa psihologu, kas nodarbojas ar privātu praksi, izvēlas papildu mācības un kvalifikācijas celšanu kādā no psihoterapijas virzieniem. Tiem psihologiem, kuri nepraktizē psihoterapiju, savukārt raksturīgi specializēties konsultācijās konkrētā jomā, piemēram, strādājot ar bērniem, kam ir attīstības traucējumi. Paredzams, ka tirgus nišu sadale psiholoģijas privātprakšu jomā pārskatāmā nākotnē turpināsies un attīstīsies. Nodarbinātības perspektīvas varētu uzlabot psihologa pakalpojumu iekļaušana veselības apdrošināšanas segto pakalpojumu klāstā.

Organizāciju psiholoģijas jomā arī gaidāma stabila darba tirgus attīstība. Pieprasījums pēc kvalificētiem psihologiem saglabāsies gan konsultāciju uzņēmumos (piemēram, personāla atlases un personālvadības konsultāciju, mācību uzņēmumos), gan arī dažādu komercorganizāciju personāla vadības struktūrvienībās, kur novērojama tendence, ka no personāla speciālistiem tiek gaidīta aizvien lielāka iesaistīšanās un pievienotās vērtības radīšana darbinieku attīstībā. Novērojama kopumā pozitīva attieksme un paaugstināta interese par organizāciju psiholoģiju no uzņēmumu vadības, personāla speciālistu un klientu puses. Viens no izaicinājumiem organizāciju psiholoģijas nozarei būs skaidri definēt psihologa kvalifikācijas pievienoto vērtību organizāciju un biznesa kontekstā, lai diferencētu šo nozari no citām profesijām, kas piedāvā līdzīgus pakalpojumus (piemēram, personālvadība, koučings, vadības konsultācijas, mācību vadīšana).

Programmas beidzēju iespējas atrast darbu arī citās sfērās, kas saistītas ar darbu ar cilvēkiem, klientu apkalpošanu utt., ir ļoti augstas, ko nodrošina komunikatīvo un citu psihologam nepieciešamo profesionālo prasmju apguve, līdz ar to daļa no absolventiem izvēlas strādāt gan

sociālajā, gan humanitārajā, gan pakalpojumu, gan valsts pārvaldības, gan administratīvajā jomā, izmantojot iegūtās zināšanas un prasmes, taču tiešā veidā neveicot psihologa darbu.

Programmas beidzējiem ir arī iespēja turpināt studiju procesu psiholoģijas doktora studiju programmā, lielākoties šo karjeras attīstīšanas veidu izvēlas tie absolventi, kas vēlas savas zināšanas un prasmes ieguldīt zinātnes attīstībā, tādējādi veicinot psiholoģijas kā zinātnes attīstību Latvijā.

2.3.9. Iepriekšējā studiju virziena akreditācijā vai studiju programmas licencēšanas ietvaros konkrētajai studiju programmai saņemto ieteikumu ieviešana

Studiju virziena akreditācijas (2012. gadā) ekspertu ieteikumi un to ieviešana. Visas izmaiņas paredzēts ieviest līdz nākamajai akreditācijai

<i>Veicamie uzdevumi</i>	<i>Atbildīgā struktūrvienība/persona</i>	<i>Ieteikumu ieviešana un tās novērtējums studiju programmu padomē un fakultātes domē</i>
1. Maģistra darba kopsavilkumam ir jābūt konkrētākam, jāsaturs galvenie pētījuma rezultāti		
1.1. precizēt kopsavilkuma izstrādes nosacījumus metodiskajos norādījumos	Programmas direktors	Metodiskie norādījumi ir papildināti, kopsavilkumu veidošanas un kontroles principi ir pārrunāti ar visiem maģistra darbu vadītājiem psiholoģijas nodaļas sapulcē, attiecīgajā studiju kursā tēma par kopsavilkumu veidošanu ir padziļināta, tā visa rezultātā darbu kopsavilkumos, vismaz pēdējos 3 gadus, skaidri tiek atspoguļoti pētījuma rezultāti
1.2. padziļināt kursā „Psiholoģisko pētījumu metodoloģija, datu analīze un interpretācija” tēmu par kopsavilkuma veidošanu	Kursa docētājs	
1.3. pārrunāt ar darba vadītājiem kopsavilkuma veidošanas prasības	Programmas direktors	
1.4. pievērst lielāku uzmanību pārbaudot kopsavilkumus	Maģistra darbu vadītāji	
2. Pārbaudes darbi nav pietiekami daudzveidīgi, pārsvarā testi un eksāmeni		
2.1. izvērtēt esošās pārbaudes formas un to atbilstību studiju	Programmas direktors	Studijuursos, kas pamatā saistīti ar teorētisko zināšanu apguvi, tiek saglabāts

kursam;	Kursu docētāji	rakstisks eksāmens kā galvenā zināšanu pārbaudes veids. Dažādība tiek panākta pārbaudījumu noformējot jautājumu vai testa veidā, kā arī piedāvājot eksāmenu kārtot e-vidē, kad studentam fiziski nav jāatrodas auditorijā.
2.2. Pārrunāt iespējas kā dažādot noslēgumu pārbaudījumus	Programmas direktors	
2.3. Veicināt un atbalstīt jaunu pārbaudījumu formu ieviešanu	Programmas direktors Kursu docētāji	Vienlaikus, studijuursos, kas saistīti ar praktisko iemaņu apgūšanu ir palielinājusies iespēja gala pārbaudījumus kārtot, analizējot gadījumus, iesniedzot psiholoģiskās izpētes atzinumus, rakstot esejas un spēlējot lomu spēles.
3. Pētījumos vairāk lietot kvalitatīvās pētniecības metodes		
3.1. Izvērtēt iespēju pielietot kvalitatīvās pētniecības metožu lietošanu maģistra darbā	Programmas direktors	Maģistra studiju programmas studenti visbiežāk izmanto kvantitatīvas pētniecības metodes, lieto gan adaptētas aptaujas, gan adaptē tās maģistra darba izstrādes laikā, tādējādi demonstrējot prasmes veikt akadēmisku pētījumu, apkopot tā rezultātus ar matemātiskās statistikas metodēm, izdarīt korektus secinājumus un atbilstoši interpretēt iegūtos datus. Kvalitatīvo metožu lietošana ir laikietilpīgāka un prasa papildus izpratni šo metožu pielietošanai, līdz ar to vairāk piemērotāka doktora studiju programmai. Taču vienlaikus, atsevišķos gadījumos, kad šādu metožu pielietošana ir atbilstoša izvēlētajai tēmai un pētījuma dizainam, students tiek mudināts un atbalstīts kvalitatīvo pētniecības metožu izmantošanai.
3.2. padziļināt kursā „Psiholoģisko pētījumu metodoloģija, datu analīze un interpretācija” tēmu par kvalitatīvo metožu lietošanu pētniecībā	Kursa docētājs	
4. Paredzēt lielāku elastību lekciju plānojumā		
Informēt studentus par iespējām studēt veidojot individuālo plānu	Programmas direktors	Studentiem ir iespēja izvēlēties studijas pēc individuāla plāna, kas ļauj studējošajiem apgūt studiju programmu sev vēlamā tempā. Lekciju plānojums pēc iespējas tiek veidots, lai samazinātu atsevišķu kursu pārklāšanos un studentiem būtu iespēja apmeklēt ne tikai savas specializācijas kursu, bet arī sev interesējošos citu specializāciju kursus.
5. Veicināt sadarbību ar citām Latvijas augstākās izglītības iestādēm, organizējot psiholoģijas studijas		
5.1. izvērtēt citu augstskolu resursu piesaistīšanas kursu	Programmas direktors	Profesionālās maģistru studijas programmas mācībspēki spēj nodrošināt esošo kursu

docēšanai lietderību		docēšanu augstā līmenī, un līdz ar to citu augstskolu resursi nav nepieciešami. LU ir vienošanās ar vairākām Latvijas augstskolām par studiju kursu savstarpēju atzišanu un studējošo tiesībām izvēlēties līdzvērtīgus kursus sevi interesējošā augstskolā. PN studenti ir informēti par šo iespēju un ir izmantojuši to, lai apgūtu brīvās izvēles kursu.
5.2. Informēt studentus par tiesībām izvēlēties sevi interesējošus kursus citā augstskolā	Programmas direktors	
6. Izveidot vienotu bibliotēku sistēmu un nodrošināt datu bāzu pieejamību		
Informēt studentus un darbiniekus par LU bibliotēkas sistēmu	Programmas direktors	LU bibliotēka nodrošina studentus un docētājus ar nozīmīgākajās studijām un darbam nepieciešamajām datubāzēm. Ar studentiem ir pārrunātas LU bibliotēkas iespējas.

2.3.10. Pielikumi profesionālā maģistra studiju programmai “Psiholoģija”

2.3.10.1. Studiju programmas satura atbilstība valsts akadēmiskās izglītības standartam vai profesijas standartam un profesionālās augstākās izglītības valsts standartam un citiem normatīvajiem aktiem augstākajā izglītībā, tai skaitā, ja iegūstamā kvalifikācija ir reglamentēta profesija

Psiholoģijas profesionālā maģistra studiju programma atbilst LR MK “Noteikumiem par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu” (MK 12.09.2014., noteikumi Nr.512) prasībām. Atbilstības analīze atspoguļota zemāk esošajā tabulā.

13.tabula. Studiju programmas atbilstība valsts profesionālās augstākās izglītības standartam

LR MK “Noteikumu par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu” (MK 12.09.2014., noteikumi Nr.512) prasības	Psiholoģijas profesionālā maģistra studiju programma
Maģistra programmas apjoms ir vismaz 40 kredītpunktu.	Profesionālās 2-gadīgās maģistra studiju programmas apjoms ir 80 kredītpunkti Profesionālās 3-gadīgās maģistra studiju programmas apjoms ir 120 kredītpunkti
Maģistra programmas pilna laika studiju ilgums ir viens līdz divi gadi ar noteikumu, ka kopējais bakalaura un maģistra studiju ilgums nav mazāks par pieciem gadiem.	Profesionālā maģistra studiju programmā ir divi studiju veidi: 2-gadīgā maģistra studiju programma un 3-gadīgā maģistra studiju programma
Maģistra programmas saturs nodrošina zināšanu, prasmju un kompetences apguvi, kas nepieciešama profesionālās darbības veikšanai atbilstoši Latvijas izglītības klasifikācijā noteiktajām ietvarstruktūras	Profesionālā maģistra studiju programmas mērķis ir attīstīt un pilnveidot praktiskās iemaņas, kā arī paaugstināt studentu teorētisko zināšanu apguves līmeni un izpratni par psiholoģijas zinātni. Programmā paredzētās studijas ietver teorētiskus

<p>7. līmeņa zināšanās, prasmēm un kompetencei.</p>	<p>un praktiskus kursus, kuri padziļina zināšanas, kompetenci un prasmes psiholoģiskajā izpētē, konsultēšanā un pētniecībā. Profesionālā maģistra studiju programmas saturs ir uzbūvēts tā, lai beidzot studijas students būtu apguvis un spētu demonstrēt savas zināšanas, prasmes un kompetences atbilstoši Latvijas izglītības klasifikācijā noteiktajām ietvarstruktūras 7. līmenim.</p>
<p>No maģistra programmas apjoma (izņemot to apjomu, kas paredzēts praksei un maģistra darba vai diplomdarba (diplomprojekta) izstrādei) pilna laika studijās ne mazāk kā 30 procentus veido kontaktstundas.</p>	<p>Pilna laika studijās 1 kredītpunktam atbilst 40 akadēmiskās stundas, no kurām 16 stundas ir kontaktstundas, kas ir 40 % no paredzētā apjoma.</p>
<p>Maģistra programmas obligāto saturu veido: studiju kursi, kas nodrošina jaunāko sasniegumu padziļinātu apguvi nozares (profesionālās darbības jomas) teorijā un praksē vismaz piecu kredītpunktu apjomā;</p>	<p>Profesionālā maģistra studiju programmas saturā visi kursi atspoguļo jaunākos sasniegumus un nodrošina padziļinātu apguvi, obligātajā 3-gadīgās maģistra studiju programmas saturā ir ietverti šādi kursi, kopā 27 kredītpunkti Psihologa ētika un profesionālā darbība (2 KP) Bērnu psiholoģiskā izpēte (4 KP) Pieaugušo psiholoģiskā izpēte (4 KP) Psiholoģiskās konsultēšanas pamati (2 KP) Ievads psihiatrijā (2 KP) Obligātajā 2-gadīgās maģistra studiju programmas saturā ir ietverti šādi kursi, kopā 13 kredītpunkti Psiholoģiskā novērtēšana (4 KP) Psiholoģiskā konsultēšana (3 KP) Sociālā izziņa (2 KP) Psihoterapijas teorijas un metodes 1 (2 KP) Profesionālā ētika (2 KP)</p>
<p>pētnieciskā darba, jaunrades darba, projektēšanas darba un vadībzinību studiju kursi vismaz triju kredītpunktu apjomā;</p>	<p>Obligātajā maģistra studiju programmas saturā ir ietverts studiju kurss psiholoģisko pētījumu metodoloģija, datu analīze un interpretācija 1 un 2 (4 KP), kas nodrošina pētnieciskā darba apguvi.</p>
<p>prakse vismaz 26 kredītpunktu apjomā, ja tā ir paredzēta akadēmiskās bakalaura studiju programmas beidzējiem, vai vismaz sešu kredītpunktu apjomā, ja tā ir paredzēta bakalaura programmas beidzējiem. Praksi īsteno saskaņā ar šo noteikumu 15. punktu</p>	<p>Obligātajā 3-gadīgās maģistra studiju programmas saturā ir ietverta prakse 40 kredītpunktu apjomā, savukārt 2-gadīgās maģistra studiju programmas saturā ir ietverta prakse 14 kredītpunktu apjomā, Studentiem ir iespēja iziet praksi gan sadarbības organizācijās, gan LU Psiholoģiskajā palīdzības centrā.</p>
<p>valsts pārbaudījums, kura sastāvdaļa ir maģistra darba vai diplomdarba (diplomprojekta) izstrādāšana un aizstāvēšana, vismaz 20 kredītpunktu apjomā.</p>	<p>Maģistra darba izstrādei paredzēti 24 kredītpunkti.</p>
<p>Papildus šo noteikumu 23. punktā minētajam maģistra programmas obligātajā saturā ietver arī studiju kursus,</p>	<p>Šobrīd nav iekļauts</p>

<p>kuri nodrošina profesionālās kompetences sasniegšanu uzņēmējdarbībā (inovācijas, uzņēmumu organizācija un dibināšana, vadīšanas metodes, projektu izstrādes un vadīšanas pamati, lietvedības un finanšu uzskaites sistēma, zināšanas par darba tiesisko attiecību regulējumu, tai skaitā par sociālā dialoga veidošanu sabiedrībā, kā arī zināšanas par citām novitātēm uzņēmējdarbības vai iestādes vadīšanā), ja tie nav apgūti zemāka līmeņa studiju programmā.</p>	
<p>Ja studējošais Vides aizsardzības likumā un Civilās aizsardzības likumā noteiktās prasības nav apguvis zemāka līmeņa studiju programmā, viņš tās apgūst papildus maģistra programmai.</p>	<p>Studentiem ir iespēja šos kursus apgūt kā izvēles daļas kursus, ja tie nav apgūti zemāka līmeņa studiju programmā.</p>
<p>Ja izpildītas uzņemšanas prasības, maģistra programmā var imatrikulēt studējošos ar iepriekš iegūtu profesionālo bakalaura grādu vai akadēmisko bakalaura grādu, vai profesionālo kvalifikāciju, kura iegūta, pilna laika studijās pabeidzot vismaz četrus gadus ilgu studiju programmu.</p>	<p>Profesionālās maģistra studiju programmas uzņemšanas noteikumi paredz uzņemt studentus:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Divu gadu jeb 4 semestru pilna laika klātienēs studijās, kas ieguvuši otrā līmeņa augstāko profesionālo izglītību psiholoģijā (augstākā profesionālā izglītība psiholoģijā vai psiholoģijas bakalaura izglītība ar profesionālo kvalifikāciju). 2. Trīs gadu jeb 6 semestru pilna laika klātienēs studijās, kas ieguvuši sociālo zinātņu grādu psiholoģijā.
<p>Maģistra programmā studējošie ar iepriekš iegūtu akadēmisko bakalaura grādu pēc sekmīgas maģistra programmas apguves iegūst piektā līmeņa profesionālo kvalifikāciju.</p>	<p>Profesionālās maģistra studiju programmas absolventi iegūst piektā līmeņa profesionālo kvalifikāciju.</p>
<p>Maģistra programmā studiju kursu izvēli, studiju kursu saturu un apjomu, kā arī prakses saturu atbilstoši iegūstamajam grādam nosaka saskaņā ar profesijas standartu (ja tas ir apstiprināts Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomē).</p>	<p>Studiju kursu atbilstība profesijas standartam aprakstīta nākamajā tabulā.</p>
<p>Pēc maģistra programmas apguves piešķir profesionālo maģistra grādu nozarē (profesionālās darbības jomā), kā arī piektā līmeņa profesionālo kvalifikāciju.</p>	<p>Pēc profesionālās maģistru studijas programmas sekmīgas pabeigšanas tiek iegūts profesionālais maģistra grāds psiholoģijā un psihologa kvalifikācija vienā no specializācijām:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. klīniskā psiholoģija 2. izglītības psiholoģija 3. organizāciju psiholoģija 4. juridiskā psiholoģija
<p>Profesionālais maģistra grāds dod tiesības, izpildot uzņemšanas prasības attiecīgajā doktora studiju programmā, turpināt izglītību doktora studiju programmā.</p>	<p>Pēc profesionālās maģistru studijas programmas sekmīgas pabeigšanas ir iespēja uzsākt studijas psiholoģijas doktora studiju programmā.</p>

14.tabula. Studiju programmas salīdzinājums ar psihologa asistenta profesijas standartā iekļauto nepieciešamo zināšanu un prasmju sarakstu

Zināšanas	Kurss programmā, kurā tiek apgūtas nepieciešamās zināšanas
1. Zināšanas priekšstatu līmenī	
1.1. Darba likumdošana	Apgūts bakalaura programmas studiju laikā Latvijas tiesiskā sistēma un tiesību aizsardzības iestādes
1.2. Ekonomikas pamati	Apgūts bakalaura programmas studiju laikā
1.3. Cilvēktiesību pamati	Apgūts bakalaura programmas studiju laikā Latvijas tiesiskā sistēma un tiesību aizsardzības iestādes
1.4. Filozofijas pamati	Apgūts bakalaura programmas studiju laikā
2. Zināšanas izpratnes līmenī	
2.1. Psiholoģijas nozares un profesionālās darbības jomas	Apgūts bakalaura programmas studiju laikā
2.2. Psihes bioloģiskie pamati	Apgūts bakalaura programmas studiju laikā
2.3. Psiholoģijas vēsture	Apgūts bakalaura programmas studiju laikā
2.4. Neiropsiholoģija	Neiropsiholoģija
2.5. Citu psiholoģijas nozaru kursi	Križu un vardarbības psiholoģija Bērnu psihoterapija Psiholoģiskā palīdzība bērniem ar mācību grūtībām Psihoterapijas teorijas un metodes 1 un 2 Procesuālās tiesības Kriminālās uzvedības un vardarbības psiholoģija Policijas darba un izmeklēšanas psiholoģija Psiholoģiskā tiesu ekspertīze Personālvadības psiholoģija Konfliktu risināšana Ievads psihiatrijā Psihiatrija un psihopatoloģija Psihologa darbs bāriņtiesā Kriminālās uzvedības korekcija un likumpārkāpēju resocializācija Inženierpsiholoģija Politiskā psiholoģija Biznesa psiholoģija Relaksācija, vizualizācija un apzinātība Psihodrāma Treniņu vadīšana organizācijās Bērna emocionālā attīstība un agrīnā psiholoģiskā palīdzība 1 un 2 Fokusētā problēmu risināšanas psihoterapija Grupu vadīšanas metodes Mediācijas psiholoģija Eksistenciālā psihoterapija
3. Zināšanas lietošanas līmenī	
3.1. Kvantitatīva un kvalitatīva pētījuma metodoloģija un metodes psiholoģijā	Psiholoģisko pētījumu metodoloģija, datu analīze un interpretācija 1 un 2 Maģistra darbs 1
3.2. Statistikas datu apstrādes metodes un analīzes metodes (vienkāršās un multivariatīvās)	Psiholoģisko pētījumu metodoloģija, datu analīze un interpretācija 1 un 2 Maģistra darbs 2
3.3. Vispārīgā psiholoģija	Apgūts bakalaura programmas studiju laikā
3.4. Psihologa ētika	Psihologa ētika un profesionālā darbība Profesionālā ētika

3.5. Kognitīvā psiholoģija	Apgūts bakalaura programmas studiju laikā
3.6. Attīstības psiholoģija	Attīstības psiholoģija Bērnu attīstības traucējumi
3.7. Sociālā psiholoģija	Personības un sociālā psiholoģija 1 un 2 Sociālā izziņa
3.8. Personības psiholoģija	Personības un sociālā psiholoģija 1 un 2
3.9. Diferenciālā psiholoģija	Apgūts bakalaura programmas studiju laikā
3.10. Pedagoģiskā/mācību psiholoģija	Apgūts bakalaura programmas studiju laikā
3.11. Organizāciju psiholoģija	Organizāciju psiholoģijas teorijas un metodes Organizāciju attīstība
3.12. Darba psiholoģija	Organizāciju psiholoģijas teorijas un metodes
3.13. Klīniskā/patopsiholoģija	Apgūts bakalaura programmas studiju laikā
3.14. Veselības psiholoģija	Apgūts bakalaura programmas studiju laikā
3.15. Ģimenes psiholoģija	Apgūts bakalaura programmas studiju laikā Ģimenes psihoterapija Ģimenes sistēmu teorijas
3.16. Psiholoģiskā konsultēšana	Psiholoģiskās konsultēšanas pamati Psiholoģiskā konsultēšana
3.17. Psihometrika	Testu izstrāde un adaptācija
3.18. Psiholoģiskās izpētes un izvērtēšanas metodes	Bērnu psiholoģiskā izpēte Pieaugušo psiholoģiskā izpēte Psiholoģiskā novērtēšana Standartizētās aptaujas personības izpētei Projektīvās metodikas personības izpētē Depresijas izpēte un novēršana
3.19. Zinātnisko rakstu darbu izstrāde	Maģistra darbs 1, 2 un 3
3.20. Svešvaloda	Apgūts bakalaura programmas studiju laikā
3.21. Informātikas pamati	Apgūts bakalaura programmas studiju laikā
Prasmes	Kurss programmā, kurā tiek apgūtas nepieciešamās zināšanas
Kopīgās prasmes nozarē	
1. Spēja izvēlēties atbilstošu saziņas veidu ar dažāda vecuma un sociālo grupu pārstāvjiem	Psiholoģiskās konsultēšanas pamati Psiholoģiskā konsultēšana
2. Spēja lietot dažādus saskarsmes paņēmienus	Psiholoģiskās konsultēšanas pamati Psiholoģiskā konsultēšana
3. Spēja novērtēt klienta apkārtējās vides faktorus, kultūras un sociālās iezīmes	Bērnu psiholoģiskā izpēte Pieaugušo psiholoģiskā izpēte Psiholoģiskā novērtēšana Standartizētās aptaujas personības izpētei Projektīvās metodikas personības izpētē Depresijas izpēte un novēršana Prakse
4. Spēja atpazīt klienta personības iezīmju un psihisko stāvokļu izpausmes uzvedībā	Bērnu psiholoģiskā izpēte Pieaugušo psiholoģiskā izpēte Psiholoģiskā novērtēšana Standartizētās aptaujas personības izpētei Projektīvās metodikas personības izpētē Depresijas izpēte un novēršana Ievads psihiatrijā Psihiatrija un psihopatoloģija Prakse
5. Spēja balstīts savu profesionālo darbību uz zinātniski pamatotām psiholoģijas	Visos studijuursos

teorijām	
6. Spēja kritiski izvērtēt dažādu metožu validitāti un ticamību	Psiholoģisko pētījumu metodoloģija, datu analīze un interpretācija 1 un 2
8. Spēja ievērot profesionālo ētiku un psihohigiēnu	Psihologa ētika un profesionālā darbība Profesionālā ētika
9. Spēja iegūt psiholoģisku informāciju, adekvāti izmantojot dažāda veida psiholoģijas metodes (novērošana, aptauja, testēšana, intervija u.c.)	Psiholoģiskā novērtēšana
10. Spēja apkopot, analizēt un interpretēt psiholoģiska rakstura informāciju	Psiholoģiskā novērtēšana Psiholoģiskā konsultēšana
11. Spēja izstrādāt pētījuma projektus psiholoģijā un tos realizēt	Maģistra darbs 1, 2 un 3
12. Spēja rakstīt zinātniska pētījuma pārskata darbu/rakstu	Maģistra darbs 1, 2 un 3
13. Spēja lietot statistiskās apstrādes un analīzes datorprogrammas	Psiholoģisko pētījumu metodoloģija, datu analīze un interpretācija 1 un 2

Var secināt, ka psiholoģijas profesionālā maģistra studiju programma ietver kursus, kas nodrošina psihologa profesijas standartā paredzēto zināšanu un prasmju apguvi.

2.3.10.2. Studiju programmas izmaksas un to kalkulācija

Programmas finansējums tiek veikts no budžeta līdzekļiem un studiju maksas ieņēmumiem. Kopš 2015./2016. akadēmiskā gada studiju maksa ir 2000 eiro gadā pilna laika klātienēs studijās.

[Studiju izmaksu tāme PMSP "Psiholoģija" uz 1 studentu 2015.gadā](#)

2.3.10.3. Salīdzinājums ar vienu tāda paša līmeņa un tādām pašām studiju virzienam atbilstošu Latvijas (ja līdzīga studiju programma Latvijā tiek īstenota) un vismaz divām Eiropas Savienības valsts atzītu augstskolu vai koledžu studiju programmām

Profesionālās augstākās izglītības maģistra studiju programma „Psiholoģija” salīdzināta ar **Rīgas Pedagoģijas, izglītības un valdības akadēmijas** maģistra studiju programmu psiholoģijā, kā arī ar **Viļņas Universitātes** un **Stokholmas Universitātes** profesionālās psiholoģijas maģistrantūras programmām.

15.tabula. PMSP “Psiholoģija” salīdzinājums ar citu augstskolu studiju programmām

LU PPMF	RPIVA	Viļņas Universitāte	Stokholmas Universitāte
Psiholoģisko pētījumu metodoloģija, datu analīze un interpretācija	Izpētes darba metodoloģijas sociālajās zinātnēs Kvalitatīvās un kvantitatīvās izpētes metodes	Zinātniski pētnieciskais darbs Kvalitatīvās izpētes metodes	Pētījumu metodes un tēzes
Psiholoģiskā novērtēšana	Pozitīvā psiholoģijā izmantoto izpētes metožu	Psiholoģiskā konsultēšana praksē	Psiholoģiskā novērtēšana

Psiholoģiskā konsultēšana Psihoterapijas teorijas un metodes Neiropsiholoģija Attīstības psiholoģija Krīžu un vardarbības psiholoģija Psihodrāma Eksistenciālā terapija Relaksācija un vizualizācija Psihiatrija Bērnu attīstības traucējumi Psiholoģiskā palīdzība bērniem ar mācību grūtībām	analīze Pozitīvās domāšanas neiropsiholoģiskie aspekti Pozitīvās psiholoģijas intervences metodes Emociju, prāta un ķermeņa mijiedarbība Pozitīvā atbalsta metodes psihoterapijā, Marte Meo metode Stresa vadības metodes un izpēte Pozitīvā domāšana un valoda Pozitīvo resursu izpēte un darbs ar sevi	Psihodinamiskā psihoterapija Kognitīvā psihoterapija Analītiskā psihoterapija Individuālpshoterapija Krīzes un traumas psiholoģija Neiropsiholoģija Attīstības psiholoģija Eksistenciālā terapija Geštallterapija Psihiatrija Mācību grūtības Īpašie bērni	Psihoterapija: teorija un pielietojamība (psihodinamiskā un kognitīvi biheiviorālā psihoterapija) Psiholoģiskās konsultēšanas metodes Izvēles teorētiskais un lietišķais kurss
Sociālā izziņa Sociālā un personības psiholoģija Organizāciju psiholoģijas teorijas un metodes Organizāciju personālvadība Konflikta risināšana	Personības resursu teorijas	Darba fizioloģija Darba psiholoģija Organizāciju konsultēšana Personālvadība Mācības organizācijās Konflikta organizācijās	Organizāciju psiholoģija Grupu attīstība; grupu procesi un vadība Darba psiholoģija Mācīšanās organizācijās

Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības akadēmijā maģistra studiju programma arī tiek realizēta divu mācību gadu laikā, taču tajā nav apakšnozares klīniskajā un organizāciju psiholoģijā. Programmas uzbūve ir līdzīga LU PPMF programmai: ietverti pētījumu metodoloģijas kursi, teorētiskie kursi un praktiskie kursi.

Stokholmas Universitātē profesionālā psiholoģijas studiju programma ir piecu gadu studiju programma, kas apvieno profesionālo bakalaura un maģistra studiju programmu; pēc programmas pabeigšanas ir viena gada prakse. Latvijas Universitātes maģistrantūras programma ir līdzīga: kopējais mācību ilgums ir seši gadi. Abu valstu socioekonomiskie rādītāji un valsts dotācijas izglītības sistēmai vēl aizvien krasi atšķiras. Zviedrijas izglītības sistēma spēj nodrošināt budžeta vietas un dzīvošanas kredīta iespējas visiem studentiem tādā mērā, ka viņiem nav nepieciešams papildus strādāt. Latvijas Universitātes psiholoģijas studiju programma veidota, salīdzinot to ar visu Stokholmas Universitātes 10 semestru programmu, maģistrantūras programmā vadoties īpaši pēc Stokholmas Universitātes 7. - 10. semestrim. Līdzīgi kā Latvijas Universitātē, Stokholmā profesionālā psiholoģijas programma ir kopīga topošajiem skolu, klīniskajiem un organizāciju psihologiem; abās universitātēs studentiem ir iespēja izvēlēties prakses vietas atbilstoši apakšnozarei. Tas salīdzināms ar Latvijas Universitātes studijām. Gan Stokholmas Universitātē, gan Latvijas Universitātē ir kursi, kuros studenti iegūst zināšanas un prasmes individuālajā un grupu konsultēšanā un psihoterapijā (īpaši psihodinamiskajā un kognitīvajā psihoterapijā), organizāciju psiholoģijā (grupu procesi, grupu vadīšana, organizāciju un darba psiholoģija), pētījumu metodoloģijā (psiholoģiskā novērtēšana, kvantitatīvās un kvalitatīvās metodēs) un maģistra darba tēžu izstrādē. Abās programmās nopietna uzmanība tiek pievērsta studentu praksei ar pārraudzību. Tās laikā supervizors gan tiešā veidā novēro studentu darbu, gan arī pārrunā to īpašu supervīziju sesiju laikā, dodot savus ieteikumus un komentārus.

Viļņas Universitātē maģistrantūras programma tiek realizēta 2 gados pēc bakalaura studiju programmas (4 gadi) – tāpat kā Latvijas Universitātē. Atšķirībā no Latvijas Universitātes programmas, Viļņas Universitātē studijas notiek atsevišķi klīniskajā, izglītības un organizāciju psiholoģijā – tās ir 3 atsevišķas programmas. To struktūra ir veidota līdzīgi Latvijas psiholoģijas programmai, kur ietilpst studiju teorētiskie kursi un prakse atbilstošajā apakšnozarē. Kursi ir līdzīgi Latvijas Universitātes programmas kursiem: psihoterapijas metodes un virzieni, pētījumu metodoloģija, psiholoģiskā novērtēšana u.c. Arī Viļņas Universitātē maģistrantūras programmas ietvaros studenti veic praksi, kuru vada pieredzējuši supervizori.

2.3.10.4. Informācija par studējošajiem pārskata periodā

LRI kods	Studiju programmas nosaukums	Progrstatus	2015/2016
47310	2049X Psiholoģija (PMSP)	A	
Stud. skaits			74
1. studiju gadā imatrikulētie			32
Absolventi			22

2.3.10.5. Aptauju rezultātu kopsavilkums par studējošo apmierinātību ar studiju kvalitāti un to izmantošana studiju programmas kvalitātes uzraudzībā

Aptaujas par studiju kursiem tiek veiktas divas reizes mācību gadā – pēc rudens un pavasara semestra. Ar studentu atsauksmēm tiek individuāli iepazīstināts katrs docētājs. Studējošo aktivitāte, LUIS sistēmā pieejamajai kursu novērtējumu aptaujai, aizpildīšanā joprojām ir ļoti zema, līdz ar to lielākajai daļai kursu netiek aprēķināti vidējie rādītāji. LUIS sistēmā pieejamie vērtējumi apkopoti tabulā. Tomēr šos datus nevar uzskatīt par objektīviem un patieso situāciju atainojošiem.

16.tabula. *Psiholoģijas profesionālā maģistra studiju programmas (2-gadīgā) studiju kursu vidējie vērtējumi salīdzinājumā ar iepriekšējiem diviem mācību gadiem**

Kursa kods	Kursa nosaukums	Vidējais vērtējums 2013/14 akad.g.	Vidējais vērtējums 2014/15 akad.g.	Vidējais vērtējums 2015/16 akad.g.
Psih5014	Attīstības psiholoģija	5,6	6,23	5,41
Psih5017	Psihoterapijas teorijas un metodes 1	-	4,82	6,57
Psih5026	Depresijas izpēte un novēršana	-	-	6,61
Psih5093	Psiholoģiskā novērtēšana	6,35	6,52	6,48
Psih5117	Psihologa darbs bāriņtiesā	-	-	6,48
Psih5133	Sociālā izziņa	6,23	6,43	6,14
Psih5338	Psiholoģisko pētījumu metodoloģija, datu analīze un interpretācija 1	-	-	6,08
Psih5403	Fokusētā problēmu risināšanas	6,31	-	5,55

	psihoterapija			
Psih6000	Psiholoģiskā konsultēšana	5,95	6,4	6,05
Psih6339	Psiholoģisko pētījumu metodoloģija, datu analīze un interpretācija 2	6,2	-	5,84
Filz5614	Profesionālā ētika	6,94	6,28	6,29

* Tabulā iekļauti tikai tie kursi, kuriem LUIS sistēmā ir atrodami novērtējumi 2015./2016. m.g.

17.tabula. Psiholoģijas profesionālā maģistra studiju programmas (3-gadīgā) studiju kursu vidējie vērtējumi salīdzinājumā ar iepriekšējiem diviem mācību gadiem*

Kursa kods	Kursa nosaukums	Vidējais vērtējums 2013/14 akad.g.	Vidējais vērtējums 2014/15 akad.g.	Vidējais vērtējums 2015/16 akad.g.
Psih5014	Attīstības psiholoģija	5,6	6,23	5,4
Psih5017	Psihoterapijas teorijas un metodes 1	-	4,82	6,57
Psih5093	Psiholoģiskā novērtēšana	6,35	6,52	6,48
Psih5117	Psihologa darbs bāriņtiesā	-	-	6,48
Psih5133	Sociālā izziņa	6,23	6,43	6,14
Psih5403	Fokusētā problēmu risināšanas psihoterapija	6,31	-	5,55
Psih6000	Psiholoģiskā konsultēšana	5,95	6,4	6,05
Filz5614	Profesionālā ētika	6,94	6,28	6,28
MediP187	Ievads psihiatrijā		6,01	4,44

* Tabulā iekļauti tikai tie kursi, kuriem LUIS sistēmā ir atrodami novērtējumi 2015./2016. m.g.

Lielākā daļa novērtēto kursu 2015./2016. akad.gadā ir saņēmuši vērtējumu virs 6 ballēm, kas norāda uz augstu novērtējumu, un, ka studējošie kopumā ir apmierināti ar studiju programmā ietvertajiem kursiem.

Studenti augstu vērtējuši gan akadēmiski orientētus, gan profesionālus kursus, piemēram, Psihoterapijas teorijas un metodes, Psiholoģiskā novērtēšana un Psihologa darbs bāriņtiesā. Kā ļoti veiksmīgu programmas daļu studenti vērtēja praksi. Studenti augstu vērtē docētāju profesionalitāti, labvēlīgu attieksmi, sistemātisku un strukturētu informāciju lekciju un semināru pasniegšanā, praktisku piemēru izmantošanu un profesionālā darba demonstrācijas. Augstu tika vērtēta vieslektoru iesaistīšana studiju procesa norisē.

Studējošie 2015./2016. m.g. studiju vidi novērtē ar vidējo vērtējumu 5,4 (max.7). Augstu vērtēts lietvežu (6,2) un docētāju darbs (5,6), kā arī apmierinātība ar LU piedāvātajām ārpus studiju aktivitātēm (5,5), viszemāko vērtējumu ir saņēmis kritērijs – atbalsts no studentu padomes un pašpārvaldes (4,0). Savukārt studiju process tiek novērtēts ar vidējo atzīmi 5,3 (max.7). Augstu vērtētas LUIS piedāvātās iespējas (6,3), nepieciešamās informācijas pieejamība (5,8) un apmierinātība ar piedāvātajiem e-kursiem (5,4). Visi studenti ar 0 (nezinu,

nevaru pateikt) ir novērtējuši iespēju piedalīties programmas kvalitātes veidošanā, kas norāda, ka visdrīzāk studentiem nav bijis skaidrs šī kritērija saturs, un nākotnē būtu ar studentiem tas jāpārrunā. Studiju rezultāti tika novērtēti ar vidējo atzīmi 5,3 (max.7). Studenti augstu novērtē sagatavotību darba tirgum (6,0), apmierinātību ar studiju programmu (5,8), vispārpielietojamo prasmju pilnveidošanu (5,6) un iegūtās zināšanas un prasmes (5,6). Visi studenti ar 0 (nezinu, nevaru pateikt) ir novērtējuši kopējo iespaidu par studiju programmas kvalitāti, kas norāda, ka visdrīzāk studentiem nav bijis skaidrs šī kritērija saturs, un nākotnē būtu ar studentiem tas jāpārrunā. Kā vislielākās grūtības studenti min darba un mācību savienošānu (3,6).

1. Kādas izmaiņas vērojamas studējošo vērtējumā par programmā ietvertajiem studiju kursiem salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata periodu?

Kursu vērtējums arī šogad saglabājas praktiski nemainīgi augsts, joprojām lielākā daļa vērtējumu par kursiem ir 5,5 - 6,5 robežās, kas kopumā liecina par apmierinātību ar studiju programmas kvalitāti. Tikai vienā gadījumā 2015./2016. m.g. kursa vērtējums ir zem 5, arī iepriekšējā mācību gadā šādi bija novērtēts viens kurss.

2. Ko studējošie visatzinīgāk vērtējuši studiju kursus: mācībspēku darbs, studiju kursu saturs u.c.?

Visatzinīgāk vērtētie kursi ir bijuši “Depresijas izpēte un novēršana”, “Psihoterapijas teorijas un metodes I”, “Psiholoģiskā novērtēšana” un “Psihologa darbs Bāriņtiesā”. No pārrunām ar studentiem var spriest, ka studenti augstu novērtē pasniedzēju ieguldīto darbu, profesionālo kompetenci, atbalstu un labvēlīgu attieksmi, labu un interesantu darba organizāciju lekcijās, izprotamas un konsekventas kursu prasības.

3. Ko studējošie kritiski vērtējuši studiju programmā: mācībspēku darbs, studiju kursu saturs u.c.?

Kursos, kuros ir zemāka studentu apmierinātība, kritiskas piezīmes saistītas ar kursa satura dublēšanos ar citiem vai iepriekš apgūtiem kursiem, nepietiekami plašām mācīšanas metodēm, nepietiekamu e-vides izmantošanu.

4. Kādi ir plānotie pasākumi studējošo norādīto trūkumu novēršanai un ieteikumu īstenošanai?

Studentiem ir plānots vairāk izskaidrot LU programmu uzbūves principus un vispārizglītojošo kursu nozīmību. Kursu saturu dublēšanos ir grūti novērst, jo profesionālā maģistra studiju programmā iestājas studenti no dažādām studiju programmām, kas apgūtas gan Latvijas augstskolās, gan ārzemēs. Tādēļ atsevišķos gadījumos kursu saturu atkārtotāns ar iepriekš apgūtajiem kursiem ir neizbēgama. Tāpat plānots arī ar zemākos vērtējumus ieguvušajiem docētājiem veikt pārrunas, lai paplašinātu izskatāmo tēmu klāstu.

Plānots pārskatīt visu programmā iekļauto kursu e-studiju materiālus un pārrunāt ar pasniedzējiem iespējas uzlabot šo materiālu kvalitāti, arī piedāvājot kursus e-studiju vides veiksmīgākai izmantošanai.

Plānots pārrunāt ar pasniedzējiem par mācīšanas metožu dažādošanas iespējām.

2.3.10.6. Aptauju rezultātu kopsavilkums par absolventu apmierinātību ar studiju kvalitāti un to izmantošana studiju programmas kvalitātes uzraudzībā

Tika veiktas intervijas ar absolventiem par studiju procesa kvalitāti maģistrantūrā. Tajās piedalījās 9 2015./2016. akad.g. absolventi. Tika uzdoti jautājumi par studiju laikā iegūto zināšanu pielietojamību pašreizējā darbā, galvenajiem ieguvumiem un trūkumiem studiju procesā.

Visi studenti atzīmē, ka iegūtās zināšanas un prasmes ir ļāvušas integrēties darba tirgū. 8 absolventi ir uzsākuši darbu kā psihologi izglītības un/vai klīniskajā jomā. Viens atrodas

darba meklējumos un plāno darbu uzsākt tuvākā gada laikā. Kā programmas priekšrocību absolventi izceļ, ka ir bijusi iespēja apgūt kursus ne tikai izvēlētajā specializācijā, bet arī citu specializāciju kursus. Vairāki absolventi neskatoties uz to, ka ieguvuši klīnisko specializāciju, uzsākuši darbu izglītības iestādēs, līdz ar to noderīgi it apgūtie kursi šajā jomā.

Vērtējot pieredzi studiju procesa laikā, studenti īpaši izceļ pasniedzēju atsaucību un atbalstu, sniegtās zināšanas un praktiskās metodes, kuras šobrīd var pielietot ikdienas darbā. Īpaši augstu tiek novērtēti kursi, kuros bija iespēja trenēt praktiskās iemaņas. Studenti novērtē, ka bijusi iespēja prakses ietvaros strādāt regulārā supervizora uzraudzībā.

Kā pilnveidojamas lietas, studenti atzīmē lielo mācību apjomu studiju pirmajā un arī otrajā (3-gadīgā programma) gadā, novērtē, ka slodze bijusi ļoti liela un bijušas grūtības savienot mācību procesu ar darbu.

Pēc studiju beigšanas jaunie psihologi izjūt atbalsta trūkumu ikdienas darba pienākumu veikšanai un informācijas trūkumu par aktualitātēm psiholoģijas jomā.

1. Kādas izmaiņas vērojamas programmas beidzēju vērtējumā par programmu un tajā ietvertajiem kursiem salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata periodu?

Būtiskas izmaiņas absolventu novērtējumā nav vērojamas. Kopumā absolventi ir apmierināti ar studiju programmas kvalitāti, izjūt, ka iegūtās zināšanas un prasmes ir pietiekamas, lai veiksmīgi uzsāktu patstāvīgu darbu kā psihologs.

2. Ko programmas beidzēji visatzinīgāk vērtējuši studiju programmā: mācībspēki, studiju kursi, studiju procesa organizācija, materiāltehniskais nodrošinājums, studiju rezultāti u.c.?

Gan iepriekšējos gados, gan šogad studenti atzinīgi novērtē piedāvāto studiju kursu kvalitāti un mācībspēku darbu. Visos vērtējumos īpaša vērtība tiek piešķirta kursiem, kuri attīsta un pilnveido praktiskās iemaņas.

3. Ko programmas beidzēji kritiski vērtējuši studiju programmā: mācībspēki, studiju kursi, studiju procesa organizācija, materiāltehniskais nodrošinājums, studiju rezultāti u.c.?

Studenti izsaka priekšlikumus par noslogojuma izlīdzinājumu, kas saistīts ar kontaktstundu un sagatavojamo darbu daudzumu izlīdzinājumu starp mācību gadiem. Taču vienlaikus atzīst, ka iespēja rūpīgi izstrādāt maģistra darbu bez daudzu citu kursu paralēlas kārtošanas ir bijis nozīmīgs ieguvums kvalitatīvai darba veikšanai.

4. Kādi ir plānotie pasākumi programmas beidzēju norādīto trūkumu novēršanai un ieteikumu īstenošanai?

Ņemot vērā, ka studenti izceļ praktisko iemaņu nozīmi, plānots pārrunāt ar mācībspēkiem par iespējām palielināt praktisko nodarbību skaitu, iekļaut vairāk vingrinājumus un lomu spēles, kas veicina profesionālo kompetenču attīstīšanos.

Sniegt studentiem vairāk informācijas par iespēju saņemt profesionālu atbalstu, iesaistoties profesionālajās asociācijās. Attīstīt iespējas saņemt konsultācijas arī pie LU mācībspēkiem, lai to realizētu, ir jāpilnveido sadarbība ar profesionālajām asociācijām.

2.3.10.7. Studējošo pašpārvalde un līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā

Studenti savus priekšlikumus studiju procesa uzlabošanai izsaka gan nodarbību ietvaros, gan personīgos kontaktos ar nodaļas mācībspēkiem un tehnisko personālu. Katra mācību semestra sākumā un noslēgumā programmas direktore tiekas ar katra kursa studentiem, lai noskaidrotu viņu viedokli un priekšlikumus par programmas norisi. Jāveicina, lai studenti aktīvāk aizpildītu gan studiju kursu, gan studiju novērtēšanu LUIS sistēmā.

Tipiski profesionālās maģistra studijas programmas studenti nav aktīvi iesaistīti pašpārvaldes darbā. Lielākoties tikai tie studenti, kas bija iesaistījušies pašpārvaldes aktivitātēs iepriekšējos studiju posmos, turpina to darīt arī maģistra studiju programmas laikā. Lai veicinātu aktīvāku maģistra programmas studentu iesaistīšanos pašpārvaldes darbā, nepieciešams organizēt tikšanās studentu pašpārvaldei ar programmu studentiem, kuru laikā tiktu skaidrotas iesaistīšanās iespēja un ieguvumi.

2.4. Psiholoģija (Doktora) 51310

2.3.1. Studiju programmas nosaukums, iegūstamais grāds, profesionālā kvalifikācija vai grāds un profesionālā kvalifikācija

Nosaukums – **Psiholoģijas doktora studiju programma**

Iegūstamais grāds ir *doktora grāds psiholoģijā*: Dr.psych.

2.4.2. Studiju programmas mērķi un uzdevumi

Psiholoģijas doktora studiju programma LU tiek īstenota kopš 20 gs. 80-tajiem gadiem, to akreditējot un pārkreditējot 2002., 2008. un 2013. gadā. Pārskata periodā programmas galvenie mērķi un uzdevumi nav mainījušies, bet vēl vairāk ir pastiprināta to starptautiskā dimensija, jau agrīnā studiju periodā iesaistot doktorantus nodaļas pētniecības projektos, kursu docēšanā un zinātnisko rakstu rakstīšanā, veicinot to iesniegšanu izdevumos, kas indeksēti tieši Web of Science datu bāzēs, kā arī dodot doktorantiem iespēju jau pirmā kursa laikā piedalīties ne tikai vienā, bet pat vairākās starptautiskās konferencēs.

Programmas mērķis - sagatavot augsti kvalificētus zinātniekus un mācībspēkus dažādās psiholoģijas nozarēs (programmas studiju virzienos - *vispārīgā/kognitīvā, klīniskā, attīstības, personības, sociālā/ organizāciju psiholoģijā*), veicinot viņu kompetences un prasmes pētījuma projekta izstrādē, pētniecības darba organizācijā, vadībā un realizācijā, zinātnisko rakstu izstrādē, pamatojoties uz dziļāku psiholoģijas teorijas un metodoloģijas izpratni vismaz divās psiholoģijas apakšnozarēs, prasmi sadarboties ar savas jomas speciālistiem Latvijas un starptautiskā mērogā, un izstrādājot oriģinālu zinātnisku pētījumu - promocijas darbu, kuru aizstāvot tiek iegūts starptautiski pielīdzināms zinātņu doktora grāds psiholoģijā. Klīniskās psiholoģijas virziena doktorantiem programma piedāvā papildus specializāciju kognitīvi biheiviorālā terapijā (KBT), (šāda specializācija ir tikai Latvijas Universitātes doktorantūrā Baltijas valstu vidū). Specializācija tiek īstenota sadarbībā ar Latvijas Kognitīvi biheiviorālās terapijas asociāciju.

Pārskata gadā mums izdevies panākt, ka doktoranti un zinātniskā grāda pretendenti pārsvarā iesniedz publicēšanai rakstus izdevumos, kas ir indeksēti Web of Science vai citās pazīstamās starptautiskās datu bāzēs.

Programmas uzdevumi

1. Veicināt *zinātniskos pētījumus programmā* pārstāvētās psiholoģijas zinātnes apakšnozarēs.
2. Nodrošināt *pētnieciskam, akadēmiskam un profesionālam darbam nepieciešamo iemaņu apgūšanu*, īpašu uzmanību veltot zinātnisku publikāciju sagatavošanā un iesniegšanā Web of Science un Scopus indeksētos izdevumos.
3. Veicināt doktorantu savstarpējo, Latvijas un starptautiska mēroga *sadarbību* pētniecības jomā.
4. Veicināt doktorantu personības izaugsmi un motivāciju mūžizglītībai.

Visi uzdevumi tiek sekmīgi pildīti, jo pašlaik programmā tiek izstrādātas disertācijas 4 zinātņu apakšnozarēs (vispārīgā/kognitīvā, attīstības, klīniskā un sociālā/organizāciju psiholoģijā), katrs aktīvs doktorants vidēji gadā uzrakstīja 0,8 zinātnisku rakstu (trīs raksti indeksēti Web of Science, skat. pielikumu - [Psiholoģijas doktorantu un grāda pretendentu](#)

[publikācijas 2015./2016.akad.gadā](#)) un piedalījās vidēji 1,3 zinātniskās konferencēs, veidojot kontaktus ar Eiropas un Baltijas valstu zinātniekiem

2.4.3. Studiju programmā paredzētie studiju rezultāti

Absolvējot programmu, doktoranti apgūst šādas zināšanas, prasmes un kompetences:

1. **zināšanas** – izpratne par mūsdienu psiholoģijas zinātnes vispārīgām attīstības tendencēm un likumsakarībām un padziļinātas zināšanas izvēlētajā specializācijas virzienā;
2. **prasmes** – izstrādāt un realizēt oriģinālu pētījumu, kritiski izvērtēt tā rezultātus promocijas darba formātā, sagatavot zinātniskus rakstus par pētījuma rezultātiem un prezentēt tos konferencēs. Docēt lekcijas vai KBT doktorantiem – konsultēt klientus;
3. **kompetences** – nepieciešamas zinātniskā un akadēmiskā darba patstāvīgai izpildei mūsdienu zinātnes līmeņa kontekstā.

Programmā apgūtās zināšanas, prasmes un kompetences atbilst 7. EQF līmenim.

Pārskata periodā programmas rezultātus sasniedza vairāki programmā studējošie doktoranti:

- a) četri programmas doktoranti - I. Plauča, V. Silkāne, I. Lapsiņa, L. Ivanova-Hačatrjana - pabeidza sekmīgi studijas, priekšizstāvējot disertācijas un saņemot 2 recenzentu un PD padomes atzinumus virzīt darbus uz aizstāvēšanu Promocijas padomē;
- b) trīs zinātniskā grāda pretendenti (G. Geikina, E. Birziņa, S. Umbraško) iesniedza savas disertācijas uz aizstāvēšanu Promocijas padomē (aizstāvēšanas nozīmētas š.g. 1. novembrī un 6. decembrī), saņemot akceptu no VZKK;
- c) divi zinātniskā grāda pretendenti 2015. gada oktobrī aizstāvēja disertācijas un ieguva doktora grādu psiholoģijā – M. Orlovska “Kvalitatīvu un kvantitatīvu lasītprasmes traucējumu pazīmju identificēšanas sistēmas izveide latviešu valodai” un L. Katšena “Stereotipi par palīdzošo profesiju pārstāvjiem un nodomi palīdzības meklēšanā garīgās veselības problēmu gadījumos”.

2.4.4. Uzņemšanas noteikumi

Studiju programmā tiek uzņemti pretendenti konkursa kārtībā, kuru iepriekšējā izglītība ir maģistra grāds psiholoģijā (vai tai pielīdzinātā izglītība), un, kuri iestājpārrunās ir sekmīgi aizstāvējuši promocijas darba pētījuma projektu, demonstrējuši labas angļu valodas zināšanas un ieguvuši arī augstākus vērtējumus citos [LU Rektora apstiprinātos doktorantu uzņemšanas kritērijos](#):

<i>Studijas</i>	Maģistra vai tam pielīdzināmās studijās vidējā svērtā atzīme
	Maģistra darba vērtējums
<i>Iestrāde</i>	Zinātnisko publikāciju skaits par plānoto promocijas darba tēmu
	Nozīmīgs ieguldījums zinātniskās darbības jomā
	Uzstāšanās ar referātu starptautiskajās zinātniskajās konferencēs par plānoto promocijas darba tēmu
<i>Pieredze</i>	Dalība starptautiskajos, LZP, LU, citu augstskolu pētniecības projektos par plānoto promocijas darba tēmu
	Darba stāžs saistībā ar promocijas darba tēmu vai saistība ar darbu LU
<i>Perspektīva</i>	Stażēšanās/studijas ārzemju augstskolās un pētniecības institūcijās
	Promocijas darba aktualitāte un atbilstība LU un Latvijas zinātnes prioritāriem

	pētījumu virzieniem
	Zinātniskais vadītājs strādā pie plānotā promocijas darba tēmas
<i>Projekts un pārrunas</i>	Pētījuma pieteikuma zinātniskā kvalitāte plānotajam promocijas darbam
	Pārrunu rezultāti, pretendenta motivācija

Katrs kritērijs, atbilstoši apstiprinātai LU skalai, tiek vērtēts 0 - 2 vai 0 - 5 punktu diapazonā, kopējais vērtējums veidojas kā summa. Lai uzsāktu sekmīgas studijas psiholoģijas doktorantūrā, ir būtiski, lai pretendentam ir maģistra grāds psiholoģijā, jo, ja dažus gadus iepriekš, uzņemšanas noteikumos pieļāvām arī stāšanos ar citu izglītību un papildu eksāmenu kārtošanu, bet, tā kā praksē nebija neviena sekmīga precedenta, ka uzņemšanā tiktu izpildīti kritēriji pietiekamā līmenī, tad no šī varianta esam atteikušies. Turpmāk plānojam virzīties uz promocijas darba izstrādi zinātnisko rakstu kopas formātā, tāpēc pretendentu augsts profesionālais sagatavotības līmenis ir būtisks, lai doktoranti veiksmīgi publicētos jau pirmajos studiju gados.

2.4.5. Studiju programmas plāns

Studiju programma ir mērķtiecīgi virzīta uz to, lai doktorants, pirmajā studiju gadā, profesoru vadībā vairāku kursu ietvaros iepazītos ar psiholoģijas vispārīgām jaunākajām konceptuālajām nostādņēm, teorijām, kvalitatīvo un kvantitatīvo pētniecības metodoloģiju un multivariatīvām datu apstrādes metodēm, lai precizētu savu pētījuma projektu un varētu intensīvi ķerties pie pētījuma realizācijas un pat pirmā zinātniskā raksta izstrādes. Tāpēc gan docēto kursu plāns, gan vadītāja regulāras tikšanās ar doktorantiem nozaru darba grupās ir pakārtotas šim mērķim (18. tabula).

18.tabula. Doktora studiju programmas “Psiholoģija” (37301) studiju plāns

37301 Psiholoģija (DOK)		Pār- baude	KP	2015./16.		2016./17.		2017./18.	
				1.kurss		2.kurss		3.kurss	
				1. sem	2. sem	3. sem	4. sem	5. sem	6. sem
Kopā			144	18	30	19	27	30	20
A Daļa			128	14	26	11	27	30	20
Apakšdaļa PD-Promocijas darbs			100	0	20	5	25	30	20
Psih7045	Promocijas darbs psiholoģijā I (Promocijas pētījuma projekta izstrāde un aizstāvēšana)	Ieskaite	20		20				
Psih7046	Promocijas darbs psiholoģijā II (Pētījuma metožu aprobācija pilotpētījumā)	Ieskaite	5			5			
Psih7047	Promocijas darbs psiholoģijā III (Teorētiskās daļas izstrāde un priekšizstāvēšana)	Ieskaite	20				20		
Psih7048	Promocijas darbs psiholoģijā IV (Empīriskās daļas izstrāde un priekšizstāvēšana)	Ieskaite	15					15	
Psih7049	Promocijas darbs psiholoģijā V (Pētījuma rezultātu prezentēšana starptautiskā zinātniskā konferencē)	Ieskaite	5				5		
Psih7050	Promocijas darbs psiholoģijā VI (Zinātniskais raksts par pētījuma rezultātiem)	Ieskaite	15					15	
Psih7051	Promocijas Darbs Psiholoģijā VII (Promocijas darba pabeigšana un priekšizstāvēšana)	Ieskaite	20						20
Apakšdaļa PEN-Promocijas eksāmens nozarē			4	4					
Psih7026	Mūsdienu psiholoģijas teorijas I:Psiholoģijas vēstures un zinātnes filozofijas mūsdienu izpratne/ promocijas eksāmens psiholoģijā	Eksāmens	4	4					

Apakšdaļa PESv-Promocijas eksāmens svešvalodā			4			4			
Valo7079	Angļu valoda doktorantiem-promocijas eksāmens	Eksāmens	4			4			
Apakšdaļa MPT-Mūsdienu psiholoģijas teorijas			6	2	2	2			
Psih7052	Mūsdienu psiholoģijas teorijas III (Vispārīgā/kognitīvā psiholoģija un neiropsiholoģija)	Ieskaite	2		2				
Psih7040	Mūsdienu psiholoģijas teorijas IV (attīstības un klīniskās psiholoģijas teorijas)	Ieskaite	2	2					
Psih7038	Mūsdienu psiholoģijas teorijas V (Personības, sociālās un organizāciju psiholoģijas teorijas)	Ieskaite	2			2			
Apakšdaļa PPMM-Psiholoģijas pētniecības metodoloģija un metodes			12	8	4				
Psih7042	Psiholoģijas pētniecības metodoloģija un metodes I (Kvantitatīvās pētniecības metodes)	Ieskaite	4		4				
Psih7017	Psiholoģijas pētniecības metodoloģija un metodes II (Kvalitatīva pētniecība)	Ieskaite	2	2					
Psih7043	Psiholoģijas pētniecības metodoloģija un metodes III (Zinātniskā komunikācija)	Ieskaite	6	6					
Apakšdaļa PEA-Promocijas eksāmens apakšnozarē			2				2		
Psih7057	Vispārīgā (kognitīvā) psiholoģija - promocijas eksāmens	Eksāmens	2						
Psih7058	Klīniskā psiholoģija - promocijas eksāmens	Eksāmens	2						
Psih7059	Sociālā/organizāciju psiholoģija - promocijas eksāmens	Eksāmens	2				2		
Psih7060	Attīstības psiholoģija - promocijas eksāmens	Eksāmens	2						
Psih7061	Personības psiholoģija - promocijas eksāmens	Eksāmens	2						
B daļa			16	4	4	8			
Apakšdaļa LKA-Lekciju kursi apakšnozarē			8	4	4				
Psih7062	Kognitīvi biheiviorālā psihoterapija	Ieskaite	4						
Psih7031	Seminārs klīniskā psiholoģijā	Ieskaite	4	4					
Psih7039	Seminārs attīstības psiholoģijā	Ieskaite	4		4				
Psih7028	Seminārs personības psiholoģijā	Ieskaite	4						
Psih7030	Seminārs sociālā un organizāciju psiholoģijā	Ieskaite	4						
Psih7000	Seminārs vispārīgā/kognitīvā psiholoģijā	Ieskaite	4						
Apakšdaļa APD-Akadēmiskā, profesionālā darbība			8			8			
Psih7054	Akadēmiskā darbība psiholoģijā	Ieskaite	4			4			
Peda7108	Aktuālās metodes studiju kursu docēšanā augstskolā	Ieskaite	4			4			
Psih7029	Supervizēta prakse kognitīvi biheiviorālajā psihoterapijā 1	Ieskaite	2						
Psih7041	Supervizēta prakse kognitīvi biheiviorālajā psihoterapijā 2	Ieskaite	4						
Psih7053	Supervizēta prakse kognitīvi biheiviorālajā psihoterapijā 3	Ieskaite	2						
		Kopā	144	18	30	19	27	30	20

Programmā doktorantu reģistrācija notiek LUIS un vērtējumu uzskaitē Moodle vidē. Moodle vidē ir ievietoti doktorantiem nepieciešamie materiāli un norādītas svarīgākās e-adreses papildu informācijas iegūšanai. Promocijas darbaursos šī informācija ir tikai vispārīga, jo katrs vadītājs strādā ar doktorantu individuāli un nelielās darba grupās pa studiju virzieniem.

Pārskata periodā ir pilnībā pabeigta programmas sakārtošana LUIS, ietverot arī katram doktorantam atbilstošo programmas plānu.

2.4.6. Studiju programmas praktiskā īstenošana (izmantotās studiju metodes un formas, tālmācības metožu izmantošana)

Kursu docēšana norit latviešu un angļu valodā, ja lekciju lasa viesprofesors. Kursu docēšana notiek otrdienās Humanitāro un sociālo zinātņu centrā Kalpaka bulvārī 4, 309. un 310. telpā. Telpas ir jaunas, moderni iekārtotas ar visu nepieciešamo tehniku kursu docēšanai. Nodarbības sākās parasti plkst. 8.30 un beidzas plkst. 16.00 vai 17.45. Citreiz doktorantiem lekcijas ir arī Jūrmalas gatvē 76 vai Raiņa bulv.19 vai citur LU, ja viesprofesors lasa lekcijas plašākai auditorijai. KBT doktorantu nodarbības sadarbībā ar Latvijas KBT asociāciju tiek noturētas Kalpaka bulvāra konferenču zālē 2 - 3 dienas pēc kārtas piektdienās – svētdienās katru otro mēnesi.

Studiju kursus skat. LUIS <https://luis.lanet.lv/pls/pub/kursi>. Programmā pārsvarā visus kursus docē 1 reizi divos gados, izņemot kursu „Mūsdienu psiholoģijas teorijas I” un „Psiholoģijas pētniecības metodoloģija un metodes I-III”, kas ir būtiski promocijas darba izstrādei. Promocijas eksāmeni tiek vērtēti 10 ballu sistēmā, pārējosursos ir ieskaites.

Programmā pavisam ir 4 kursi, kur dominē lekcijas kā studiju forma (pārskati par mūsdienu psiholoģijas teorijām dažādās psiholoģijas nozarēs), vēl 4 kursi satur mazāk lekcijas, bet vairāk seminārus un praktiskos darbus – tie ir pētniecības metodoloģijas kursi –, 3 kursi (KBT doktorantiem 6 kursi) ir tikai kā semināri vai supervīziju nodarbības, kur norisinās aktīvas diskusijas un doktorantu prezentācijas. Ja doktoranti nevar ierasties uz kādu nodarbību, tad Moodle vidē ir pieejami nepieciešamie materiāli patstāvīgam darbam.

Ja iepriekšējos gados aptaujās doktoranti atzīmēja, ka viņi ir ļoti apmierināti ar teorētiskiem kursiem, tad tagad, turpinot šos kursus novērtēt kā ļoti labus un teicamus, viņi rosina kopumā samazināt lekciju skaitu un vairāk laika veltīt diskusijām par viņus interesējošām tēmām.

Pētījuma projekta aizstāvēšana, promocijas darba teorētiskās un empīriskās daļas aizstāvēšana, kā arī promocijas darba gala versijas priekšizstāvēšana, tiek organizēta publiski Psiholoģijas doktorantūras padomē, piedaloties arī doktorantiem. Šī gada doktoranti ierosināja šīs aizstāvēšanas organizēt vēl plašākā kontekstā, piemēram, Psiholoģijas nodaļas sēdē.

Doktoranti augsti novērtē diskusijas ar tiem viesprofesoriem, kas viņiem velta individuālo laiku, lai pārrunātu ar viņiem pētījuma projektus. Pārskata periodā to darījuši gan prof. *Julius Kuhl* (Vācija), gan *Amanda Golbeck* (ASV). Turklāt prof. *Julius Kuhl*, būdams ievērojams Eiropas personības psiholoģijas pētnieks, jau vairākus gadus regulāri konsultē mūsu doktorantus viņu pētījumu projektu jautājumos. Arī prof. Amanda Golbeka šogad ienesa jaunas vēsmas statistikas mūsdienu jautājumos.

Praktiskajā realizēšanā problēma ir tā, ka ne vienmēr profesori veic aktuālas izmaiņas LUIS kursa aprakstos, bet tās parādās Moodle vidē, kursam sākoties, pievienotajos jeb aktualizētajos lekciju un semināru materiālos. Docētāju neapmierinātība ir saistīta ar to, ka, semestrim sākoties, LUIS vairs neļauj procesā veikt izmaiņas, kaut gan doktorantiem studiju gads sākās oktobrī, līdzīga situācija veidojas arī pavasara semestrī.

Kaut arī kopumā programmas didaktiskā koncepcija ir orientēta uz doktorantu maksimālu iesaisti sava pētījuma izstrādē, tomēr lielais patstāvīgais darbs, ko veic doktorants, un vadītājs to neredz, neļauj citreiz savlaicīgi pārrunāt kādus pētījumam svarīgus jautājumus.

2.4.7. Vērtēšanas sistēma (izglītības kritēriji un vērtēšanas metodes studiju rezultātu sasniegšanai un novērtēšanai, pārbaudes formas un kārtība)

Katru gadu doktorants iesniedz pārskatu par realizēto studiju plānu un ziņo par to Psiholoģijas doktorantūras padomē. Parasti 80% doktorantu sekmīgi apgūst programmu, bet pārējie 20% atrodas akadēmiskā atvaļinājumā. Galvenais vērtējums ir saistīts ar promocijas darba izstrādi. Ja doktorants veic plānoto darbu pētniecībā, tad ir laba prognoze, ka viņš sekmīgi pabeigs doktorantūru.

Promociju eksāmenuursos – nozarē, apakšnozarē un svešvalodā –, doktoranti saņem vērtējumus 10 ballu sistēmā, pārējosursos – ieskaitīts vai neieskaitīts. Doktorants saņem atgriezeniskasaites par realizēto studiju aktivitāšu kvalitāti arī netieši, piemēram, piedaloties ar ziņojumiem LU ikgadējā akadēmiskajā konferencē, Latvijas mēroga vai starptautiskā konferencē. Nozīmīgs papildu vērtēšanas aspekts ir doktoranta akceptētais zinātniskais raksts publicēšanai starptautiski recenzētā izdevumā, kas ir programmas obligāta prasība. Pēdējos gados atbilstoši LU attīstības stratēģijai iesakām publicēties Web of Science datu bāzes izdevumos.

Psiholoģijas promocijas padome darbojas saskaņā ar tās nolikumu “Noteikumi par promocijas padomēm un promocijas procesu Latvijas Universitātē” (12.04.2006, Nr. 1/67), tāpēc, kad darbs tiek iesniegts uz aizstāvēšanu, tad Promocijas padome zinātniskā grāda pretendētam nozīmē trīs neatkarīgus ekspertus (vismaz vienu ārvalstu ekspertu) un nosūta visus dokumentus uz VZKK atzinuma saņemšanai un organizē promocijas darba aizstāvēšanu.

Svarīgākie vērtējumi doktorantūras darba kvalitātei ir aizstāvētie promocijas darbi. Pārskata 2015./2016. gadā sekmīgi aizstāvējuši savus promocijas darbus un ieguvuši doktora grādu psiholoģijā divi bijušie doktoranti (viņu uzvārdi tekstā minēti iepriekš), vēl 3 savus jau iesniegtos darbus aizstāvēs 2016.gada novembrī - decembrī.

Programma ļoti iegūta, ja būtu starptautiski studenti, bet līdz šim jau vairāki interesenti tomēr neiesniedza savus izglītības dokumentus atzīšanai AIK. Tas ir virziens, kurā nopietni jāstrādā visai fakultātei.

2.4.8. Studiju programmas absolventu nodarbinātības perspektīvas, pamatojot atzinumus ar atsaucēm uz informācijas avotiem

Abas pagājušā gada psiholoģijas doktora grāda ieguvējas ir sekmīgi nodarbinātas. Viena strādāja Valsts probācijas dienestā: Valsts probācijas dienesta projekts Nr.LV08/1 „Alternatīvu brīvības atņemšanai sekmēšana (ieskaitot iespējamo pilotprojektu elektroniskajai uzraudzībai)”, bet šovasar emigrēja uz Lielbritāniju un pašlaik piedalās darba intervijās, lai iegūtu darbu pētniecības vai psiholoģijas jomā Londonā. Otrā absolvente strādā Personāla vadības konsultāciju uzņēmuma [SIA “Eiro Personāls”](#) un plāno iesniegt projektu LU pēcdoktorantūras grantam, un turpināt karjeru zinātnē. Trīs zinātniskā grāda pretendentes, kas aizstāvēsies šī gada nogalē, ir gan pašnodarbināti profesionāli psihologi, kas konsultē klientus un strādā dažādos ar sabiedrības veselību saistītos projektos, ko pašas arī vada, gan viena no viņām atrodas bērna kopšanas atvaļinājumā.

Kopumā pēdējo gadu programmas absolventi strādā vairākās Latvijas augstskolās, valsts iestādēs un privātajos uzņēmumos, piemēram, par docētājiem [Latvijas Universitātes Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes Psiholoģijas nodaļā](#) strādā doc. Ieva Stokenberga, par pētniekiem un docētājiem [Rīgas Stradiņa universitātes Sabiedrības veselības](#)

[un sociālās labklājības fakultātes Veselības psiholoģijas un pedagoģijas katedrā](#) () strādā Jeļena Koļesnikova, Viktorija Perepjolkina, [RISEBA](#) strādā Inese Muzikante par docenti un nesen absolvente Tatjana Kanonire (Turilova-Miščenko) ir ievēlēta par asociēto profesoru [National Research University Higher School of Economics Maskavā](#). Absolvente Līva LaMontage (Gabrāne) dzīvo un strādā *ASV MECLABS Jacksonville*, Floridā par pētniecības menedžeri.

Īstenībā Latvijas darba tirgū trūkst augsti kvalificētu psihologu, kas spēj veikt gan lietišķos pētniecības projektus, docēt kursus, gan būt profesionāli konsultanti pašvaldības un izglītības iestādēs. Jau ir trīs gadījumi, kad grādu ieguvušie emigrē uz ārvalstīm. Psiholoģijas nodaļa iesaista kursu docēšanā jau doktorantus (V. Silkāna, E. Vanags, R. Eglītis, L. Ivanova-Hačatrijana, L. Roķe-Reimate), jo darba tirgū trūkst brīvu speciālistu ar doktora grādu, kas vēlētos strādāt LU ar piedāvāto atalgojumu, jo pašlaik speciālistiem ar psiholoģijas maģistra algu ir krietni lielāks atalgojums nekā lektoram un pat docentam LU.

2.4.9. Iepriekšējā studiju virziena akreditācijā vai studiju programmas licencēšanas ietvaros konkrētajai studiju programmai saņemto ieteikumu ieviešana

Izvērtējot studiju virzienu, iepriekšējo gadu eksperti vairāk uzmanības veltīja bakalaura un maģistra studiju programmām, bet īpaši nepieminēja doktora studiju programmu. Tomēr, ja kritiski raugās uz situāciju, tad par svarīgāko varētu uzskatīt viesdoktorantu trūkumu un nepietiekamu ilgstošāku mūsu doktorantu stažēšanos Eiropas sadarbības universitātēs. Mūsu programmas doktoranti ļoti aktīvi piedalās starptautiskās konferencēs un apmeklē Eiropas Universitātes, parasti šo konferenču ietvaros piedaloties dažādās darbnīcās, bet neredz iespēju būt ilgāku laiku prombūtnē no Latvijas. Viņiem visiem pamatdarbs ir ārpus LU un 70% ir ģimenes un bērni. Viena doktorante bija pieteikusies DAAD stipendiju konkursam, bet to neieguva. Pat, ja nav tiešu ieteikumu no ekspertiem, perspektīvs virziens ir vispirms pastiprināt doktorantu zinātnisko kapacitāti un pāriet uz promocijas darbu kā zinātnisko rakstu kopu, tad aizvien vairāk piesaistīt pētniecības grantus (pašlaik nodaļā ir piesaistīti 3 pētniecības projekti) un nodrošināt tajos darbu doktorantiem. Arī starptautiskie studenti, kas vēlējas stāties mūsu doktorantūrā, meklē tādas doktorantūras, kas viņiem maksā, nevis otrādi. Pašlaik izstrādes procesā ir plašs longitudināla pētījuma projekts, kurā paredzēts iesaistīt gan vietējos, gan ārvalstu doktorantus.

2.4.10. Pielikumi doktora studiju programmai “Psiholoģija”

2.4.10.1. Studiju kursu un studiju moduļu apraksti, pievienojot studiju kursu aprakstus tajās valodās, kurās tiek īstenotas studijas

Kursa definētie mērķi, kompetences, prasmes un zināšanas tiek pilnā mērā īstenotas programmas kursos, ko atklāj atbilstoša salīdzināšanas procedūra.

2.4.10.2. Studiju programmas satura atbilstība valsts akadēmiskās izglītības standartam vai profesijas standartam un profesionālās augstākās izglītības valsts standartam un citiem normatīvajiem aktiem augstākajā izglītībā, tai skaitā, ja iegūstamā kvalifikācija ir reglamentēta profesija

Programmā apgūtās zināšanas, prasmes un kompetences atbilst 7. EKI līmenim:

Zināšanas - doktoranti spēj parādīt padziļinātas un paplašinātas zināšanas un izpratni vismaz divās psiholoģijas nozarēs, tās atbilst psiholoģijas zinātnes nozares jaunākajiem atklājumiem (doktorantūras programmā ir ietverti 4 kursi “Mūsdienu psiholoģijas teorijas-I-V” un tam sekojoši nozaru Semināru kursi nodrošina labu pamatu doktorantu inovatīvai domāšanai un oriģināla pētījuma izstrādei un realizācijai, darbojoties arī dažādu jomu saskares laukā. Visas Psiholoģijas promocijas padomē iesniegtās disertācijas ir sekmīgi aizstāvētas ar pozitīvām ārvalstu ekspertu recenzijām).

Prasmes: doktoranti spēj patstāvīgi izmantot psiholoģijas teorijas un metodes, pat īpaši komplicētas tādas kā Multivariatīvā statistika, kā arī modernāko datu apstrādes programmu - R programmu. Viņi spēj argumentēti izskaidrot un diskutēt par sarežģītiem un sistēmiskiem attiecīgās psiholoģijas zinātnes nozares un profesionālās jomas aspektiem gan ar speciālistiem, gan ar nespeciālistiem, ko apliecina tādas viņu aktivitātes kā sekmīga disertācijas aizstāvēšana ar visiem tās posmiem, kā arī dalība zinātniskās konferencēs un diskutējot angļu valodā ar ārvalstu pētniekiem. Viņi arī darbojoties “Psiholoģijas dienās”, kur interesentiem populāri tiek skaidroti dažādi psiholoģijas jautājumi. Viņi ir labā līmenī izkopusi savas problēmu risināšanas prasmes, jo tiecas strādāt citos projektos, kur nepieciešams veikt psiholoģiskus pētījumus. Absolventi spēj patstāvīgi virzīt savu zināšanu un prasmju pilnveidi un specializāciju, uzņemties atbildību par grupu darba rezultātiem un veikt inovācijas un papildu mācīšanos psiholoģijas nozarē, ja tas nepieciešams. Piemēram, pārskata periodā 5 pirmā un otrā gada doktoranti pēc savas iniciatīvas devās uz Viļņu, lai piedalītos 7th *Conference of Lithuanian Neuroscience Association*, lai pilnveidotu savas zināšanas Neiropsiholoģijā, jo pašlaik LU PPMF Psiholoģijas nodaļā nav sava profesora šajā jomā.

Kompetences: lielais mūsu absolventu pieprasījums darba tirgū apliecina, kā viņi spēj patstāvīgi formulēt un kritiski analizēt sarežģītas zinātniskas un profesionālas problēmas, pamatot lēmumus, un, ja nepieciešams, veikt papildu analīzi. Viņi spēj integrēt dažādu jomu zināšanas, dot ieguldījumu jaunu zināšanu radīšanā, pētniecības vai profesionālās darbības metožu attīstībā, parādīt izpratni un ētisko atbildību par zinātnes rezultātu vai profesionālās darbības iespējamo ietekmi uz vidi un sabiedrību. Piemēram – tam apliecinājums ir pirms 2 gadiem nodibinātā pētnieku grupa RSU, kas sastāvēja no 3 LU doktorantūras absolventiem, un kuri IZM papildu finansējuma piešķirto līdzekļu ietvaros kopš 2015. gada realizē Valsts pētījumu programmas Biomedicīna sabiedrības veselībai (BIOMEDICINE) apakšprojektu Nr. 5.8.2. "Latvijas daudzdimensiju klīniskais personības tests".

LU piešķirtais doktora grāds psiholoģijā ir atzīts gan ASV, kur privātā pētniecības institūtā *MECLABS Jacksonville*, Floridā strādā programmas absolvente Līva LaMontage (Gabrāne), Maskavā *National Research University Higher School of Economics* par asociēto profesoru strādā Tatjana Kanoire, un pārskata gada doktora grāda ieguvēja pašlaik piedalās darba intervijās pētnieka pozīcijai Londonā.

2.4.10.3. Studiju programmas izmaksas un to kalkūlācija

Programma tiek finansēta gan no budžeta līdzekļiem (IZM un LU izdalīto budžeta vietu robežās – 11 vietas), gan doktorantu pašu maksas par studijām – 2134 Euro. Pašlaik programmā studē tikai budžeta finansētie doktoranti. Izmaksu aprēķins pēc LU metodoloģijas skat. [19. tabulā](#).

19.tabula. *Psiholoģijas doktora studiju programmas izmaksu aprēķins uz 1 studentu 2015./2016. g.*

<i>Apzīmējums</i>	<i>Normatīvs</i>	<i>Aprēķinātie lielumi, izteikti Euro</i>
N1	darba alga uz vienu studiju vietu gadā	1176
N2	darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	234
N3	komandējumu un dienesta braucienu izmaksas	7
N4	pakalpojumu apmaksas	10
N5	materiāli un mazvērtīga inventāra iegāde	17
N6	grāmatu un žurnālu iegāde	43
N7	iekārtu iegādes un modernizēšanas izmaksas	60
S2	studentu sociālajam nodrošinājumam	9
Kopā tiešās izmaksas uz 1 studentu gadā		1347
Netiešās studiju programmas izmaksas (Izdevumi LU darbības nodrošināšanai: akadēmiskās darbības infrastruktūras apmaksai, attīstības projektiem, kopējiem LU darbības projektiem, pārvaldei – kopā 37% no viena studējošā studiju izmaksas gadā)		791
T _b - vienas studiju vietas izmaksas gadā (N1+N2+N3+N4+N5+N6+N7+S2+netiešās studiju programmas izmaksas)		Euro 2138

Programmas direktors rīkojas ar 30% piešķirto finansējumu LU apstiprinātā doktorantūras attīstības projekta ietvaros: 4 963 EUR, kas 2015./16. gadā tika izlietoti doktorantu dalībai zinātniskās konferencēs, pavisam tika apmeklētas 5 dažādas konferences, piedaloties 12 doktorantiem un 1 profesoram.

Budžets doktora studiju programmas realizācijai tika piešķirts **19 299 EUR** apmērā, kas pārskata periodā atbilst **1543,92 EUR** uz vienu aktīvu doktorantu (tiem, kas nav akadēmiskā atvaļinājumā). Vidēji pārskata gadā 1. - 3. gada doktorantiem tika docēti kursi 41 kr.p. jeb 356 kontaktstundu apmērā, studiju metodiskais darbs – 178 stundas, 685 stundas bija promocijas darba vadītāju darbs ar 12,5 doktorantiem un 3 zinātniskā grāda pretendentiem, 168 stundas bija četru profesoru/asoc. profesoru darbs PDP un PPP, veicot doktorantu uzņemšanu, atestāciju, pieņemot promocijas eksāmenus, piedaloties promocijas padomes sēdēs, 100 stundas bija programmas vadīšanas un pašvērtējuma ziņojuma sagatavošanas darbs, kopā **1487** stundas gadā. Lai nodrošinātu šīs stundas bija nepieciešamas 1,5 profesoru slodzes jeb 26 162 EUR gadā darba samaksai (kopā ar soc. apdrošināšanas nodokli). Bet, ja rēķina pārējās tiešās un netiešās izmaksas uz vienu studentu 146 +791 (skat. 2. tabulu), tad vēl nepieciešami 11712 EUR gadā, **pavisam programmas izmaksas gadā ir 37874 EUR jeb 3029 EUR vidēji uz vienu doktorantu.**

2.4.10.4. Salīdzinājums ar vienu tāda paša līmeņa un tādām pašām studiju virzienam atbilstošu Latvijas (ja līdzīga studiju programma Latvijā tiek īstenota) un vismaz divām Eiropas Savienības valsts atzītu augstskolu vai koledžu studiju programmām

Doktora studiju programma „Psiholoģija” ir salīdzināta ar **Daugavpils Universitātes (DU)** Doktora studiju programmu „Psiholoģija”, **Tartu Universitātes (TU)** doktora studiju programmu: *Psychology (80327)* un **Stokholmas Universitātes (SU)** programmu.

DU Psiholoģijas doktora studiju programma ir vienas psiholoģijas apakšnozares (sociālās psiholoģijas) programma. LU programma piedāvā studijas 5 apakšnozarēs: *vispārīgā/kognitīvā, klīniskā, attīstības, personības, sociālā/ organizāciju psiholoģijā*. Savukārt Tartu Universitātes programma nedefinē apakšnozaru klāstu, doktorants var specializēties jebkurā izvēlētajā jomā. Pastāv būtiskas atšķirības kredītpunktu apjomā. LU programma ECTS punktos ietver 216, DU – 180 ECTS, bet TU – 240 ECTS. Svarīgi atzīmēt, ka visām 3 universitātēm ir arī atšķirīgs kredītpunktu skaits, atvēlēts promocijas darba izstrādei: LU - 150 ECTS, DU – 126 ECTS, TU-180 ECTS. Visās trīs universitātēs Doktora studiju programmas sastāv no 4 daļām:

1. Promocijas darba izstrāde;
2. Obligātie teorētiskie kursi, kas pārsvarā ir pētniecības metodoloģijas un jaunāko teoriju vai aktuālo problēmu pārskata kursi;
3. Specializācijas izvēles kursi, kas dalās teorētiskos un semināraursos;
4. Akadēmiskā darbība (kursu docēšana).

Stokholmas universitātēs doktora programma ietver 240 ECTS, no kuriem 150 veido promocijas darbs, kas tiek veidots kā rakstu kopa, un 90 kredītpunkti ir kursu apguve. Turklāt 60 ECTS no tiem var būt jau iepriekš apgūti maģistra līmeņa programmas kursi.

LU programma piedāvā iespēju padziļinātāki apgūt vismaz 2 psiholoģijas apakšnozares – vienu specializācijas, otru citu tuvu apakšnozari. Piemēram, klīniskās psiholoģijas virziena doktoranti padziļināti apgūst vai nu attīstības, vai personības psiholoģiju, kas ir svarīgi pašas klīniskās psiholoģijas novitāšu izpratnei. Tartu Universitātes studenti ilgāk un vairāk strādā pie disertācijas, mazāk laika velta akadēmiskai darbībai (tikai 6 ECTS, LU – 12 ECTS) un tikpat laika kā LU velta kursu apguvei – ECTS. Viņi doktorantūrā studē vairāk nekā 3 gadus.

2.4.10.5. Informācija par studējošajiem pārskata periodā

Programmā studēja 16 pilna laika klātienē doktoranti par budžeta līdzekļiem, nebija neviena studējošā NLK. Pārskata perioda beigās 1 doktorante pēc akadēmiskā studiju pārtraukumā pārtrauca studijas pēc pašas vēlēšanās aizņemtības dēļ privātajā biznesā. Studiju valoda – latviešu. Filiāles nav.

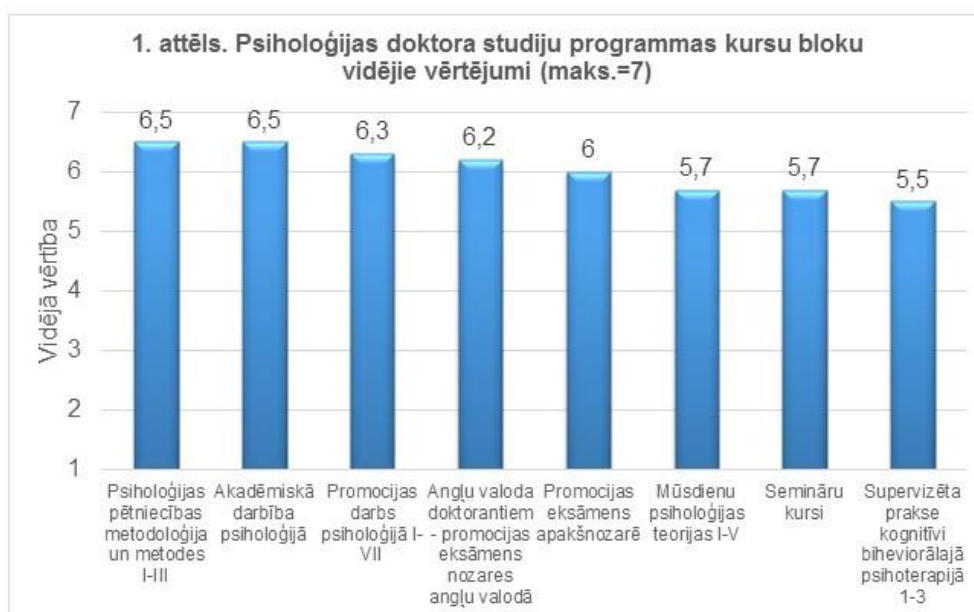
Četri doktoranti tika imatrikulēti pārskata gadā. Sociālās/organizāciju psiholoģijas virzienā studē 4 doktoranti, klīniskajā psiholoģijā (t.sk. kognitīvi biheiviorālajā terapijā) – 10 studenti, vispārīgajā psiholoģijā – 1, attīstības psiholoģijā – 1. Pieci no tiem bija akadēmiskajā studiju pārtraukumā.

20.tabula. *Psiholoģijas doktora studiju programmas doktorantu skaits no 2013./2014. līdz 2015./2016. gadam*

Akad. gads	37301 Psiholoģija (PL)	1.g. - matrikulētie		1.g. studējošie		2.g. studējošie		3.g. studējošie			t.sk.studiju pārtraukumā		Kopā	
		B	M	B	M	B	M	B	M	Eksmatrikulēti kā programmu izpildījuši	B	M	B	M
2013./14.	Doktorantu skaits	6	0	7	0	8	0	4	1	4 un 5**	4	0	19	0
2014./15.		4	0	6	0	6	0	8	0	2 un 3**	3	0	20	0
2015./16.		4	0	4	0	3	0	5	0	4 un 2**	4	0	16	0
		2016. gadā 2 doktoranti aizgāja akad. atvaļinājumā septembrī.												

2.4.10.6. Aptauju rezultātu kopsavilkums par studējošo apmierinātību ar studiju kvalitāti un to izmantošana studiju programmas kvalitātes uzraudzībā

Doktorantu aptauju aizpildīja 9 doktoranti no 12 aktīvajiem doktorantiem, respektīvi 75% (vēl 2 doktoranti aizgāja akadēmiskā atvaļinājumā septembrī). Septiņu punktu skalā (1 – ļoti vāji, 2 – vāji, 3 – apmierinoši, 4 – labi, 5 – ļoti labi, 6 – teicami, 7 – izcili) visas aktivitātes doktoranti novērtēja diapazonā no minimālā vērtējuma 4 (labi) līdz 7 (izcili), ar vidējām vērtībām pa vērtējamajām pozīcijām no M=5,5 (starp ļoti labi un teicami) līdz M=6,5 (starp teicami un izcili) (skat. 20. tabulu un 1. attēlu). Kopumā doktoranti ir apmierināti ar studijām, un mēs katru gadu ieklausāties viņu vēlmēs un mēģinām veikt programmas uzlabojumus.

Doktoranti izteica vairākus lietderīgus priekšlikumus un norādīja uz vēlamajām izmaiņām (skat. 4. tabulā). Piemēram, viņi atbalsta ideju, ka turpmāk promocijas darbu labāk veidot kā vairāku pētījumu un zinātnisko rakstu kopu, promocijas darba daļu priekšizstāvēšanas rīkot visā Psiholoģijas nodaļā, ne tikai PDP, kā arī semināros rīkot promociju eksāmenu izmēģinājumus, veidot vairāk diskusiju, varbūt mazāk doktorantu prezentāciju, jo tā vairs nav problēma mūsu doktorantiem - sagatavot labu prezentāciju. Tāpat arī vēl nedaudz jāsamazina teorētiskie kursi un vairāk jāiesaistās pētniecības aktivitātēs, strādājot projektos ikdienā kopīgi ar doktorantu. Kaut arī mēs visu laiku doktorantus rosinām braukt ERASMUS apmaiņas programmās vai izmantot citas iespējas starptautisku sakaru paplašināšanai, bet viņiem joprojām piemērotāka forma šķiet starptautisku konferenču apmeklēšana, kur vienuviet un intensīvi var iepazīties ar ļoti lielu pētījumu skaitu un daudziem ievērojamiem pētniekiem. Piemēram, šogad doktoranti bija ļoti apmierināti ar Leipcigas Starptautisku Psihologu kongresu - German Psychological Society (DGPs) 50th Anniversary Congress -, kurā bija ap 1500 referātu ziņojumu un ap 600 postera ziņojumu, un iespēju personiski tikties un pārrunāt interesējošus jautājumus uzreiz ar vairāku valstu un jomu speciālistiem.

[20.tabula. Psiholoģijas doktora studiju programmas doktorantu aptauja un tās apkopojums](#)

Citi ieteikumi:

1. Lūgums – līdz aizstāvēšanai ļaut izmantot Universitātes datu bāzes un statistikas programmas!
2. Domāju, ka doktorantūrā ir pārāk daudz teorētisko kursu un semināru. Manuprāt, doktorantūrā jāfokusējas uz pētījuma veikšanu un darba rakstīšanu, piemēram, kā fizikas doktorantiem. Kā minēju, tad ir bijušas nodarbības, kurās katrs dalībnieks pats iepazīstas ar kādu tēmu un prezentē to citiem. Manuprāt, kritiski izvērtēt informāciju un sekot jaunākajiem zinātnes atklājumiem māca paša promocijas darba rakstīšana, tāpēc speciāli veidot seminārus ir lieki. Vienlaikus, man nav iebildumu par kursu kvalitāti, bet par to skaitu.
3. Varētu veidot vēl lielāku pētniecības sasaisti ar profesionālo vidi, piemēram, doktoranti prezentē savus pētījumu rezultātus rīcībpolitikas veidotājiem, ar mērķi skaidrot un panākt, ka atbildīgās institūcijas izmanto jaunākos pētījumu rezultātus un atziņas savā darbā. Daļēji tā būtu zinātniskā komunikācija. Bieži vien doktoranti to jau dara, bet tas varētu būt vēl vairāk un mērķtiecīgāk, lai parādītu psiholoģijas lomu un nozīmi.
4. Liels paldies par pozitīvo pieredzi! Augstu vērtēju profesoru ieinteresētību un atbalstu.
5. Noderētu sajūta, ka Latvijas Universitātei psiholoģijas zinātnes pētniecība ir vajadzīga. Šobrīd tās ir individuālas pētījumu saliņas. Nav pētniecisko grupu tradīcijas, tās jāveido. Nav saprotams, vai LU nodaļai ir mērķis, nedefinēti pētnieciskie virzieni turpmākajiem 10-20 gadiem, kuros laipni aicināt visa līmeņa studenti. Protams, pētniecisko darbību izmaksu segšana, granti vai jebkas, kas stimulētu pētniecību, nevis formālu grāda iegūšanu.
6. Paldies doktorantūras programmas vadītājam par interesantas un vērtīgas programmas izveidi, kā arī pasniedzējiem par saturisko piepildījumu. Ieteikumi ir nelielas nianšes. Svarīgi būtu kvantitatīvās pētniecības kursa “pagarinājums” un iztrūka vismaz ieskats neiropsiholoģijas procesos.

1. Kādas izmaiņas vērojamas studējošo vērtējumā par programmā ietvertajiem studiju kursiem salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata periodu?

Iepriekšējā gadā tika uzdoti aptaujā jautājumi par kursu lomu programmas mērķu sasniegšanā un personiskā izaugsmē, un vidējie vērtējumi variēja no 4,8 līdz 6,5 (maks.7). Šogad aptaujā akcents bija uz programmas sadaļu vērtējumiem un tas ir augsts – vidēji pa visām sadaļām $M=6$ jeb teicami.

2. Ko studējošie visatzinīgāk vērtējuši studiju kursus: mācībspēku darbs, studiju kursu saturs u.c.?

Daudz labu vārdu doktoranti ir veltījuši profesoriem, kas docē kursus, un promociju darba vadītājiem. Negatīvu atsauksmju nav. Tāpat arī ļoti labi ir vērtēti visi kursi, varbūt nākotnē ir jāmaina uzsvāri no vienām aktivitātēm uz citām, piemēram, doktoranti vēlas vairāk diskusiju ar docētājiem. Pēc doktorantu iniciatīvas tika ieviests Angļu valodas kurss doktorantiem ar kontaktnodarbībām un viņi ir ļoti apmierināti ar to, jo uzlaboja savas prezentācijas iemaņas angļu valodā.

3. Ko studējošie kritiski vērtējuši studiju programmā: mācībspēku darbs, studiju kursu saturs u.c.?

Pirmajā gadā ir liels kursu jeb kontaktstundu blīvums, turpmākajos gados savukārt šo kontaktu ar profesoriem intensitātes doktorantiem pietrūkst, jādoma par lielāku sabalansētību. Doktorantiem gada laikā ir pietiekami liels viesprofesoru lekciju piedāvājums, kas pārsvarā ir citā dienā, nekā otrdienās, kad viņiem ir plānotās nodarbības, un to īpaši nav iespējams iespaidot. Tikai plānotie un regulārie viesprofesori docē viņiem kursus otrdienās. Viņi labprāt vēlētos plašākā saimē diskutēt par saviem promocijas darbiem Psiholoģijas nodaļas docētājiem, ne tikai ar profesoriem.

4. Kādi ir plānotie pasākumi studējošo norādīto trūkumu novēršanai un ieteikumu īstenošanai?

Pamatojoties uz doktorantu ieteikumiem, biežāk rīkosim doktorantu darbu apspriešanu plašākā psihologu saimē, vairāk ietversim diskusijas lekciju un semināru nodarbībās, samazināsim individuālo prezentāciju skaitu, veidosim vidi, kur doktorants ikdienā strādā ar vadītāju vienā projektā.

2.4.10.7. Aptauju rezultātu kopsavilkums par absolventu apmierinātību ar studiju kvalitāti un to izmantošana studiju programmas kvalitātes uzraudzībā

Absolventu – divu doktora grāda ieguvēju - aptaujai netika izmantotas LU izstrādātās aptaujas, bet intervijas. Abas absolventes ir ļoti atbildīgas darbinieces, ar prasmi strādāt patstāvīgi un radoši, izmantojot doktorantūrā apgūtās visaptverošās kompetences gan psiholoģijas teorijā, gan pētniecības metodoloģijā – datu apstrādē, ko apliecina arī fakts, ka viena no viņām nolēma turpināt pētnieces karjeru Londonā, bet otra - piesakot pēcdoktorantūras projektu.

1. Kādas izmaiņas vērojamas programmas beidzēju vērtējumā par programmu un tajā ietvertajiem kursiem salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata periodu?

Absolventu, kas jau aizstāvēja doktora disertācijas, vērtējums ir tikpat pozitīvs kā citus gadus.

2. Ko programmas beidzēji visatzinīgāk vērtējuši studiju programmā: mācībspēki, studiju kursi, studiju procesa organizācija, materiāltehniskais nodrošinājums, studiju rezultāti u.c.?

Absolventi pozitīvi atzīmēja gan savu promocijas darba vadītāju ieguldījumu un ļoti labas attiecības, augstu profesionalitāti, īpaši akcentējot arī ļoti labi organizētu studiju procesu un materiāltehnisko nodrošinājumu, savlaicīgu studiju rezultātu sasniegšanu, iespēju ar vadītāju strādāt kopīgā ESF fonda finansētajā projektā. Abas absolventes ir vienas no tām retajām, kas 3 gados bez akadēmiskiem atvaļinājumiem izstrādāja disertāciju un 4. gadā gada laikā to aizstāvēja.

3. Ko programmas beidzēji kritiski vērtējuši studiju programmā: mācībspēki, studiju kursi, studiju procesa organizācija, materiāltehniskais nodrošinājums, studiju rezultāti u.c.?

Viņas labprāt vēlētos vēl vairāk iesaistīties pētniecībā, lai nevajadzētu strādāt vēl citos papildu darbos, ieteica lielāku uzmanību pievērsts zinātnisko rakstu izstrādei.

4. Kādi ir plānotie pasākumi programmas beidzēju norādīto trūkumu novēršanai un ieteikumu īstenošanai?

Viņu ieteikumi tiek pamazām jau ieviesti dzīvē, gan piesaistot jaunus pētniecības grantus, kuros varēs strādāt doktoranti, gan mainot programmas ievirzi uz aktīvāku zinātnisko rakstu izstrādi, tikko ir iegūti pētījuma rezultāti.

2.4.10.7. Studējošo pašpārvalde un līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā

Doktoranti aktīvi piedalās ikgadējās PDP un doktorantu kopsapulcēs, diskutējot par programmas jautājumiem, izsakot priekšlikumus, tie parādās arī aptaujās. Pieci doktoranti strādā kā LU stundu pasniedzēji, un viņiem ir arī citas patstāvīgas darba vietas, tāpēc fakultātes pašpārvaldes aktivitātēs viņi neiesaistās.

2.4.10.8. Citi dokumenti pēc programmas ieskatiem

Apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātņu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu

Doktorantūras studiju programmas akadēmiskais personāls ir ar doktora zinātnisko grādu. [Latvijas Zinātnes padomes dati](#) apliecina aktuālo eksperta statusu psiholoģijas nozarē 6 mācībspēkiem.

III KOPSAVILKUMS PAR STUDIJU VIRZIENA ATTĪSTĪBAS PLĀNIEM

Studiju virziena un studiju programmu perspektīvais novērtējums, ņemot vērā nacionāla līmeņa attīstības plānošanas dokumentos izvirzītās valsts attīstības prioritātes, Latvijas uzdevumus Eiropas Savienības kopējo stratēģiju īstenošanā, kā arī studiju programmas atbilstība Eiropas augstākās izglītības telpas veidošanas rekomendācijām.

Latvijas Nacionālajā attīstības plānā 2014. - 2020. gadam kā viena no prioritātēm izvirzīta cilvēka "drošumspeja", ar to saprotot Latvijas iedzīvotāju spēju pielāgoties mainīgiem vides, sociālajiem un ekonomiskajiem apstākļiem, veicinot katra indivīda pilnvērtīgu dalību sabiedrības dzīvē. No prioritātes ietvaros izvirzītajiem pieciem rīcības virzieniem, vismaz četri ir cieši saistīti ar psihologa profesijas pievienoto vērtību sabiedrībai. Rīcības virziens "Cienīgs darbs" sevī ietver sociālās atstumtības riskam pakļauto iedzīvotāju konkurētspējas veicināšanu un sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas formu daudzveidošanu. Rīcības virzienā "Stabili pamati tautas ataudzei" starp citiem veicamajiem uzdevumiem minēts atbalsts ģimenei un indivīdiem krīzes situācijās un situācijās, kas saistītas ar dzimumu vardarbību, sniedzot profesionālus sociālā darba pakalpojumus un savlaicīgus sociālās un medicīniskās rehabilitācijas pakalpojumus (t.sk. krīzes konsultāciju, vardarbības prevencijas un rehabilitācijas atbalsta programmas). Rīcības virzienā "Kompetenču attīstība" kā viena no prioritātēm minēta sociālo zinātņu mācību satura pilnveidošana, kur būtisku lomu spēlē psiholoģijas pamatu apguve jau skolā. Rīcības virzienā "Vesels un darbaspējīgs cilvēks" starp prioritātēm minēti medicīniskās un sociālās rehabilitācijas pasākumi darbaspēju saglabāšanai un atjaunošanai, kā arī medicīnisko pakalpojumu kvalitātes uzlabošana psihisko saslimšanu jomā. Tās visas ir aktivitātes, kuras ir neiespējami veikt bez kvalificētu psiholoģijas speciālistu līdzdalības, un kurās jau tagad aktīvi un plaši ir iesaistīti cilvēki ar psihologa kvalifikāciju. Rīcības virzienā "Cilvēku sadarbība, kultūra un pilsoniskā līdzdalība kā piederības Latvijai pamats" minēta virkne veicamo uzdevumu, kas saistīti ar sabiedrības integrāciju, savstarpējo sapratni starp dažādām paaudzēm, etniskajām un interešu grupām, profesijām, teritorijām u.tml. Šādu uzdevumu izpilde nav iedomājama bez atbilstošu, Latvijas kultūrvidei specifisku, pētījumu veikšanas sociālajā psiholoģijā, kā arī bez psiholoģijas atziņu integrācijas praktiskās intervencēs, kas vērstas uz konfliktu novēršanu un risināšanu un aizspriedumus mazinošu kontaktu veicināšanu starp dažādām sabiedrības grupām. Nepieciešamība pēc psiholoģijas teorētiskajām atziņām, to praktiska pielietojuma sabiedrības problēmu risināšanā un sabiedrības labklājības veicināšanā, kā arī pēc kvalificētiem speciālistiem, kas šo pielietojumu var nodrošināt, ir acīmredzama gan īstermiņā, gan arī valsts ilgtermiņa attīstībā.

Atbilstoši LU stratēģijas plānā mērķiem līdz 2020. gadam paredzēts Psiholoģijas nodaļā:

1. palielināt pētniecībā nodarbināto skaitu – pašlaik psiholoģijas jomā nestrādā neviens pilna laika pētnieks, tas būtu jāmaina, nodarbinot vismaz vairākus šādus pētniekus;
2. vairāk sekmēt doktorantu un viņu vadītāju zinātnisko rakstu, kas publicēti atzītās starptautiskās datu bāzēs, skaita pieaugumu;
3. vairāk integrēt pētniecības un izglītības sektoru, veidojot efektīvāku psiholoģijas zināšanu pārnēsi uz studijām un praksi, un piesaistīt Eiropas fondu un privātsektora finansējumu;
4. aktīvāk veidot pieprasījumu pēc psiholoģijas zinātnes un inovācijām, informējot sabiedrību par zinātnes sasniegumiem un popularizējot inovatīvu pētījumu rezultātus un to pielietojumu.

LU PPMF Psiholoģijas nodaļas pētnieku un doktorantu zinātniskā kapacitāte ļauj veikt pētījumus vairākās jomās, piemēram, dažāda veida uzvedības, emociju un kognitīvo procesu pētījumus, to starpā izmantojot psihofizioloģiskās reģistrācijas aparāturu un dažādu iemaņu simulatoriekārtas sadarbībā ar starptautiskiem partneriem. Atbilstoši izstrādātajai “Latvijas Universitātes pētniecības programmai 2015.–2020. gadam” Psiholoģijas nodaļa plāno specializēties pētījumos vairākās jomās:

1. indivīdu un sociālo grupu prosociālas uzvedības, empātijas, tolerances, pašefektivitātes, subjektīvās labklājības un dzīvesspēka ilgtspējīgas attīstības veicināšana, ņemot vērā dažādus ietekmējošos faktorus ģimenes un skolas, kā arī sociokulturālajā, etniskajā un politiskajā kontekstā;
2. sabiedrības psihiskās un fiziskās veselības veicināšana, vides piesārņošanas, satiksmes noteikumu pārkāpšanas, neveselīga dzīvesveida, vardarbības u.tml. mazināšana;
3. sabiedrības un indivīdu politiskās aktivitātes, inovatīvas uzņēmējdarbības attīstības, profesionālās izaugsmes veicināšana;
4. psiholoģisko novērtēšanas instrumentu (testu, aptauju u.c.) izstrāde un adaptācija, tajā skaitā attīstot arī jaunus mācību sasniegumu un kognitīvo spēju testus saskaņā ar mūsdienu mācību standartiem Latvijas izglītībā;
5. problemātiskas bērnu un pusaudžu uzvedības (agresivitāte, problemātiska uzvedība interneta vidē, vardarbība u.c.) mazināšana, izstrādājot konkrētas vecāku un bērnu uzvedības stratēģijas un intervences, kas balstītas uz vecāku un bērnu mijiedarbības sistemātiskiem novērojumiem, attiecību ar vecākiem uzlabošanu, socioemocionālās kompetences veicināšanu u.tml.

IV STUDIJU VIRZIENA PAŠNOVĒRTĒJUMA PIELIKUMI

4.1. Studiju programmu uzskaitījums, norādot to apjomu kredītpunktos, studiju veidu, formu, tai skaitā atsevišķi norādot tālmācību, īstenošanas valodu un vietu, iegūstamo grādu, grādu un profesionālo kvalifikāciju vai profesionālo kvalifikāciju

<i>Nr.p.k.</i>	<i>LRI kods</i>	<i>Studiju programmas nosaukums</i>	<i>Līmenis</i>	<i>Grāds</i>	<i>Kvalifikācija</i>	<i>Studiju veids, forma</i>	<i>Studiju apjoms(KP)</i>	<i>Programmas direktors</i>	<i>Kods</i>
1.	42310	Psiholoģija	Profesionālās augstākās izglītības bakalaura	Profesionālais bakalaura grāds psiholoģijā	Psihologa asistents	PLK, NLK	160	Anda Upmane	20474
2.	43310	Psiholoģija	Bakalaura	Sociālo zinātņu bakalaura psiholoģijā		PLK, NLK	120	Anika Miltuze	20483
3.	47310	Psiholoģija	Profesionālās augstākās izglītības maģistra	Profesionālais maģistra grāds psiholoģijā	Psihologs	PLK, NLK	80, 120	Ieva Bite	2049X
4.	51310	Psiholoģija	Doktora	Psiholoģijas doktora zinātniskais grāds		PLK, NLK, NLN	144	Malgožata Raščevska	37301

4.2. Studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla uzskaitījums, norādot tā kvalifikāciju un pienākumus, kā arī studiju programmu un tās daļu, kuru katrs no akadēmiskā personāla īsteno

Doktora studiju programmā strādā pamatdarbā 4 profesori – S. Sebre, I. Austers, M. Rašcevska, Ģ.Dimdiņš) – un 3 asociētie profesori – B. Martinsone, A. Koļesovs un A. Miltuze –, divi no viņiem ievēlēti pārskata periodā. Visi minētie profesori un asoc. profesori ir ar doktora grādu psiholoģijā, ir LZP eksperti (<http://www.lzp.gov.lv/eksperti/index.php>), visiem ir starptautiski atzītas publikācijas, indeksētas *Web of Science* datu bāzē, kā arī nozīmīgas un recenzētas citas zinātniskas publikācijas latviešu valodā. Programmas regulārs viesprofesors ir prof. Julius Kuhl (Vācija), kas ir ievērojams Eiropas pētnieks personības psiholoģijas jomā.

Studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla saraksts (2015./2016. ak.g.)

Nr.p.k	Vārds, Uzvārds	Grāds	Amats	Struktūrvienība	Īstenojamie kursi	Studiju programmas
1.	Juris Imants Aivars	Hd. Bioloģijas habil. doktors	profesora p.i.	Bioloģijas fakultāte / Cilvēka un dzīvnieku fizioloģijas katedra	BiolP049 Psihes bioloģiskie pamati I Biol1050 Psihofizioloģija	20474 Psiholoģija (PBSP) 20483 Psiholoģija (BSP)
2.	Diāna Apse	Juridiskās zinātnes doktora zinātniskais grāds	docents	Juridiskā fakultāte / Tiesību teorijas un vēstures zinātņu katedra	JurZ5166 Latvijas tiesiskā sistēma un tiesību aizsardzības iestādes	2049X Psiholoģija (PMSP)
3.	Ludmila Apsīte	Dr. Filozofijas doktors	docenta p.i.	Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte / Izglītības zinātņu nodaļa	Filz1024 Filozofijas pamati	20474 Psiholoģija (PBSP) 20483 Psiholoģija (BSP)
4.	Ivars Austers	Dr. Psiholoģijas doktors	profesors	Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte / Psiholoģijas nodaļa	Psih7054 Akadēmiskā darbība psiholoģijā PsihN000 Bakalaura darbs PsihN001 Bakalaura darbs Psih3041 Eksperimentālā psiholoģija Psih7058 Klīniskā psiholoģija - promocijas eksāmens PsihK001 Kurša darbs I PsihK002 Kurša darbs II PsihK003 Kurša darbs III Psih5023 Maģistra	2049X Psiholoģija (PMSP) 20474 Psiholoģija (PBSP) 37301 Psiholoģija (DOK) 20483 Psiholoģija (BSP)

					<p>darbs I Psih6010 Maģistra darbs II Psih6011 Maģistra darbs III Psih6029 Maģistra darbs Psih7026 Mūsdienu psiholoģijas teorijas I: Psiholoģijas vēstures un zinātnes filozofijas mūsdienu izpratne Psih7038 Mūsdienu psiholoģijas teorijas V (Personības, sociālās un organizāciju psiholoģijas teorijas) Psih7045 Promocijas darbs psiholoģijā I (Promocijas pētījuma projekta izstrāde un aizstāvēšana) Psih7046 Promocijas darbs psiholoģijā II (Pētījuma metožu aprobācija pilotpētījumā) Psih7047 Promocijas darbs psiholoģijā III (Teorētiskās daļas izstrāde un priekšizstāvēšana) Psih7048 Promocijas darbs psiholoģijā IV (Empīriskās daļas izstrāde un priekšizstāvēšana) Psih7049 Promocijas darbs psiholoģijā V (Pētījuma rezultātu prezentēšana starptautiskā zinātniskā konferencē) Psih7050 Promocijas darbs psiholoģijā VI (Zinātniskais raksts par pētījuma rezultātiem) Psih7051 Promocijas Darbs Psiholoģijā VII (Promocijas darba pabeigšana un pirmsizstāvēšana) Psih5338 Psiholoģisko pētījumu metodoloģija, datu analīze un interpretācija I</p>	
--	--	--	--	--	---	--

					Psih6339 Psiholoģisko pētījumu metodoloģija, datu analīze un interpretācija II Psih7059 Sociāla/organizāciju psiholoģija - promocijas eksāmens Psih5133 Sociālā izziņa Psih7034 Specializācijas nozare psiholoģijā - promocijas eksāmens Psih2023 Starpkultūru psiholoģija	
5.	Anita Auziņa	Izglītības zinātņu maģistrs	lektors	Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte / Skolotāju izglītības nodaļa	ValoP105 Svešvaloda (angļu valoda) I	20474 Psiholoģija (PBSP) 20483 Psiholoģija (BSP)
6.	Anita Āboltiņa	Sociālo zinātņu maģistra grāds psiholoģijā	pasniedzējs	Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte / Psiholoģijas nodaļa	PsihP057 Organizāciju psiholoģija	20474 Psiholoģija (PBSP) 20483 Psiholoģija (BSP)
7.	Inese Āre	Sociālo zinātņu maģistrs psiholoģijā	pasniedzējs	Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte / Skolotāju izglītības nodaļa	Psih5117 Psihologa darbs bāriņtiesā	2049X Psiholoģija (PMSP)
8.	Ieva Baumane	Dr. Filozofijas doktors	pasniedzējs (Dr.)	Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte / Psiholoģijas nodaļa	Psih1062 Prakse IV PsihR000 Prakse psiholoģiskajā izpētē klīniskajās iestādēs un organizācijās	2049X Psiholoģija (PMSP) 20474 Psiholoģija (PBSP)
9.	Baiba Bela	Dr. Socioloģijas doktors	asociētais profesors	Sociālo zinātņu fakultāte / Socioloģijas nodaļa	SociP046 Sociālā antropoloģija	20474 Psiholoģija (PBSP) 20483 Psiholoģija (BSP)
10.	Rasa Beliauskaite				Psih5345 Bērnu psihoterapija	2049X Psiholoģija (PMSP)
11.	Maija Biseniece	Dr. Pedagoģijas doktors	docents	Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte / Psiholoģijas nodaļa	PsihN000 Bakalaura darbs PsihN001 Bakalaura darbs Psih1058 Grupu vadīšanas metodes Psih5028 Grupu vadīšanas metodes	2049X Psiholoģija (PMSP) 20474 Psiholoģija (PBSP) 20483 Psiholoģija

					Psih5094 Grupu vadīšanas prakse Psih6345 Ģimenes psihoterapija PsihK001 Kurša darbs I PsihK002 Kurša darbs II PsihK003 Kurša darbs III Psih6029 Maģistra darbs Psih6005 Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšana klīnikās I Psih1064 Sociālo prasmju treniņš Psih4016 Sociālpsiholoģiskā treniņa vadīšanas metodes	(BSP)
12.	Ieva Bite	Dr. Psiholoģijas doktors	asociētais profesors	Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte / Psiholoģijas nodaļa	Psih7054 Akadēmiskā darbība psiholoģijā Psih5014 Attīstības psiholoģija PsihN000 Bakalaura darbs PsihN001 Bakalaura darbs PsihK001 Kurša darbs I PsihK002 Kurša darbs II PsihK003 Kurša darbs III Psih7040 Mūsdienu psiholoģijas teorijas IV (attīstības un klīniskās psiholoģijas teorijas) Psih6005 Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšana klīnikās I Psih6007 Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšana skolās I Psih7045 Promocijas darbs psiholoģijā I (Promocijas pētījuma projekta izstrāde un aizstāvēšana) Psih7046 Promocijas darbs psiholoģijā II (Pētījuma metožu aprobācija pilotpētījumā) Psih7047 Promocijas darbs psiholoģijā III	2049X Psiholoģija (PMSP) 20474 Psiholoģija (PBSP) 37301 Psiholoģija (DOK) 20483 Psiholoģija (BSP)

					(Teorētiskās daļas izstrāde un priekšizstāvēšana) Psih7048 Promocijas darbs psiholoģijā IV (Empīriskās daļas izstrāde un priekšizstāvēšana) Psih7049 Promocijas darbs psiholoģijā V (Pētījuma rezultātu prezentēšana starptautiskā zinātniskā konferencē) Psih7050 Promocijas darbs psiholoģijā VI (Zinātniskais raksts par pētījuma rezultātiem) Psih7051 Promocijas Darbs Psiholoģijā VII (Promocijas darba pabeigšana un pirmsizstāvēšana) Psih5017 Psihoterapijas teorijas un metodes I Psih5097 Relaksācija, vizualizācija un apzinātība Psih7039 Seminārs attīstības psiholoģijā Psih7031 Seminārs Klīniskā psiholoģijā Psih7034 Specializācijas nozare psiholoģijā - promocijas eksāmens	
13.	Daiga Caune	Sociālo zinātņu maģistrs psiholoģijā	pasniedzējs	Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte / Psiholoģijas nodaļa	PsihP057 Organizāciju psiholoģija	20474 Psiholoģija (PBSP) 20483 Psiholoģija (BSP)
14.	Ilze Damberga	Dr. Psiholoģijas doktors	docents	Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte / Psiholoģijas nodaļa	PsihN000 Bakalaura darbs PsihN001 Bakalaura darbs PsihP156 Bērnu psiholoģiskā izpēte Psih1042 Ievads psiholoģijā I Psih1045 Ievads psiholoģijā II* PsihK001 Kurša darbs I PsihK002 Kurša darbs II PsihK003 Kurša darbs III	2049X Psiholoģija (PMSP) 20474 Psiholoģija (PBSP) 20483 Psiholoģija (BSP)

					Psih6029 Maģistra darbs Psih2127 Pedagoģiskā psiholoģija Psih3042 Psihosomatika Psih1064 Sociālo prasmju treniņš Psih3030 Valodas un runas psiholoģija	
15.	Edvīns Danovskis	Juridiskās zinātnes doktora zinātniskais grāds	docents	Juridiskā fakultāte / Valststiesību zinātņu katedra	SDSK5124 Procesuālās tiesības	2049X Psiholoģija (PMSP)
16.	Ģirts Dimdiņš	Dr. Psiholoģijas doktors	profesors	Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte / Psiholoģijas nodaļa	PsihN000 Bakalaura darbs PsihN001 Bakalaura darbs Psih5058 Konflikta risināšana PsihK001 Kurša darbs I PsihK002 Kurša darbs II PsihK003 Kurša darbs III Psih6029 Maģistra darbs Psih6030 Maģistra darbs Psih7026 Mūsdienu psiholoģijas teorijas I: Psiholoģijas vēstures un zinātnes filozofijas mūsdienu izpratne Psih7038 Mūsdienu psiholoģijas teorijas V (Personības, sociālās un organizāciju psiholoģijas teorijas) Psih7045 Promocijas darbs psiholoģijā I (Promocijas pētījuma projekta izstrāde un aizstāvēšana) Psih7048 Promocijas darbs psiholoģijā IV (Empīriskās daļas izstrāde un priekšizstāvēšana) Psih7049 Promocijas darbs psiholoģijā V (Pētījuma rezultātu prezentēšana starptautiskā zinātniskā konferencē)	2049X Psiholoģija (PMSP) 20474 Psiholoģija (PBSP) 37301 Psiholoģija (DOK) 20483 Psiholoģija (BSP)

					Psih7050 Promocijas darbs psiholoģijā VI (Zinātniskais raksts par pētījuma rezultātiem) Psih7051 Promocijas Darbs Psiholoģijā VII (Promocijas darba pabeigšana un pirmsaizstāvēšana) Psih2036 Sociālā psiholoģija Psih7034 Specializācijas nozare psiholoģijā - promocijas eksāmens	
17.	Raitis Eglītis	Profesionālais maģistra grāds psiholoģijā	pasniedzējs	Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte / Psiholoģijas nodaļa	Psih5112 Kriminālās uzvedības un vardarbības psiholoģija	2049X Psiholoģija (PMSP)
18.	Anda Gaitniece-Putāne	Dr. Psiholoģijas doktors	docents	Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte / Psiholoģijas nodaļa	PsihN000 Bakalaura darbs PsihN001 Bakalaura darbs PsihK001 Kurša darbs I PsihK002 Kurša darbs II PsihK003 Kurša darbs III Psih6029 Maģistra darbs PsihP043 Personības izaugsmes treniņš Psih2035 Prakse I Psih1064 Sociālo prasmju treniņš Psih1063 Starppersonu komunikācija Psih1057 Stresa vadīšana	2049X Psiholoģija (PMSP) 20474 Psiholoģija (PBSP) 20483 Psiholoģija (BSP)
19.	Jānis Grants	Dr. Psiholoģijas doktors	pasniedzējs (Dr.)	Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte / Psiholoģijas nodaļa	Psih6005 Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšana klīnikās I Psih6006 Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšana klīnikās II Psih5017 Psihoterapijas teorijas un metodes I Psih5018 Psihoterapijas teorijas un metodes II Psih5019 Standartizētās aptaujas personības izpētē	2049X Psiholoģija (PMSP)

20.	Daiga Kalniņa	Dr. Pedagoģijas doktors	docents	Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte / Pedagoģijas nodaļa	Peda7108 Aktuālās metodes studiju kursu docēšanā augstskolā	37301 Psiholoģija (DOK)
21.	Sandra Kalniņa	Profesionālais maģistra grāds (AIC lēmums)	lektors	Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte / Skolotāju izglītības nodaļa	ValoP105 Svešvaloda (angļu valoda) I	20474 Psiholoģija (PBSP)
22.	Ilze Kangro	Dr. Filoloģijas doktors	profesors	Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte / Skolotāju izglītības nodaļa	ValoP106 Svešvaloda (vācu valoda)	20474 Psiholoģija (PBSP)
23.	Aleksandrs Koļesovs	Dr. Psiholoģijas doktors	asociētais profesors	Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte / Psiholoģijas nodaļa	PsihN000 Bakalaura darbs PsihN001 Bakalaura darbs PsihK001 Kurša darbs I PsihK002 Kurša darbs II PsihK003 Kurša darbs III Psih6029 Maģistra darbs Psih6030 Maģistra darbs Psih3057 Pētniecības metodoloģija psiholoģijā Psih7017 Psiholoģijas pētniecības metodoloģija un metodes II (Kvalitatīva pētniecība) Psih2018 Psihometrika Psih3356 Vides psiholoģija**	2049X Psiholoģija (PMSP) 20474 Psiholoģija (PBSP) 37301 Psiholoģija (DOK) 20483 Psiholoģija (BSP)
24.	Liene Korņejeva		pasniedzējs	Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte / Psiholoģijas nodaļa	Biol1047 Psihes bioloģiskie pamati II*	20474 Psiholoģija (PBSP) 20483 Psiholoģija (BSP)
25.	Silvija Kristapsone	Dr. Ekonomikas doktors	asociētais profesors	Ekonomikas un vadības fakultāte / Publiskās pārvaldes, demogrāfijas un sociālekonomiskās statistikas katedra	SDSK1102 Statistika psiholoģijā SDSK3032 Statistiskās analīzes metodes psiholoģijā	20474 Psiholoģija (PBSP) 20483 Psiholoģija (BSP)
26.	Ilona Krone	Dr. Psiholoģijas doktors	pasniedzējs (Dr.)	Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte / Psiholoģijas nodaļa	Psih5014 Attīstības psiholoģija Psih5026 Depresijas izpēte un novēršana Psih5112 Kriminālās uzvedības un vardarbības	2049X Psiholoģija (PMSP) 20474 Psiholoģija (PBSP) 20483

					psiholoģija Psih5015 Krīžu un vardarbības psiholoģija Psih3061 Neiropsiholoģija* Psih5097 Relaksācija, vizualizācija un apzinātība	Psiholoģija (BSP)
27.	Māris Ķirsons	Teoloģijas maģistra grāds	pasniedzējs	Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte / Psiholoģijas nodaļa	Psih5021 Ģimenes sistēmu teorijas	2049X Psiholoģija (PMSP)
28.	Dace Landmane	Psiholoģijas doktora zinātniskais grāds	pasniedzējs (Dr.)	Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte / Psiholoģijas nodaļa	Psih5106 Policijas darba un izmeklēšanas psiholoģija	2049X Psiholoģija (PMSP)
29.	Ērika Lanka	Pedagoģijas maģistra grāds	lektors	Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte / Pedagoģijas nodaļa	Soci2029 Socioloģija	20474 Psiholoģija (PBSP) 20483 Psiholoģija (BSP)
30.	Kristiāna Lapiņa		pasniedzējs	Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte / Psiholoģijas nodaļa	Psih5102 Kriminālās uzvedības korekcija un likumpārkāpēju resocializācija	2049X Psiholoģija (PMSP)
31.	Kristīne Liepiņa	Sociālo zinātņu maģistrs ekonomikā	pasniedzējs	Humanitāro zinātņu fakultāte	Ekon1006 Ekonomikas teorijas pamati VadZ1022 Uzņēmējdarbības pamati	20474 Psiholoģija (PBSP) 20483 Psiholoģija (BSP)
32.	Laimdota Ločmele	Dr. Filoloģijas doktors	docenta p.i.	Humanitāro zinātņu fakultāte / Lietišķās valodniecības centrs	Valo7079 Angļu valoda doktorantiem - promocijas eksāmens	37301 Psiholoģija (DOK)
33.	Baiba Martinsone	Dr. Psiholoģijas doktors	asociētais profesors	Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte / Psiholoģijas nodaļa	Psih6000 Psiholoģiskā konsultēšana PsihN000 Bakalaura darbs PsihN001 Bakalaura darbs PsihK001 Kurša darbs I PsihK002 Kurša darbs II PsihK003 Kurša darbs III Psih6029 Maģistra darbs Psih6030 Maģistra darbs Psih3055 Prakse II PsihP070 Prakse II PsihP259 Prakse III Psih6005 Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšana	2049X Psiholoģija (PMSP) 20474 Psiholoģija (PBSP) 37301 Psiholoģija (DOK) 20483 Psiholoģija (BSP)

					klīnikās I Psih6006 Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšana klīnikās II Psih6008 Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšana skolās II Filz5614 Profesionālā ētika Psih7048 Promocijas darbs psiholoģijā IV (Empīriskās daļas izstrāde un priekšizstāvēšana) Psih7049 Promocijas darbs psiholoģijā V (Pētījuma rezultātu prezentēšana starptautiskā zinātniskā konferencē) Psih7050 Promocijas darbs psiholoģijā VI (Zinātniskais raksts par pētījuma rezultātiem) PsihP054 Psihologa ētika un profesionālā darbība	
34.	Silvija Meiere	Juridiskās zinātnes doktora zinātniskais grāds	docents	Juridiskā fakultāte / Civiltiesisko zinātņu katedra	JurZP003 Ievads tiesību zinātnē	20474 Psiholoģija (PBSP) 20483 Psiholoģija (BSP)
35.	Anika Miltuze	Dr. Psiholoģijas doktors	asociētais profesors	Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte / Psiholoģijas nodaļa	Psih2024 Attīstības psiholoģija* PsihN000 Bakalaura darbs PsihN001 Bakalaura darbs Psih1055 Bērnu socioemocionālā attīstība pirmsskolas vecumā Psih1042 Ievads psiholoģijā I Psih1045 Ievads psiholoģijā II* PsihK001 Kurša darbs I PsihK002 Kurša darbs II PsihK003 Kurša darbs III Psih6030 Maģistra darbs Psih1064 Sociālo prasmju treniņš	2049X Psiholoģija (PMSP) 20474 Psiholoģija (PBSP) 20483 Psiholoģija (BSP)

36.	Inese Muzikante	Dr. Psiholoģijas doktors	docents	Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte / Psiholoģijas nodaļa	PsihN000 Bakalaura darbs PsihN001 Bakalaura darbs PsihK001 Kurša darbs I PsihK002 Kurša darbs II PsihK003 Kurša darbs III	20474 Psiholoģija (PBSP) 20483 Psiholoģija (BSP)
37.	Dita Nimante	Dr. Pedagoģijas doktors	asociētais profesors	Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte / Pedagoģijas nodaļa	Peda7108 Aktuālās metodes studiju kursu docēšanā augstskolā	37301 Psiholoģija (DOK)
38.	Daina Ose	Juridiskās zinātnes doktora zinātniskais grāds	docents	Juridiskā fakultāte / Civiltiesisko zinātņu katedra	SDSK5124 Procesuālās tiesības	2049X Psiholoģija (PMSP)
39.	Sandra Ozoliņa	Sociālo zinātņu maģistra grāds psiholoģijā	pasniedzējs	#Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte / #Psiholoģijas nodaļa	Psih5035 Psiholoģiskā palīdzība bērniem ar mācību grūtībām	2049X Psiholoģija (PMSP)
40.	Uldis Pāvuls	Dr. Psiholoģijas doktors	docenta p.i.	Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte / Psiholoģijas nodaļa	Psih6030 Maģistra darbs Psih5027 Organizāciju attīstība Psih6014 Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšana organizācijās I Psih6013 Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšanā organizācijās II	2049X Psiholoģija (PMSP)
41.	Laura Pirsko	Dr. Psiholoģijas doktors	docents	Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte / Psiholoģijas nodaļa	PsihN000 Bakalaura darbs PsihN001 Bakalaura darbs Psih5022 Bērna emocionālā attīstība un agrīnā psiholoģiskā palīdzība I Psih5037 Bērna emocionālā attīstība un agrīnā psiholoģiskā palīdzība II Psih5034 Bērnu attīstības traucējumi Psih5345 Bērnu psihoterapija PsihK001 Kurša darbs I PsihK002 Kurša darbs II PsihK003 Kurša darbs III	2049X Psiholoģija (PMSP) 20474 Psiholoģija (PBSP) 20483 Psiholoģija (BSP)

					Psih6029 Maģistra darbs Psih6030 Maģistra darbs Psih3055 Prakse II PsihP259 Prakse III Psih1062 Prakse IV Psih6005 Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšana klīnikās I Psih6006 Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšana klīnikās II Psih1064 Sociālo prasmju treniņš	
42.	Anita Plūme		pasniedzējs	#Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte / #Psiholoģijas nodaļa	Psih5018 Psihoterapijas teorijas un metodes II	2049X Psiholoģija (PMSP)
43.	Malgožata Rašcevska	Dr. Psiholoģijas doktors	profesors	Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte / Psiholoģijas nodaļa	Psih7054 Akadēmiskā darbība psiholoģijā PsihN000 Bakalaura darbs PsihN001 Bakalaura darbs Psih7058 Klīniskā psiholoģija - promocijas eksāmens Psih2028 Kognitīvā psiholoģija I Psih3135 Kognitīvā psiholoģija II PsihK001 Kurša darbs I PsihK002 Kurša darbs II PsihK003 Kurša darbs III Psih6029 Maģistra darbs Psih6030 Maģistra darbs Psih7052 Mūsdienu psiholoģijas teorijas III (Vispārīgā/kognitīvā psiholoģija un neiro psiholoģija) Psih7045 Promocijas darbs psiholoģijā I (Promocijas pētījuma projekta izstrāde un aizstāvēšana) Psih7046 Promocijas darbs psiholoģijā II (Pētījuma metožu aprobācija pilotpētījumā)	2049X Psiholoģija (PMSP) 20474 Psiholoģija (PBSP) 37301 Psiholoģija (DOK) 20483 Psiholoģija (BSP)

					<p>Psih7047 Promocijas darbs psiholoģijā III (Teorētiskās daļas izstrāde un priekšizstāvēšana)</p> <p>Psih7048 Promocijas darbs psiholoģijā IV (Empīriskās daļas izstrāde un priekšizstāvēšana)</p> <p>Psih7049 Promocijas darbs psiholoģijā V (Pētījuma rezultātu prezentēšana starptautiskā zinātniskā konferencē)</p> <p>Psih7050 Promocijas darbs psiholoģijā VI (Zinātniskais raksts par pētījuma rezultātiem)</p> <p>Psih7051 Promocijas Darbs Psiholoģijā VII (Promocijas darba pabeigšana un pirmsizstāvēšana)</p> <p>Psih7042 Psiholoģijas pētniecības metodoloģija un metodes I (Kvantitatīvās pētniecības metodes)</p> <p>Psih7043 Psiholoģijas pētniecības metodoloģija un metodes III (Zinātniskā komunikācija)</p> <p>Psih7000 Seminārs vispārīgā/kognitīvā psiholoģijā</p> <p>Psih7059 Sociāla/organizāciju psiholoģija - promocijas eksāmens</p> <p>Psih7034 Specializācijas nozare psiholoģijā - promocijas eksāmens</p>	
44.	Zanda Rubene	Dr. Pedagoģijas doktors	profesors	Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte / Pedagoģijas nodaļa	<p>Peda7108 Aktuālās metodes studiju kursu docēšanā augstskolā</p> <p>Filz1024 Filozofijas pamati</p>	<p>20474 Psiholoģija (PBSP)</p> <p>37301 Psiholoģija (DOK)</p> <p>20483 Psiholoģija (BSP)</p>
45.	Sandra Beatrice	Dr. Psiholoģijas	profesors	Pedagoģijas, psiholoģijas un	Psih7054 Akadēmiskā darbība	2049X Psiholoģija

	Sebre	doktors		mākslas fakultāte / Psiholoģijas nodaļa	psiholoģijā Psih2024 Attīstības psiholoģija* PsihN000 Bakalaura darbs PsihN001 Bakalaura darbs Psih5034 Bērnu attīstības traucējumi PsihP156 Bērnu psiholoģiskā izpēte Psih7058 Klīniskā psiholoģija - promocijas eksāmens PsihK001 Kurša darbs I PsihK002 Kurša darbs II PsihK003 Kurša darbs III Psih6029 Maģistra darbs Psih6030 Maģistra darbs Psih7040 Mūsdienu psiholoģijas teorijas IV (attīstības un klīniskās psiholoģijas teorijas) Psih6005 Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšana klīnikās I Psih6006 Prakse psiholoģiskā izpētē un konsultēšana klīnikās II Psih7045 Promocijas darbs psiholoģijā I (Promocijas pētījuma projekta izstrāde un aizstāvēšana) Psih7046 Promocijas darbs psiholoģijā II (Pētījuma metožu aprobācija pilotpētījumā) Psih7048 Promocijas darbs psiholoģijā IV (Empīriskās daļas izstrāde un priekšizstāvēšana) Psih7049 Promocijas darbs psiholoģijā V (Pētījuma rezultātu prezentēšana starptautiskā zinātniskā konferencē) Psih7050 Promocijas darbs psiholoģijā VI (Zinātniskais raksts	(PMSP) 20474 Psiholoģija (PBSP) 37301 Psiholoģija (DOK) 20483 Psiholoģija (BSP)
--	--------------	---------	--	--	---	--

					<p>par pētījuma rezultātiem) Psih7051 Promocijas Darbs Psiholoģijā VII (Promocijas darba pabeigšana un pirmsaizstāvēšana) PsihP062 Psihodiagnostika I Psih5093 Psiholoģiskā novērtēšana Psih7039 Seminārs attīstības psiholoģijā Psih7031 Seminārs Klīniskā psiholoģijā Psih7059 Sociāla/organizāciju psiholoģija - promocijas eksāmens Psih7034 Specializācijas nozare psiholoģijā - promocijas eksāmens Psih7053 Supervizēta prakse kognitīvi biheiviorālajā psihoterapijā 3</p>	
46.	Dace Siliniece	Izglītības zinātņu maģistrs pedagoģijā	lektora p.i.	Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte / Skolotāju izglītības nodaļa	ValoP106 Svešvaloda (vācu valoda)	20483 Psiholoģija (BSP)
47.	Vineta Silkāne	Akadēmiskais maģistra grāds (AIC lēmums)	pasniedzējs	Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte / Psiholoģijas nodaļa	Psih1045 Ievads psiholoģijā II*	20474 Psiholoģija (PBSP) 20483 Psiholoģija (BSP)
48.	Inga Skreitule-Pikše	Dr. Psiholoģijas doktors	docents	Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte / Psiholoģijas nodaļa	PsihN000 Bakalaura darbs PsihN001 Bakalaura darbs PsihP156 Bērnu psiholoģiskā izpēte PsihP055 Ģimenes psiholoģija Psih3047 Izpētes metodes psiholoģijā PsihK001 Kurša darbs I PsihK002 Kurša darbs II PsihK003 Kurša darbs III Psih6029 Maģistra darbs Psih6030 Maģistra darbs PsihP072 Pieaugušo psiholoģiskā izpēte	2049X Psiholoģija (PMSP) 20474 Psiholoģija (PBSP) 20483 Psiholoģija (BSP)

					PsihP062 Psihodiagnostika I Psih1064 Sociālo prasmju treniņš	
49.	Ieva Sproģe	Dr. Pedagoģijas doktors	docents	Humanitāro zinātņu fakultāte / Sastatāmās valodniecības un tulkošanas nodaļa	Psih5103 Mediācijas psiholoģija	2049X Psiholoģija (PMSP)
50.	Ieva Stokenberga	Dr. Psiholoģijas doktors	docents	Pedagoģijad>		
51.	Kristīne Strada- Rozenberga	Juridiskās zinātnes doktora zinātniskais grāds	profesors	Juridiskā fakultāte / Krimināltiesisko zinātņu katedra	SDSK5124 Procesuālās tiesības	2049X Psiholoģija (PMSP)
52.	Evija Strika	Dr. Psiholoģijas doktors	docents	Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte / Psiholoģijas nodaļa	PsihN000 Bakalaura darbs PsihN001 Bakalaura darbs Psih4010 Ievads juridiskajā psiholoģijā PsihK001 Kurša darbs I PsihK002 Kurša darbs II PsihK003 Kurša darbs III Psih6029 Maģistra darbs Psih6030 Maģistra darbs Psih3017 Patopsiholoģija PsihP072 Pieaugušo psiholoģiskā izpēte PsihP069 Prakse I Psih3055 Prakse II Psih1062 Prakse IV PsihR000 Prakse psiholoģiskajā izpētē klīniskajās iestādēs un organizācijās Psih7048 Promocijas darbs psiholoģijā IV (Empīriskās daļas izstrāde un priekšizvērtēšana) Psih7051 Promocijas Darbs Psiholoģijā VII (Promocijas darba pabeigšana un pirmsizvērtēšana) PsihP014 Psihodiagnostika II Psih6015 Psiholoģiskā tiesu ekspertīze Psih5019 Standartizētās	2049X Psiholoģija (PMSP) 20474 Psiholoģija (PBSP) 37301 Psiholoģija (DOK) 20483 Psiholoģija (BSP)

					aptaujas personības izpētē	
53.	Sanita Šaitere	Dr. Psiholoģijas doktors	pasniedzējs (Dr.)	Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte / Psiholoģijas nodaļa	Psih5092 Organizāciju psiholoģijas teorijas un metodes Psih5093 Psiholoģiskā novērtēšana	2049X Psiholoģija (PMSP)
54.	Elīza Švampe	Dabaszinātņu maģistrs bioloģijā	asistents	Bioloģijas fakultāte / Cilvēka un dzīvnieku fizioloģijas katedra	BiolP049 Psihes bioloģiskie pamati I Biol1050 Psihofizioloģija	20474 Psiholoģija (PBSP) 20483 Psiholoģija (BSP)
55.	Anda Upmane	Dr. Psiholoģijas doktors	docents	Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte / Psiholoģijas nodaļa	PsihN000 Bakalaura darbs PsihN001 Bakalaura darbs Psih1032 Ievads psiholoģiskajā konsultēšanā PsihK001 Kurša darbs I PsihK002 Kurša darbs II PsihK003 Kurša darbs III Psih6030 Maģistra darbs PsihP043 Personības izaugsmes treniņš Psih2072 Personības psiholoģija PsihP005 Psiholoģiskā konsultēšana I PsihP015 Psiholoģiskā konsultēšana II Psih5091 Psiholoģiskās konsultēšanas pamati Psih1064 Sociālo prasmju treniņš	2049X Psiholoģija (PMSP) 20474 Psiholoģija (PBSP) 20483 Psiholoģija (BSP)
56.	Edmunds Vanags		pasniedzējs	Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte	Psih2028 Kognitīvā psiholoģija I	20474 Psiholoģija (PBSP) 20483 Psiholoģija (BSP)
57.	Sarmīte Voitkāne					

4.3. Studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla galveno zinātnisko publikāciju, radošās darbības un sagatavotās mācību literatūras saraksts pārskata periodā

4.4. Studiju virziena īstenošanā iesaistīto struktūrvienību uzskaitījums, norādot to uzdevumus studiju virziena un konkrētu studiju programmu īstenošanā

Studiju virzienu īsteno psiholoģijas nodaļas akadēmiskais personāls un mācību palīgpersonāls. Atsevišķu kursu docēšanā ir piesaistīti mācībspēki no citām LU struktūrvienībām un organizācijām ārpus universitātes, taču citas struktūrvienības vai organizācijas nav sistemātiski atbildīgas par studiju virziena, atsevišķu programmu, vai to daļu realizāciju.

4.5. Studiju virziena īstenošanā nepieciešamā mācību palīgpersonāla raksturojums, norādot tā uzdevumus studiju virziena un konkrētu studiju programmu īstenošanā

Studiju virziena organizācijā un realizācijā 2012./2013. mācību gadā piedalījās 2 palīgpersonāla pārstāvji (studiju metodiķe un lietvede), kas pilnā mērā nodrošina programmas vajadzības informācijas sniegšanā, studiju procesa administrēšanā, studējošo datu apstrādē, lietvedībā. Studiju metodiķes galvenās funkcijas ir studiju procesa plānošana un administrēšana, kamēr lietvedes galvenās funkcijas ietver studējošo datu apstrādi un lietvedības funkciju veikšanu. Mācību palīgpersonāls ir iesaistīts visu četru studiju programmu īstenošanā. Psiholoģijas doktorantūrai ir viena studiju metodiķe, kas strādā daļlaiku šajā programmā.

4.6. Prakses līgumi vai tās personas izsniegtas izziņas, kas nodrošinās prakses vietas, kā arī prakses nolikumi

[Prakses līgumi pieejami PDF formātā.](#)

[Psiholoģijas profesionālā bakalaura studiju programmas PRAKSES NOLIKUMS](#)

4.7. Ja studiju virziens ir ticis akreditēts jau iepriekš, informācija par iepriekšējā studiju virziena akreditācijā izteikto ieteikumu ieviešanas rezultātiem un konstatēto trūkumu novēršanu

	<i>Ieviešanas termiņš(līdz nākamajai akreditācijai)</i>	<i>Atbildīgā struktūrvienība/persona</i>	<i>Ieteikumu ieviešana un tās novērtējums studiju programmu padomē un fakultātes domē</i>
1. Akreditācijas eksperta ieteikums:			
1.1.Uzdevums: Noslēguma darbu kopsavilkumiem ir jābūt konkrētākiem, jāsaturs galvenie pētījuma rezultāti			
<i>1)precizēt kopsavilkumu izstrādes nosacījumus</i>		Programmu direktori	Kopsavilkuma izstrādes principi ir izskaidroti, un studenti tos ievēro, visos noslēguma darbu kopsavilkumos vismaz pēdējos 3 gadus skaidri tiek atspoguļoti pētījuma rezultāti
2) pārbaudīt kopsavilkumus		Bakalaura un maģistra darbu vadītāji	
2. Akreditācijas eksperta ieteikums: Pārbaudes darbi nav pietiekami daudzveidīgi, pārsvarā testi un eksāmeni			
2.1. Uzdevums: Izvērtēt esošās pārbaudes formas un piedāvāt jaunas, daudzveidīgākas pārbaudes darbu iespējas		Kursu docētāji	Pārbaudes darbos eksāmeni un testi bieži tiek lietoti kā standartizēts veids studentu zināšanu novērtēšanai, ko joprojām uzskatām par nozīmīgu un sevi attaisnojošu pārbaudes formu. Praktisko iemaņuursos pārbaudes darbi ir kļuvuši elastīgāki, tie paredz gadījumu analīzi, sava praktiskā darba pašanalīzi, audio ierakstus, izpētes rezultātu aprakstus, slēdzienus, problēmsituāciju analīzi u.c. Šāda novērtēšanas forma ir piemērota studējošo praktisko iemaņu novērtēšanai.
3. Akreditācijas eksperta ieteikums: Piesaistīt finanšu līdzekļus programmu īstenošanai		Nodaļas vadītājs	Iespēju robežās tiek piesaistīti iespējamie finanšu līdzekļi. Būtiskākais solis pētniecības bāzes nodrošinājumā ir Valsts nozīmes pētniecības centra psiholoģijas laboratorijas aprīkojums ar "Noldus" kompānijas aparatūru un programmatūru (<i>Observer XT, Face Reader, Media Recorder</i> sistēmas).

<p>4. Akreditācijas eksperta ieteikums: <i>Pētījumos vairāk lietot kvalitatīvās pētniecības metodes</i></p>			
<p><i>4.1. Uzdevums. Izvērtēt piemērotāko pētniecības metožu lietošanu noslēguma darbos</i></p>		<p>Programmu direktori</p>	<p>Bakalaura līmenī studējošie biežāk izmanto kvantitatīvas pētniecības metodes, lieto adaptētas aptaujas, tādējādi demonstrējot prasmes veikt akadēmisku pētījumu, apkopot tā rezultātus ar matemātiskās statistikas metodēm. Kvalitatīvo metožu lietošana ir piemērotāka augstāka līmeņa darbos un bakalaura līmeņa darbos nav paredzēts to veicināt. Studenti ir informēti par iespējam maģistra darba pētījumos izmantot kvalitatīvās izpētes metodes, kas tiek apgūtas studiju programmas ietvaros. Atšķirībā no bakalaura darba pētījuma, maģistra studiju programmas studenti var izvēlēties, vai veikt kvantitatīvu, kvantitatīvi-kvalitatīvu, vai kvalitatīvu pētījumu.</p>
<p>5. Akreditācijas eksperta ieteikums: <i>Paredzēt lielāku elastību lekciju plānojumā</i></p>		<p>Programmu direktori</p>	<p>LU ir ieviesta iespēja studējošajam izvēlēties studijas pēc individuāla plāna, kas ļauj studējošajiem apgūt studiju programmu sev vēlamā tempā. Studējošajiem pēc vienošanās atsevišķos gadījumos ir iespēja apmeklēt nodarbības gan kopā ar pilnā, gan nepilnā laika grupu, kas arī dod iespēju pielāgot studijas individuālām vajadzībām. Maģistra studiju programmās jau daudzus gadus elastīgam lekciju plānojumam tiek pievērsta īpaša uzmanība, jo lielākajai daļai studējošo darbs jāapvieno ar mācībām.</p>
<p>6. Akreditācijas eksperta ieteikums: <i>Veicināt sadarbību ar citām Latvijas augstākās izglītības iestādēm, organizējot psiholoģijas studijas</i></p>			
<p>6.1. uzdevums: izvērtēt, vai un kurosursos būtu lietderīgi piesaistīt citu augstskolu resursus kursu docēšanā</p>		<p>Programmu direktori</p>	<p>LU PN mācībspēki šobrīd spēj labā līmenī nodrošināt esošo kursu docēšanu, un citu augstskolu resursi nav nepieciešami. LU ir vienošanās ar vairākām Latvijas augstskolām par studiju kursu savstarpēju atzīšanu un studējošo</p>

			tiesībām izvēlēties līdzvērtīgus kursus sevi interesējošā augstskolā. PN studenti ir izmantojuši šo iespēju brīvās izvēles kursu apguvē.
7. <i>Akreditācijas eksperta ieteikums: Izveidot vienotu bibliotēku sistēmu un nodrošināt datu bāzu pieejamību</i>			<p>Latvijas Universitātes Bibliotēka kā lielākā Latvijas augstskolu bibliotēka nodrošina plašu informācijas resursu pieejamību atbilstoši Latvijas Universitātes (LU) studiju programmām un pētniecības virzieniem. LU bibliotēka gan studentiem, gan mācībspēkiem piedāvā lietot valsts nozīmes bibliotēku elektronisko kopkatalogu, ko veido 9 bibliotēku resursi. Kopkatalogs ir vērtējams kā ekspertu ieteikumos minētā vienotā bibliotēku sistēma.</p> <p>LU Psiholoģijas studentiem un docētājiem ir brīvi pieejamas nozīmīgākās studijām un darbam nepieciešamās datubāzes. Kopš studiju virzienu akreditācijas PsyArticle datu bāze, kas ietver vairāk nekā 150 tūkstoši zinātniskus psiholoģiskos rakstus, ir pieejama arī no datoriem ārpus LU telpām (izmantojot LUIS paroli).</p>
8. <i>Akreditācijas eksperta ieteikums (no komentāriem par programmu): ir grūtības atrast darbu kā psihologa asistentam</i>			<p>Psihologa asistenta kvalifikācija dod iespēju strādāt pieredzējuša psihologa vadībā laikā, kamēr students turpina studijas maģistra programmā. Jāpiekrīt, ka psihologi ar maģistra grādu darbu atrod vieglāk, tomēr psihologa asistenta kvalifikācija dod iespēju strādāt profesijā, iegūt praksi, lai pēc maģistra programmas apguves varētu vieglāk uzsākt patstāvīga darba gaitas. Līdz ar to psihologa asistenta kvalifikācija dod papildu prakses iespējas, kas ir ļoti svarīgi psihologa darbā.</p>
9. <i>Akreditācijas eksperta ieteikums: Pārāk maz studentu dodas mācīties uz ārzemēm un pārāk maz ārzemju studentu mācās PN programmās.</i>			
9.1. <i>uzdevums: Informēt studentus par iespējām doties mācīties uz ārzemēm.</i>		Studiju programmu direktori	<p>Studenti tiek regulāri informēti par iespējām doties apmaiņas studijās uz ārvalstu universitātēm, piemēram, Erasmus programmas ietvaros. Tomēr studējošo atsaucība ir samērā neliela.</p>

<p>9.2. uzdevums: <i>Nodrošināt iespējas apmaiņas studentiem mācīties psiholoģijas virziena studiju programmās.</i></p>			<p>Apmaiņas studentiem tiek nodrošinātas gan iespējas apgūt kursus angļu valodā (parasti individuālā kārtā), gan arī izstrādāt un aizstāvēt maģistra darbu angļu valodā.</p>
---	--	--	--